

Poz
ja
C 2007.

[1]

GRAD ZABOK

DANI KSAVERA ŠANDORA

Gjalskog,
ZABOK

Poz čka 2007.

Zbirka literarnih i likovnih radova
učenika Poreča, Zaboka i Crikvenice

Pučko otvoreno učilište Zabok
2007.

[3]

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 645691

ISBN 978-953-97302-4-4

[4]

I jedanaesti broj PoZiCe je pred vama!

Strpljivim i upornim radom učenika i profesora triju prijateljskih gradova - Poreča, Zaboka i Crikvenice (po čijim je prvim glasovima imena zbornik i nazvan) knjiga literarnih i likovnih radova postaje sve sadržajnija, bogatija, misaono promišljenija, likovno osmišljenija...

Koncepcijski zbornik ne mijenjamo i sastoji se od triju cjelina - svaka predstavlja učeničko stvaralaštvo protekle školske godine osnovnih i srednjih škola Poreča, Zaboka i Crikvenice.

Nagrađeni i pohvaljeni radovi, znači, najbolje od najboljeg, našli su mjesto na stranicama PoZiCe.

Autori mlađeg uzrasta usmjereni su prema sebi bliskome svijetu kojim su okruženi, istražujući ga čudeći se svim njegovim ljepotama dok će učenici starije dobi nadahnuće tražiti u refleksijama o životu i smrti, prolaznosti, međusobnim odnosima, ljubavi i prijateljstvu, ...

Sadržajno-tematsko bogatstvo prošireno je jezičnim: učenici pišu trima narječjima kao i talijanskim jezikom.

Kako nam je trajni cilj razvijanjem umjetničkog izričaja širiti granice razumijevanja i bliskosti, prijateljstva i ljubavi, uvažavanja različitih stavova i pristupa kreativnosti, prosudit ćete, dragi čitatelji, jesmo li i ove godine uspjeli u tome!

Svim učenicima i njihovim profesorima čestitam, pozivam ih na daljnju suradnju, a vama koji ovo čitate želim radosno druženje s PoZiCom.

Prof. Sofija Keča, urednica

Z
á
B
ř
OK

[7]

Lorena Martinić, 8.b
OŠ Ksavera Šandora Gjalskog, Zabok

[9]

Katarina Hrastinski, 6.d
OŠ Ksavera Šandora Gjalskog, Zabok

Fiškal, ili pak grobar

Nedjelja, popoldan. Cela familija si počiva posle finega obeda. Dedek si prelistava novine i najemptu počne jambrati: - Dečec, dečec... -

Ja šutim. Baš sem na teškem delu igrice koje mi je Štefek posudil.

- Aj, jadne dete – čuje se sad i babica.

Sad mi tu nekaj smrди. Jer same sem ja «dete» i «dečec» tu vu sobe. Kaj sem pak napravil? Zdej se i tatek nalukne dedekovim novinam i počne jahkati: - Jadni sinek, kaj ga čaka... -

Pa koji je vrag zdaj? Pa se sem napravil kaj su mi rekli, a i niš nis potrl!

Mamica spasi situaciju.

- Pa kaj hočete, kaj si jambrete kak stare babe? -

- Je, viš – javi se dedek – tu vu cajtungu lepe piše da nema posla za mlade ljudi, a tu pak piše kak su škole prepune i kak se Čaki teške upišeu, pune vučiju, a ondak nemaju posla! -

Babica se zagledi vu mene i grunta si i grunta:

- E, moj bogec, kaj si baš ti zabral. Tak si grintav i slab. Najbol da ideš za fiškala. Oni i tak niš ne delaju, a penezi im se same lepiju za prste. Stalne se nešči svadi i tuži. -

Dedek se mam pobuni:

- Je, a do bu tu školu platil? De bume zeli penez? To duge traje, a i vu Zagreb treba iti... -

Babica mu mam poveda: - Joj, nekak bume zbabili. Ak je to za dečeca, bume Šaru prodali ili one trsje na bregu! -

Dedek se začrljenel:

- Kaj moju Šaru? Nju vam nedam! Teru got, ali nju ne! A tek trseke... Moje trseke kaj sem sam posadil? Ni misliti! -

Več huda babica mu otpovrača:

- Pa kaj, pa same jednu kravu imame, teru da onda prodame, bedak stari?!? -

- A i od one nohe si same bedast, kaj če ti te stare trsje pod stare dane! -

Da bi jih primiril, javlja se i tatek:

- Nek bu pop! On još manje dela. Male se skriči po cirkve, male moli i popeva, a tu i tam nekuga pokopa ali venča. Pa sve to skupa lepe naplati... A i ženske se na njega lepe kak čele na med! -

Zdaj je red na moju mamicu. Ona tateka hude gledi i več zmišlja kaj bu mu otpovrnula.

- Bedak jeden, same su ti bedastoču vu glavi. Bume prodali tvojega auta! Za te peneze bu dečec išel za trgovca i opet bu male delal, a imel bude pune penez. Kaj fali susedu

Blažu? Ima penezi kaj blata, a i novi auto si je babe kupil! –

Tatek se nakostrešil:

- Auto nedam! I točka! A sused je pokral pol dučana i nišči mu niš nemre. Kaj mi dečec bude završil kak tat? –

I Bog zna do gdaj bi se pripovedale te bedastoče da mene nije več prekipele. Kaj da budem fiškal i celi život se po sudnici vlečem? Ili pak pop? Pa oni su ponoreli!

- Znate kaj – velim ja njim - ja hoču biti grobar! Tak da vas vse lepe pokopam i to još z velikim popustom jer ste mi sejene familija. Vu školu ne treba iti, nete morali pune name potrošiti, a i saki dan nešče hmerje pa bu posla fakat dost! –

Zdaj su vsi začkomili. Valda su si gruntali kaj sem z time mislil i eli sem lagal. Vu miru sem mogel prejti te zadnji nivo one igrice...

Grobar?! Pa to i nije tak grdi posel. Kaj vi o tem mislite?

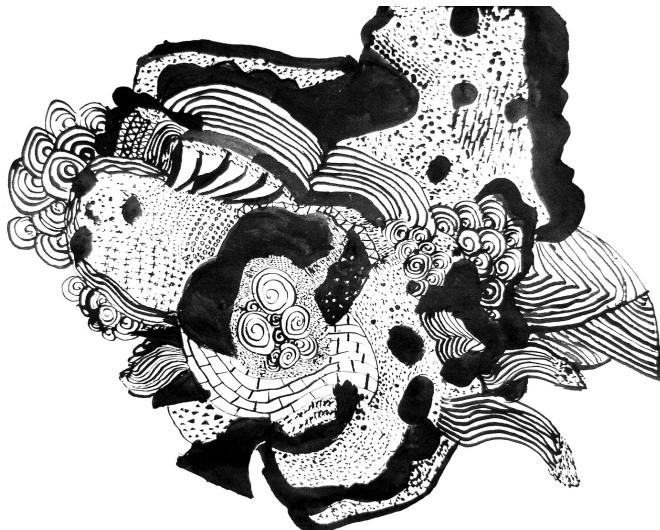
NIKOLA HREN, 8. r.

MALA NAGRADA GJALSKI

PRVA NAGRADA

OŠ Donja Stubica

Voditeljica: Irena Peić

Ella Kristina Fiket, 6.a

OŠ Ksavera Šandora Gjalskog, Zabok

Kad od jutra loše krene...

Poznat vam je onaj osjećaj? Ležite u krevetu budni, alarm za buđenje još se nije ni uključio i pouzdano znate: ovaj će dan biti katastrofa! E, taj osjećaj! Mirno i pri punoj svijesti zaključite: Bolje je ni ne ustajati, bolje je ni ne pomaknuti mali prst na nozi, jer tako ti dani i započinju, malim pokretom koji vas unosi u dan na kraju kojeg ćete se osjećati kao bljutave prokuhanе špagete!

I unatoč tome što mozak vrišti naređujući: „Pokrij se poplunom preko glave!“, ti usta-ješ, krećeš u dan kojeg bi najbolje bilo preskočiti. A, k'o za inat, svi oko tebe nekako dobro raspoloženi, puni dobrih „štoseva“ i „fora“, pametnih pitanja i još pametnijih odgovora. U školi pokušaš biti neprimjetna, tiha i odgovorna, pa za nagradu „primiš“ nekoliko loših kritika, provučeš se jednom ili dvije ocjene tu negdje ispod trojke. Dodeš kući sporo vu-kući nogu za nogom i nekako pomisliš: „To je to, gore ne može biti.“ No varaš se, grdno se varaš! Na vratima se pojavi tvoja starija sestra. (Svi nesretnici svijeta imaju starije, uspješ-ne, pametne i, Bože mi pomozi, lijepе sestre.) I vidi ona da sam na dnu i priupita s visine vrhova Mount Everesta: „Jadri“, (Mrzim kad me tako zove i ona to zna, zato me „mis Savršena“ tako i zove!), „a kaj je bilo?“, „Zašto“, pitam ja ne želeteći da me uvuče u razgovor, no već je prekasno. „Nekako si mi tužna. Nije ti dan, a?“ „Nije ti dan! Lija jedna, naravno da mi nije dan, isto kao što ni tebi prekjučer nije bio, no ti si to već zaboravila, zar ne?“, mislim ja.

„Nisam tužna, samo sam malo umorna, a ne „kužim“ onaj zadatak iz matematike“, go-vorim i istovremeno znam da sam zeznula stvar. Znate, moja sestra koja je, među nama re-čeno, pojela znanje cijelog planeta i okolnih galaksija, „prodaje“ mi u ove dane pametne i duboko poučne „fore“. U pravu sam, „totalka“ sam u pravu! Znate što mi je rekla? Citiram: „Ljudski duh štogod sebi zapovijedi – postiže!“ Stahota, piše mi to na papir i stavљa na moj radni stol kao podsjetnik kad sam u „komi“ kao danas. „To će te“, veli ona, „podići!“ „Da, sekice, podići će me to do twoje“, (naravno, već prepostavljam), „savršene frizure, koju ču ti ja pretvoriti u svračje gnijezdo ne odmakneš li se danas od mene“, grmim u sebi. Sva sreća, dolazi joj poruka na mobitel pa me „briše iz memorije.“

Bliži se večer ovog savršeno lošeg dana. Netko pokuca. Moja teta! Još s vratiju počne: „Bok ljudi, danas mi je gadno loš dan, ma još od jutra mi je loše krenulo!“ I svi se okrenu njoj, klima-njem glave suošjećajući s njom. A ja? Što ja radim? Ja ludim. Čak ni svoj loš dan danas ne mogu imati! Ukrala mi ga teta! Stvarno se osjećam kao bljutava, prokuhană špageta.

JADRANKA ČMAREC 5.a
MALA NAGRADA GJALSKI
DRUGA NAGRADA
OŠ Matije Gupca, Gornja Stubica
Voditeljica: Vesna Jakopović

Vu lepim čipkanim oblekami...

Zdaj, dok je jesen svojim žotim i smeđim bojama pofarbala naše brege, vujutro najrejši si sedem k oknu i gledim vun. A pogled s moje hiže vu Desinćama vupreti morem k našem dvorcu Velikom Taboru. Kaj si mislim dok tak gledim?

Zamišljam si kak se vu lepim, dogim i čipkanim oblekami španciram okoli dvorca, s košaruom tek vubranoga cvetja. Na belemu kojnu k meni jaše vitez i već s daleka mi mouše. Mošem i ja njemu.... Nigdo ne zna da je on meni fest ljušun i da saki krat gda ga vidim osetim nekakvu posebnu...nekakvu posebnu...

Jedino mi vu tim mislima o mojojmu životu u dvorcu nekak nekaj ipak ni jasno. Pitam se kaj ja zaprauvo po cele deine delam vu onim velikim sobama? Sigurno tam živiju i druga deca, pužike kak ja. Moremo se igrati lovice po hodnikami, vendar moremo s krpic i delati i kakšnu bebu.

Joj, Bog zna kaj su zapravo delale pužike iza tih hladnih, debelih zidov? Sigurno su se vučile lepo ponašati, tancati na dvorskim plesima ili nekaj sličnega. Prav za prav, kad si zamišljam takšni život, nekak mi se ne ljušta baš živeti vu dvorcu. I to še vu srednjem veku!

Bez televizora, kompjutora, naše škoule i ove moje školske pajdašije.

Vu čipkani obleki bilo bi teško bežati za loptoj. Nekakve krpene bebe teško da bi mogle zameniti Barbiku.

Ah, ja! Pa ne igram se ja več z Barbikami! Barem ne za javno. To samo vam priznam, jer se malo bojim. Bojim se da moje zamišljanje života u Velikom Taboru ne pokrene vremenski stroj i da se jenega jutra za res tam ne najdem.

Kad gledim na drugi breg, tam vu zidove dvorca, zlate od jutarnjega sonca, jedino kaj mi se još dopada oni je vitez z mojih misli...

Ne znam, zaprav, kak točno zgledi. Znam da je tam i da me čauka! I ni me bormeš briga je l još tam z srednjega veka ili bu došel s kakšne kompjutorske igrice!?

**SNJEŽANA ŠARČEVIĆ, 5.a
MALA NAGRADA GJALSKI
TREĆA NAGRADA**
Osnovna škola Đure Prejca, Desinić
Voditeljica: Nediljka Mrćela

Odsjaj Legyre

Tup. Tup. Tup. Korak. Korak. Pa još jedan.

Aletheia je tupkanjem svojih nogu ulazila u novi dan. Kroz otvore u zidu, koje su posniti graditelji tako oholo nazivali prozorima, klizile su prve zrake sunca, još uvijek ohlađene mjesecinom. Osjećala je da se mora požuriti, ta još je preostalo samo malo vremena do potpunog izlaska sunca. Hladnoća kamena joj se širila kostima, a njegova gruba, hraptava površina puna malih kamenčića urezivala joj se u bosa stopala. Teško će još dugo uspijevati nastaviti ovim tempom. Stala je na tren da povrati dah. Zora je već navaljivala kroz prozore i Aletheia je shvatila da će uskoro veći dio zdanja vrvjeti bezbrojnim tjelesima, radoznalim očima i nezgrapnim umovima. „Moram se požuriti...“, klizila je misao kroz njenu glavu. Ponovno je potrcala i pred kraj hodnika koji je završavao masivnim drvenim vratima, poskliznula se i pala na kamen svom dužinom. Izgrebla je dlanove koje je postavila ispred sebe kako bi ublažila svoj pad, a njena svilena haljina se u potpunosti zaprašila te se na par mjesta malko podera. Dignula se, otresla prašinu s haljine (uz to namjestila nabore kako se one male poderotine ne bi lako primijetile), nekoliko tamnih kovrčavih pramenova zataknula iza uha, a iz male vrećice, što joj se još donedavno njihala o pasu, izvukla je lagane kožne cipelice koje bi se zasigurno već razderale da je u njima trčala dovde. Još jedan dubok uzdah - radi smirivanja... I polagano je, uz laganu škripu, otvarala vrata.

Začula je glasove iz hodnika do kojeg su ona vodila: „...da, čula sam nešto o tom pogubljenju. Trebalo bi biti održano danas rano ujutro, zar ne? Znaš li možda o čemu se radi?“ Koraci su zastali. „Vjerojatno je kao i uvijek - hereza ili neka pobuna protiv vlasti. Znaš da se oboje često događa u zadnje vrijeme. Ah... bolje bih ti znala reći o čemu se radi kad bi u dvorištu već bilo nešto postavljeno - glijotina, lomač ili vješala. Ali dvorište je još uvijek prazno...“ „Čudno je to, znaš da inače...“ Lupkanje cipela se nastavilo i glasovi su se izgubili u tami. Aletheia se, pričekavši još jedan tren u zaklonu, ironično nasmiješila u sebi: „Baš su bile blizu odgovora, zar ne?“

Otvorila je drvena vrata do kraja i našla se iza moljcima dobrano izgrizene tapiserije u očigledno mnogo korištenijem hodniku od onog iz kojeg je upravo izašla. (Sjeti se, Aletheia, Lekcije broj jedan: diši polagano i duboko) Izvukla se iz skrovišta tapiserije i krenula niz hodnik. (Lekcija broj dva: hodaj uspravno; nikoga ne gledaj u oči) Kutom oka je primijetila neke ciliktave djevojčice koje su uperile prstom prema njoj, što ju je pomalo uznemirilo. (Lekcija broj tri: ne hodaj prebrzo, diskretno pozdravi ljude) Nasmiješila se nekom simpatičnom mladiću koji je u rukama nosio keramičke vrčeve s mlijekom. On se naglo zacrvenio, oborio pogled i gotovo ispustio iz ruku svoj dragocjeni teret. (Lekcija broj četiri: nikada, nikada ne zaboravljam bitne stvari) Iz kožne vrećice izvuče već dobrano izgužvani pergament s tlocrtom neke zgrade i popratnim objašnjenjima na čudnom pismu. (Lekcija broj pet: uvijek znaj kamo i kuda ideš) Ostavljala je gotovo nevidljivi trag nekim

praškom dok se spuštala niz zavojite stepenice s drvene galerije. (Lekcija broj šest: uvijek sve učini kako ti srce zapovijedi) Naišla je na stražare - kako je i očekivala – i, izvukavši svilenu nit, dok su ju oni u svom čuđenju tek primjećivali - ona brzim pokretom napravi omču koju stegne sebi oko zglobo. Stražari ju više nisu mogli vidjeti... Ona promrmlja nekoliko riječi i na njihovom licu se mogla očitati jedino posvemašnja zbumjenost. Aletheia za njih nikada i nije postojala. Nastavila je laganim korakom niz - čak ni hodnik- mali tunnel, ulazeći u samo srce vlage i truleži grada. Naišla je na vrata na koja je On ucrtao njihov znak. (Lekcija broj sedam: učini sve za svoje voljene) Usipala je malo onog prozirnog kastog praška iz vrećice u bravu. „Napokon!“, pomislila je u uzbuduđenju.

Tišina mi je kuckala u glavi (kako to tišina može kuckati?) dok su mi misli nepovezano jurcale kamenom, vlažnom, ledenom prostorijom. Oči su mi se već pomalo privikle na mrak i napokon mi je svijest taknulo saznanje o tome gdje sam. Povukavši noge po vlažnoj, truloj, usmrđenoj i prljavoj podnoj slami, sulice boli su se počele širiti mojim tijelom. Uspjeh nekako uspraviti svoje bolno i izmučeno tijelo. Kroz mali prozor koji se nalazio visoko, pri stropu, dopiralo je par zraka svjetlosti. A sada... sada se samo trebam sjetiti kako sam dospio ovamo. Kako? Sjećam se... sjećam se velike gozbe u čast kraljevog navršenja punoljetnosti. Naravno, bila je i u čast kraljevom bratu, njegovom blizancu. No, kako je on mlađi, iako samo za nekoliko minuta, nije mu se pridavala neka posebna pozornost. Ja... ja sam sjedio blizu kralja, da... Bivajući plemičem i velikodušnim mecenom, bilo mi je dano jedno od počasnih mjesta uz kralja. I što je bilo dalje? Sve mi je kao u magli...

Suhog grla, Odan zakašlje gotovo se daveći. Počne svom svojom silom udarati po natrulim vratima. Nakon izvjesnog vremena pojавio se neki čovjek, vjerojatno neki stražar, ispred onih absurdno malih tamničkih vrata i povikao u ljutnji: „Zašto me prekidaš u kartanju baš kad sam na dobitku? Što ti je bilo tako bitno, uzniče moj dragi?“ i grohotom se nasmije. „V...“, zakašlje, „vo...vode..“, zahropće Odan, u nadi da ga je onaj neotesani stvor ipak razumio. Odgovora nije bilo, samo jeka udaljavajućih koraka. Odan je već izgubio i ono malo blijede nade, ne mogavši više doći do zraka u grču kašlja, kad mu kroz mala vratašca u tamnicu doklizi limena posudica s pomalo ustajalom kišnicom. „Zar ne zna da držanje vode u limu prouzročuje bolesti?“, nacerio se, čak i onako slab, u sebi. Pohlepno popije gotovo sve, samo na dnu ostavi par kapi, zlu ne trebalo.

Dakle... Bio je kraljev rođendan... Aletheia i ja smo prisustvovali gozbi s osobito važnom zadaćom. Aletheia je uspjela obaviti svoj dio, uz malu suradnju mojih moći, učinivši sve što je mogla bez da ju se otkrije. Ubacila je sjemenku mantisa u kalež... bez stranih očiju koje bi to primijetile. No, nama nikad ništa ne podje po planu. Zašto bi i tada? Onaj malounik od kralja – nešto objašnjavajući vojvodi i više nego žustro - oborio je vlastiti kalež na pod nekontrolirano gestikulirajući u svojoj pijanoj mahnitosti. Baršunasto vino krvave bordo nijanse koje nas je sve trebalo oslobođiti vladavine ovog malounog

tiranina, završilo je kao samo još jedna lokvica na podu. Neki je pas prišao prolichenom vinu i posrkao ga s poda. „Valjda jadnik neće previše cviliti dok otrov bude obavljač svoje,“ cinično pomislih, ljut jer je naša dugo i pažljivo pripremana zamisao propala u vodu tako naglo, tako neočekivano. Ljutito zabodoh viljušku u meso na stolu, iskaljujući na njemu svoj bijes. Već sam dobrano izmrcvario tu jadnu veprovinu – a nije ni bila dobro pečena - kad sam začuo povike iz velike blizine... „Kralj je pao! Kralj! Pozovite liječnike! Pozovite mudrace!“ Izvukao sam se iz svog sjedišta i pomalo posrćući, spotičući se o pse što su mi unezvjereno kružili oko nogu, pošao prema kralju. Ležao je nauznak, pavši sa stolca, dok su mu se baršunasti skuti namakali u ostacima vina na podu. Otipah mu vrat... Srce nije kucalo. Kad sam to priopćio onim primitivnim ljudima, bilo je logično da prva krivnja padne na mene. Koja životna ironija! Moj pokušaj, i Aletheijin, nije uspio, a sada se nalazim okrivljen za postupke tuđe brze, prebrze ruke. Bilo je poznato da mi vladavina Vergilovog brata, Ishtara, nije nimalo odgovarala i da sam od samog početka bio protiv nje. Sve je vodilo k mojoj sadašnjem uzništvu. Vjerojatno sam osuđen na smrt, a možda i na nešto gore. Aletheia će mi zasigurno doći pomoći. Sada je moćnija od mene; ja sam gotovo nemoćan u danima kojima ne vlada Legyra, plavi mjesec. Po ono malo blijede mjesecine što još dopire do mene prepostavljam da će skoro zora. Bilo bi dobro da se požurim i iskoristim svoju preostalu moć prije njenog nestanka. Načinivši par pokreta ruku preko vrata, uz malu pomoć mjesecine i lagani inkantaciju, ostavih biljeg na vratima, vjerojatno vidljiv samo Njoj i meni. Previše sam oslabio ove noći i ne znam jesam li zaista u mogućnosti da ovaj pokušaj magije ispadne kako treba. Pitam se gdje je moja oprema, uz nju sam snažniji: moj mač, bodež i tanki nož koje sam bio primoran upotrijebiti nakon kraljeve smrti. Posjekoh dvojicu, četvoricu, pa i petoricu, ali bilo ih je daleko previše... I tako sada čamim ovdje, u nadi da moji protivnici nisu podlegli ranama što sam im ih zadao... Optužen za herezu i umorstvo kralja, a bez istinske krivice na duši. Ah, sunce, izadi što prije... Ona ima najveće moći u doba tvog izlaska...

Skliznuo je niz smrdljivi, kužni zid tamnice i nenamjerno sklopio oči. Gotovo je zaspao – a možda i jest - dok je ledena mjesecina uzmicala pred vatrenim sunčanim zrakama. On to nije primijetio. Biljeg na koži ga je pekao, urezivao mu se opet u meso. Onaj isti znak što ga je Odan ostavio na tamničkim vratima; Aletheijin i njegov znak sporazumijevanja. To je moglo značiti samo jedno: Ona je ovdje. Misli su mu klizile u snenom stanju. Začuo je sasvim tiho, gotovo nečujno sipanje praška i Njen! misaoni uzvik: „Napokon!“

Ne znam otkud mi hrabrosti za sve što sam noćas učinila. Pogotovo u današnje doba -kažu da smo na vrhuncu razvoja - kada se na žene gleda kao na sredstvo, nešto ne nužno ljudsko, čija je najviša svrha i korist da bude lijep ures i koje je po svim božjim, vražjim i ljudskim zakonima stvoreno da ne misli i da je uvijek, uvijek ispod muškarca. Tragično... kako smo iskorištavane, a to ona ciliktava čuda, uistinu bez mozga, zavijena u ružičaste svilene i satenske vrpce i sama to dopuštaju, štoviše, čak i potiču. I zaista, otkuda mi onda

hrabrosti? Srce mi je gotovo zatajilo dok sam ubacivala onu svilenkastu sjemenku u kraljev kalež – samo da tako lako bude prolichen – koristeći svoju i crpeći svu Odanovu moć da ostanem neopažena, samo još jedna od kraljevih dražesnih dvorjanki u nizu. No kralj, taj maloumnik koji nikada nije zasluživao vlast, morao je prolići ono prokletno vino i neka ga je živila popila. Baš me zanima što je s tim psom na kraju svega bilo... I još hrabrosti. Netko je kralja otrovaо još prije našeg pokušaja – vjerojatno njegov brat s kojim smo čak i neko vrijeme bili u suučesništvu, ali se razdvojismo radi sukoba interesa. Krivnja je zasigurno prebačena na Odana kako bi Vergil prikrio vlastite tragove. Mora da je on zaslužan za to, taj podlac nedostojan i izgovora svog imena, a kamo li bratove vlasti. Oh... Sada, nakon gozbe koja se, začudo, nastavila i nakon kraljeve smrti, jurim k Njemu, Odanu. Ne mogu ga ostaviti dolje, u tami, bez Legyrinog svijetla. Spuštajući se u to mračno grotlo, pokušavala sam se smiriti Alivielinim naputcima. Nije previše uspjelo. „Ali je ipak uspjelo, zar ne?“ kao da sam čula Odanov glas u svojoj glavi... Mislila sam da mi je došao kraj u trenu kad omča vezivanja svijesti još nije bila gotova, dok su me neki stražari još uvijek mogli vidjeti. Ali njih je ipak lagano zavarati. Odjurih do Odanovih vrata i sasipah prašak u bravu. Kliznuo je nježno poput soli. Čula sam Odanovo teško disanje iz tamnice. Brava je prigušeno škljocnula i vrata se lagano otvorile. Tamo je bio On, izmučen, žudeći za plavim svijetлом, na izmaku moći. „Napokon si došla... Kako si se izvukla?“ „Duga je to priča, a mi imamo premašo vremena... Sada te trebamo izvući van do kraja.“ „Aletheia...“ „Da?“ „Vidim da se nisi presvukla od sinoć. Nije to dobro, past će ti ugled,“ namigne, a ja mu odgovorim osmjehom. „Mogu te i krepan nasmijati. Dobro je znati.“

Njihove šaputave riječi odjekivale su komoricom. Odan je, slab, obavio ruke oko Aletheie, tražeći oslonac za svoje još uvijek klecajuće tijelo. „Zaista si me iscrpila noćas... Snaga mi je gotovo u potpunosti isparila iz tijela.“ Ona je duboko udahnula, osjećajući krivnju. Rukom mu je dala znak da pričeka na tren. Iz vrećice je izvukla još one svilenkeste niti i vezala njegovu ruku za svoju kako bi oboje prošli neopaženi. „Odane... ruke su ti hladne.“ „Moralo se jednom i to dogoditi, zar ne?“ Odan se blijedo nasmiješi. „Valjda je tako,“ odvrati. „A sada... idemo van!“ Obujmila je rukom Odana oko struka, pošto je osjećala da on već posrće. Nastavili su u tišini niz hodnik. Odan zastane. „Što je, Odane?“ „Aletheia... znaš li možda što se dogodilo mojoj opremi?“ „Ne, ali još nije kasno za to,“ namigne. „Pričekaj ovdje.“ Prekine nit koja ih je vezivala i krene niz hodnik. Odan mlitavo sjedne, naslonivši se na zid, dok je ona potrčala, tiho jer su kožne cipelice prigušivale zvuk toptanja. Došla je do polupijanih stražara od kojih su dvojica još uvijek kartala mamurnim pokretima, a ostali ležali raskrečeni po podu, glasnije ili tiše hrčući. Odanove dragocjenosti su bile na stolu, očito nagrada za budućega pobjednika. Aletheia je stala iza jednog od njih, sučelice njegovom postarijem protivniku. „Idem po još vina, valjda će me stare kosti izdržati još toliko,“ promrmlja stari. Drugi, očigledno mladi, grohotom se nasmije: „Bez brige, izdržale su one i puno više od toga. Nego, donesi i meni nešto tog ljubljenog crnog kiseliša da strusimo bure prije izmjene smjene.“ Stari, pokušavši se dignuti, zaplete se i

padne. Mladi se nagne preko stola... i ustanovi da ovaj već hrče, grleći svoj prsluk. „Nisi baš jakog kova, stari moj. A sada... po nagradu.“ Dignuvši se, okrene stolac i pogleda prema Aletheiji. „Je li moguće da me može vidjeti? To bi mogao samo ako... ako i on... ali šanse su premalene...“ „Što radiš ovdje? Kako si neprimijećena dospjela ovamo?“ Pogled mu klizne niz njenu ruku, sve do zglobova. „Mogao sam znati. Jedna od Legyrinih moćnika. Jedna od nas.“ Aletheia zakoluta očima. „Ispravak: bila sam.“ Ruka joj svilenkasto klizne prema vrećici iz koje izvuče dvije igle. „Što ćeš s time?“, zavikne on. „Znaš što? Počinit će herezu,“ reče nasmijavši se. I dok ju je on još uvijek začuđeno, zaprepašteno gledao, ona trzne zglobom i duge tanke igle polete k njegovom vratu. Bez krvi. Aletheia je bila zadovoljna. Bio je to čist i precizan pogodak. Preskočila je nekoliko omamljenih tjelesa i zgrabila Odanove stvari sa stola. „Sada će se napokon vratiti kamo pripadaju.“ Začula je korake s gornjeg stubišta, a ubrzo i glasove. Potrčala je prema Odanu.

Prepadoh se kad sam začula korake. Mora da je to izmjena smjena; pola sata nakon zore. Odan je opet zaspao. Protresoh ga i počeh ga, još napolna nesvjesnog opasivati njegovim mačem i bodežom; zataknuh mu nož u čizmu. Druge će mu stvari pričuvati još neko vrijeme. Vezah ga za sebe, ponovno. „Odane, dolaze po tebe... Trebaju te pogubiti ovo jutro.“ Umorno ju pogleda. „Možda to ni ne bi bilo tako loše. Iscijeden sam...“ „Prestani s time. Znaš da ne volim kada pričaš takve besmislice. A sada tiho. Osjećam njihove sjene.“

Polagano su se kretali u tišini, nevidljivi u plavoj tami. Kad su ljutiti stražari (uznik je pobjegao!) projurili pokraj njih, pritisnuli su se uza zid, zadržavajući dah. Nisu bili primijećeni. Došli su do prostorije u kojoj su još uvijek ležali opijeni stražari. Odan je primijetio onog Legyrinog sljedbenika kojeg je Aletheia oborila, a koji je mogao biti poguban za njih. „Aletheia... Sto si mu to učinila? Mislio sam da smo onoga dana oboje prisegli da nećemo proljevati krv, a kamo li ubiti jednog od nas.“ Ona se nasmiješi. „Ali ja ga nisam ubila... samo je umrtvljen. Za nekoliko sati bit će pun života i, što je najbolje, neće me se sjećati. Sestra me dobro podučila.“ „Trebao sam znati,“ reče on posramljeno. „Ti nisi kao... kao neki...“ „Ne zamaraj se time. Znam na što misliš.“ Odan zašuti.

Popeli su se uza stepenice, prošli kroz onaj široki hodnik i slijedeći Aletheijin trag došli do unutarnjeg dvorišta u kojem je bilo već pomalo razjareno ljudstvo – s razlogom, pogubljenje je trebalo biti održano još prije pola sata. Aletheia i Odan su stajali na pomalo povиšenom mjestu u dvorištu; radoznali, osjećajući napetost u zraku i miris velikih promjena koje će se zbiti.

Bila sam jedna od rijetkih koji su ih zapazili. Vjerojatno su bili bitni samo meni. Doduše, kada omča vezivanja svijesti popusti, a već je popuštala, za njima će se dati u trk cijela kraljevska garda. Ili će ih jednostavno streljati. Moram nekako preokrenuti situaciju

u njihovu, u našu korist. Da! To je ta prilika! A možda tako i ostvarim naš cilj... Popeh se na postolje sa sjekicom i lomačom (sakaćenje pa vatrena smrt) - najgora moguća kombinacija- i zavikah. Svjetina me ubrzo počela slušati –obratili su svoju pozornost na mene. Čudno, samo je par stražara u blizini. Mora da je to Odanovo i Aletheijino maslo.

„Presvjetli narode ovog kraljevskog grada! Osuđenika na smrt nikada ni neće biti ovde! On nije taj koji je umorio kralja!“ Svjetina se uskomešala. „Kralj - umoren?“ „Da, kralj je noćas umoren. Vaš, po milosti Božjoj i ljudskoj, kralj, podlo je noćas otrovan na gozbi u svoju čast. Znate li tko je kriv? Znate li?“ Zastala je na tren. „Kraljev brat. Rušio je vlast vlastitog brata... Ne za dobrobit kraljevstva – Ishtar je napisljetu ipak bio malouman, već zbog svoje vlastite koristi i moći. A sada...“ Sulica poleti k njoj – odnekud iz kamenoga zida; ona odskoči. Ljudi su već postajali zaista razjareni. Koja divna, dražesna sljepoča! „A sada... Sada je red na vama! Srušite tiranina! Proglasite novo doba! Otvorite oči kako smo ih i mi davno otvorili! Srušite lažnoga kralja!“ Još je nekoliko strelica poletjelo prema njoj i ona je odskočila u svjetinu, napravivši svoju varijaciju salta unatrag. Ljudi-ovce su se počeli kretati.

Znala je da će učiniti sve što im je rekla. Dan je karmički bio takav. Pogledom potraži Aletheiu i Odana. Sjedili su skutreni uz kraj zida, znajući da omča popušta. Ubrzo će ih svi moći vidjeti. Odjurila je do njih. „Gle tko nam to dolazi: seljanka koja izvodi salto unatrag u svjetini, i to s takve visine. Čudo prirode,“ Odan poviče dok je ona prilazila, pomalo ljut jer je znao da sada više neće biti sami. „Odane, nemoj opet početi s time – ti to zoveš šalama. Heh, čini se da si već sasvim dobro.“ Odan se okrene Aletheiji. „Pusti me da se malo zabavim na njen račun. Znaš da tvoja sestra ima još manje smisla za humor od tebe.“ „Imam ga i ja...ali...ma, nema veze. Kako god. Nije vrijeme za prepirku,“ reče Aletheia, začuđena Odanovom iznenadnom promjenom ponašanja. Aliviel je napokon došla do njih, otkrivajući im svoje lice skidanjem kapuljače. Pokazalo se mladoliko žensko lice i griva crvene, guste, valovite kose. „Spasila si nas na neki način, znaš li to?“ „Znam... Bila mi je dužnost. Sestrinska (pogleda Aletheiu) i prijateljska (kimne Odanu). Učinila sam ono što sam mislila da je bilo potrebno. Ništa manje i ništa više.“ „Znaš li koje će biti posljedice ovoga?“ reče Aletheia dok je svjetina navaljivala u dvor, a gardine su snage, ne-pripremljene za to, bile nedovoljne da zaustave bujicu ljudstva. „Samo naslućujem. Možda je ovo jedan od načina postizanja našeg prvog i jedinog cilja: pravednije vlasti.“ „Možda. No najvjerojatnije će se iz puka opet dići neki tiranin. Netko karizmatičan...“ „Ti?“ upadne mu u riječ Aletheia. „Odgovor će ostati na 'možda',“ namigne joj. „Ozbiljno... Njušim rat. Naša noćačnja i današnja djela će jednom promijeniti umove mnogih ljudi. Možda ne danas ili sutra, ali jednom zasigurno,“ dovrši. „Lijep govor, Odane. Želiš li se možda biti dijelom buduće vlasti? Biti blizu trona? Lako ćeš obmanuti pučane.“ „Jako smiješno. Ha ha! Vidiš li kako se davim od smijeha?“ „Prestanite! Oboje! Ponašate se kao mala djeca. Moramo hitno van iz grada, a vi nam trošite korisno vrijeme.“ „Znam jedan tajni prolaz u Zidu...“ Aletheia žurno doda. „Prozor?“ „Šuti, Odane! Krenite za mnom.“ Pretrčali su

dvorište dok su ljudi-ovce izgubljeno jurili ovamo-onamo, sudađajući se sa svime i svima. Aletheia uglavi nogu u neki prorez u Zidu, a šakom lupi po jednom bijelom kamenu koji se vidno isticao od drugih, mnogo prljavijih. „Lijepo, Aletheia, tako si elegantno otvorila prolaz. Šteta što nećemo morati skakati kroz prozor. Znam kako voliš visine.“ Mrko ga je pogledala. „Vidim da ti se humor vratio sa snagom. Ali, za sada dosta. Shvatila sam da si mi puno draži kada šutiš.“ Napravivši čudan izraz lica, Odan je krenuo pod Zid. Ubrzo su svi troje bili izvan zidina.

„Što ćemo bez konja?“ progovori Aliviel. „Ah...Imamo već jednog u društvu...Ali od njega inače nema neke prevelike koristi tijekom putovanja. Morat ćemo pješice u šumu, moramo naći ostatak naše družbe,“ brzo reče Aletheia. „A onda... onda sve počinje,“ Odan preuzme. „Znaš, možda ideja da dođemo na prijestolje i nije tako loša.“ „Mi?“ „Da, mi. Zaslužili smo to, nakon svega.“ „Znaš li da bismo morali prekršiti zakletve? Prijeći preko mnogih uvjerenja?“ „Znam, znam u što se upuštamo time. Ali vrijedit će svih ustupaka ako uspijemo promijeniti tijek mnogih života, vlasti, čega li već...“ „Zapleo si se,“ nasmiješi se Aletheia. „Da... No dobro, hoćemo li ili nećemo već jednom krenuti? Ne želim zaspasti predubokim snom radi sulice u svome grlu. Pitanje vlasti možemo riješiti na nekom sigurnijem mjestu.“ „Imaš pravo...“ „Krenimo!“ „U bolju budućnost?“ „Ne, u šumu.“ I nasmiju se, iako im srca nisu bila vesela. Mnoge im teške odluke tek predstoje.

„Krenimo...u pošteniji svijet. Može li tako?“ „Može. A sada... tko zadnji do šume - magarac,“ djetinjasto im se iskrevlji Odan. „Odane, bez brige, ti ćeš uvijek biti naš magarac. Nemaš konkureniju,“ nasmiješi se Aletheia. „Zar nisi maloprije rekla da sam konj?!“ on povije u trku dok su dvije sestre još uvijek stajale pod Zidom. I one pojure za suncem što je zapalilo vrhove grana. Za suncem u Novi svijet.

**PETRA DOMOVIĆ, 8. r.
M A L A   N A G R A D A   G J A L S K I
S P E C I J A L N A   P O H V A L A**
OŠ Donja Stubica
Voditeljica: Irena Peić

Branje i regolanje

Kesne je lete. Sunce grijе visoke na vedrem nebu, bez ijene megle. Vse se vane čini veselje. Ciel Zagorski kraj diši po duzrijelom grozdju. Ftiček pupijevaju, a šari leptiri se spreletavaju od jedne rože pak na drugu. Vu trsu na briegu, dedek grozd sedi si na lucnu pak se ziblje na lahkem vetreku. Okol njega puseli su si njegovi mali vnuček, mladi grozdeki.

- Dedek, a zake su si grozdi vu našem trsu tak nepočinjeni i nemirni?-pita mali grozdek.

- A, imaju i zake biti, dragi moj mali deček. Vsi sme jake v brige jer nas je gazda ovuga trsja zgleda zapustil. Viš, cijeluga nas je leta lepe obdelaval i o nami brigu vodil. Ubrezival je naše lucne, vezal ih, okapal naše trse, pudžinjal travu, štucal i šprical nas. Skore je saki dan bil pri nami. Si smo mislili da to dijela z veseljem, nekteri si je put čak i popijeval. I mi sme bili veseli kad sme vidli da nas nešči ima tak rad da posle posla vu fabrike ide još nas dvorit. Eli zgleda da sme se jake prevarili. Več duge vremena ga nije bile ovde. Morti se je vlijenel, a morti nas več nema rad...- žalosne završi dedek.

- Poglej, dedek! Ide naš gazda. Sejene nas se zmislij!- puveselil se grozdek- Sad nas bu opet puvezal, puštucal ili morti pušprical!

- Joj, naj se nadati, sinek... Več je tak došel jeno par put, al jedva da nas je i pugledal. Same se je male sprešel i odma se vrnul dima. Bez vezanja, bez štucanja, bez špricanja, bez ičega!- veli mu dedek.

Vsi su grozdi žalosne gledeli za gazdu. Pred kletju je zamakal lagve, kace, škafe, pute i bednje. Unda je stoprem nastala prava buna!

- Aha, zate nas je zapustil! Mi sme mu dojadili pa si je našel druge o terami bu brigu vodil!-čule se z jene strani.

- I to te stare kace i škafel!- kričali su pak z druge strani.

- A glej ov prastari lagev, kak se zapustil! Tak je okrugli kak lopta! Pak mi sme sejene lepsi ud njih!- pubunili su se.

Tak je nastal veliki krič vu trsu, a gazda je taki prešel dima i opće se nije zgledal na njih. Od unda je vu trsu bila živa strka. Vsi su si mislili kaj buju zdej. Gazda ih se odrekel, to je sigurne, a vsi znaju kaj se degudi gda grozd nema gazde. Zgnjije! Vsi su to znali i utud tuliki strah radi teruga nišči nije spal.

Grozdu se još bolje splašili kad je zutra rane v jutre kleti došle pune ljudi. I dece, i mlade, i stare. I vsi su se vputili v trsje.

- Joooj, ne piše nam se dobre!- započne nešči -Moj ruđak z susednuga trsja mi je povедal da je v onem trsu dele iste tak došle pune ljudi najempt...

- Ali, toga trsja več nema - zakriči drugi.

- Pa, baš zate jer su unda došli s velikami sekirami. Prve su pobrali vse grozdje v trsu, a unda su posekli se do zadnjega trsa i tam je zdej ostala same pustač!

- Joj, i ovi iste režeu se naše ruđake od reda, jenuga po jenuga.

- Od nas bu iste nastala pustač!
- A glej kak su zločesti! Još si i popijevaju. Ne znam kak nešči more biti tak vesel i res-popijevan kad vništava druguga!
- Ni mene to nejde v glavu. A puglej, vse ih mečeju v škafe jenuga na druguga.
- Jooojjj, kaj bu zdej z nami??!!

I dok su oni tak jafkali i premišljivali si kak je to za njih kraj, niesu ni zamietili da su ih več skore vse pobrali. Prve su završili v škafami, unda su ih resipali v pute, a na zadnjem su vsi skupa završili v jenem velikem bednju. Vsi su se čudili kaj je zdej pak to.

- Grozdi moji- na kraju veli dedek grozd- oni nas niesu vništili. Zmetali su nas se na jene meste. Stoprem sme vsi skupa.

- Ima on praf. Prije sme z pekvami bili stalne prikovani za svoj trs, pak nisme mogli iti k ruđakem z druguga reda. -ustanovi i drugi grozd.

- Nekak, zdej nam je pune bolje. Na kupu sme i fraj. Naš nas gazda još ima rad. -počeli su faliti.

- Zamakal je škafe, pute i bednje za nas, da nas koj lepše pospravi!

Vsi su se služili da im je zdej pune lepše nek na trsu. A kad su tek čuli kaj im je još dedek grozd imel za reči...

- Dragi moji grozdi, uprav zdej sem načul kak je gazda rekel da bu nas zutra došel pucijat. Još je rekel da sme ove lete lijepre rudili i da bu ud nas nastal fini mladi moštek, a poslije još bolje vinčeve!

Gda su to čuli, vsi su se razveselili. Vsem je bile drage kaj bu od njih nastale fine vine za njihovuga gazdu. Gazda se ciele lete brigoval za svoje trseke. Zdej mu buju z dobrem vi nem vrnuli sev njegove trud, švic i ljubaft! V tjeve ime su nakanili napraviti veliku zabavu.

I dok su oni obrnašali v bednju, i njihov je gazda ispred kleti slavil z svojemi prijatelji i ruđaki. Najprve je pu lijepem zagorskom običaju «napojil» trsje. Zel je tri trsuva lista i tri jagode grozđa. Jagode je del na pekvu lista i zafalil Bogu na tomu daru. Pumolil se z ovakvemi rečima: "Fala Bogu nad tijem, dok bu opet več za tijem!", a posle toga glasne zahuškal.

Kre punuga stola z finami zagorskami jelami: puricu z mlinci, odojkem, kuruznem kruhem, orehnjačom i makovnjačom, štrukljami i starem vinem od lanjskuga leta, slavile se i huškale daleke v noč.

**MONIKA HORVAT, 8. r.
M A L A   N A G R A D A   G J A L S K I
P O H V A L J E N I   R A D**

OŠ Donja Stubica
Voditeljica: Irena Peić

Mobitel ili prijateljstvo?

Siemens, Nokia, Ericsson, Motorola... S kamerom, bez kamere, s MMS-om... Prijatelj iz vrtića, školski, najdraži, povjerljivi, zauvijek! Kako izabrati? Nekima je važniji mobitel, a nekome prijateljstvo. Susrećemo puno prijatelja, ali postoji još više vrsta mobitela. Stečeno prijateljstvo je pravo blago, ali svaki mobitel ima u svojoj memoriji također pravo blago – program za pisanje,igranje,snimanje, listu poziva... Pravi košmar! Što raditi? Kako ispravno prosuditi i izabrati?

Za svoju Svetu potvrdu dobila sam na dar jako lijep mobitel i mjesecima se nisam od njega odvajala. Svaku slobodnu minutu provodila sam s njim igrajući različite igrice i dopisujući se s bilo kime. Mobitel me vezao uza se. Prijatelji i prijateljice su i dalje odlazili na mjesta gdje smo se prije zajednički provodili i uzalud me nagovarali da izađem s njima. Više nisam imala vremena za njih. Uvijek bih se ispričala. Moja ispruka je uvijek bila ista: «Ne mogu sad, na internet su došle nove slike i melodije.» Jednostavno, nisam se odvajala od mobitela. Mobitel mi je zamjenjivao obitelj, dječaka koji me privlačio, prijatelje, kućne ljubimce... U školi sam počela dobivati slabije ocjene, a kod kuće nisam ništa pomagala. Postala sam neposlušna. Stanje računa na mobitelu mi je često bilo 0.00 kn. Svaki dan sam molila sve ukućane da mi daju nešto novaca da kupim bon. Oni bi me ucjenjivali poslom:

«Napravi ovo, napravi ono...» Za posao nisam imala vremena, novac nisam dobivala i postala sam vrlo nervozna i agresivna.

Postala sam, zapravo, mobitelski ovisnik. Bez njega, jednostavno više nisam mogla. Pred očima mi je uvijek bio moj crveni mobitel. Prijateljice me nisu mogle shvatiti, ni vratiti u «normalu». Više nisam išla s njima u trgovinu, ni šetnju. Nisam se ni igrala... Prijateljstva su mi se raspadala iz dana u dan. Kada su shvatili što se događa, govorili bi: «Ivana, ovako više ne može, izgubit ćeš sebe i prijatelje!». Meni to nije ništa značilo. Vjerovala sam u vječnu ljubav između sebe i mobitela.

Jednog sam dana iz škole išla kući i dogodila se prava tragedija. Hodala sam sredinom ceste tipkajući stotu poruku i najednom je, iza zavoja, velikom brzinom, dojurio žuti mercedes. Kad me je vozač mercedesa ugledao naglo je zakočio. Od straha mi je iz ruku ispaо mobitel i pao na asfaltiranu cestu. Srećom, vozač je uspio zakočiti i sačuvati moј život, ali ne i život mog mobitela. Kad sam podigla svog pregaženog ljubimca, na njegovu se ekranu nije više ništa očitavalo. Nije pomoglo ni sve moje znanje iz prve pomoći.. Teškom mukom sam kazala mami što mi se dogodilo, a ona, sva sretna što sam ostala živa, dodala: »Hvala Bogu, valjda ćeš se sad napokon promijeniti!« Bilo mi je užasno. Tjednima sam tugovala jer sam znala da novi mobitel neću dobiti, a bez starog nisam mogla. Da sam barem sad imala prijatelje! Ni najbolji prijatelji se nisu vraćali, što god im rekla. Bila sam usamljena. Tek tada sam shvatila kako mi je trebalo biti važnije prijateljstvo od mobitela. Cijele dane nisam znala što da radim; jednostavno sam bila «izgubljena» i prazne duše. Bližio se moј

imendan..To me je još više rastuživalo jer sam znala da će ga zbog svojih «zasluga» proveсти sama. Došao je i taj dan. Ivanjsko jutro je bilo prekrasno, a ja tužnija no ikada. Mama je ušla u moju sobu i pozvala me na doručak. Ulazeći u kuhinju ipak sam se potajno nadala nekom poklonu. Osim obilnog doručka (kojeg nisam ni takmula) ništa me nije dočekalo. Povukla sam se u svoju malenu i tjesnu sobicu i počela plakati.

Znala sam, nitko se namjerno nije htio sjetiti mog imendana. Na stolu moje sobe ležao je onaj stari unesrećeni i uništeni crveni mobitel. Poželjela sam ga isti tren baciti u smeće i tako si olakšati dušu. Nakon kraćeg razmišljanja, shvatila sam da je za sve kriv taj prokleti mobitel. Uguravam ga u smeće i tada čujem žamor pa smijeh poznatih glasova. Izjurim iz sobice u želji da nekoga najurim,a kad tamo prijatelji i obitelj na okupu. Svi viknuše u jedan glas:»Sretan imendan!!!»

Taj tren sve se promjenilo.Nestalo je suza i bijesa. Postala sam najsretnije dijete na svijetu. Bilo mi je jasno - prijatelji su mi sve oprostili i vratili se. A obitelj? Samo su htjeli da sama shvatim svoju pogrešku. Ja? Sretna sam što sam se izvukla iz tog vrtloga ovisnosti i mog ovisničkog prijateljstva s tehnikom, što napokon znam da su prijatelji i obitelj nezamjenjivi. Više mi pred očima nisu bili Siemens, Nokia, Erišcon, Motorola, već mama, tata, simpatični Nikola, najbolja Antonija... I, sretna sam!

**IVANA PRATNEMER, 8. r.
MALA NAGRADA GJALSKI
POHVALJENI RAD**
OŠ Ante Kovačića Belec
Voditeljica: Verica Havočić

Ivan Šimag, 5.a
OŠ Ksavera Šandora Gjalskog, Zabok

Klas pu klas

Gda bi šterumu gradskumu gizdavcu rekел риеч "lupitva" ili "ideme lupit", em bi te gledel kak da si punorel. A gda bi tuo rekел šterumu Zagorcu mam bi zmigal z glavou, pribral družinu i "VUŽGI GA BLAŽ".Lupitva je jen liepi stari,ali pumalu zaburavljeni, negdašnji zagorski običaj de se klas pu klas bere, lupi i spravlja. Sake se lete se menje diela pu starinskumu načinu.Pu tomu nuovumu sistemu,gda je kuruza zriela, puzoveš kombanj i v ljuftu je njiva "guola".Dime peljaš čistu, zgubljenu kuruzu.Tuo zmečeš vu kuružnjak ili na najža i gotuv posel.Nie vu tem veselja i zaduvoljstva. Em ti je puvijal tenjši, em se zmoučiš, em...Ah,bolj da i ne prpuviedam.

Negda je bile lepše. Sečam se, nie tomu tak doug cajt i mi sme prie par liet još imeli doma lupitvu. Babica je liepe prek lese puzvala družinu i saki je delal svuoj posel. Mouži su nusili prazne i poune koše i kušare i sipavali vu trugu koju je dedek pripeljal s kravicami. Babe su z decou same brale i vu koš metale. Nie se bral čisti klas kak denes gda se lupi na njive, nek je klas ostal s perušinjem. Gđa se je pobrale, peljale se je vu truge s kravicami ili konjeki dime. Jena je gazdarica,sikak, ustala pri hiže i dielala obed, a druga je bila s težaki na njive. S kuruzu se je došle dime i kuruza se je muorala s truge sklasti. Pak su babe s truge skladale kuruzu vu koše, a mouži su nusili koše s kuruzu vu hižu ili štagelj i sipavali na jen kup. Pokle skladanja se išle iest i pit. Unda su težaki prešli dime nahraniti živinu,a na večer su se ponuvne stali da bi se kuruza mogla zlupiti. Sele se je na veliki kup kuruze i lupile, a lupinje se hitavale na kup pak van na dvurišće.Ulupljena kuruza se vu kušara nosila na najža.Se se je tuo z vuolju delale.Saki čas se je znala čući vesela pupievka,šala i kakve uguvaranje.Sestre i mene se tuo se baš i nie dale delati jer sme imele preslabe rouke, pak sme koj,koj zmišljale kak bi se zviekle.Gđa god bi nekakvu glupost speljale,mama i babica tuo bi mam vidle.Prababica bi nas pak, naviek, branila.Dedek je obavezne nosil kušare na prnjiva najža jer tatek još nije došel s posla .S pesmu i pupievanjem kup je upadal i kuruze za lupiti bile je se menje, a lupinja se više,- male menje ud kulena.Sestra i ja,dva vražička,zakupale sme se vu lupinje i tu skrile.Vu poslu i razgovoru nišči nie primetil da nas najemptut nema.Mama kak mama,prva je primetila da nas nie. Prestrašila se i se je spitavala el su nas negde vidli.A nas,ud nikud!Unda je pak pumislila da niesme prešle nekam pu selu jer vane je već bila črna kmica.Još je kričala da vane hodiju lisice i pesi.Si su se spudigli da nas ideju iskat.Vidle sme i mi da je vrag šalu udnesel i na zadnje sme se same utkrile.Mrti se mi i ne bi još pukazale da nie tatek došel s posla i vu tuorbe dunesel banane.Banane sme jake rada jele i niesme više mogle zdržati, a da se ne javime.Je,pujele sme mi banane,al koj mislite da sme zbegle i s posla?S toga nič!Kak v truc još lupitva nie bila gotova i bile je neulupljene kuruze.Priele sme se i mi luljenja, kak -tak, al sme bile na računu za gibanicu i bufline.Senek,z bananami i z naši gluposti(i bez nji) bile nam je liepe!Delale sme pu malu.Klas pu klas...Iskale sme črlni klas koj bi ga pukazale babice. Ona je znala reči:" Duo najde črlni klas za njega je posel gotuf". Niesme bile te sreče.I

tak, klas pu klas, glas pu glas, pesmu pu pesmu, smieh za smiehem i lupiterva ide kraju . A ja se pitam: " Koj više, nigdar, nem duživila lupitervu, klas pu klas? "

Sejene,gda se je posel zgutuovil počela je veselica.Babica je dunesla gibanice i filjanih buflinuf sie felj,a dedek črlenuga mošta riezanca.Souseda Pepa je zapupievala, drugi se prilužili, a stric Luož je v ljufu duknul dime pu ramuniku . Hoj, haj, več se tanca da se pete letiju pu zraku !Bržieše nek koj se je lupile, večer je za čas prešla, a nikumu se nie išle dime . Na kraju je tata mamu prehitil vu lupinje . Delali su zdenčeke . Mamu je zametal z lupinjem, a sebe je napravil mustače ud kuruzinuga kusmatinja . Posle dvie ili tri vure v jutre sem se je spale . Pumale su se spravljali dime . Bi oni i douže ustali, ali zutra se ide več drugumu pumoči, pak neju unda na njive kak puspane kokuši . Gđa se saki pobral k svoje hiže,nered koji je ostal, gazzdarice su pučistile, a gazdi su več hrkali . Zlupljena kuruza puhranila se je živine, ali ni lupinje nie došle pud nič . Udpeljale se je na njivu i reširile. Gđa je bile suhe, dupeljale se je nazaj dime i dale kravam v jasle za jesti . Koj niesu one pujele dele se je vu struožak (tuo vam je kak denešnji madrac) koj se lepše i slajše mogle spati .

I ja bi vezda najrajši trde zaspala, a naj tuo bu na struožaku babičine postelje . Duo me bou zbudil ? Souseda Pepa koja je zavodila dumaču pesmu, stric Luož koj je priložil z ramuniku, si lupči koji pupievaju sega gouta, babičina gibanica, tata i mama koj se hincaju v lupinju i sestra štera spi v lupinju .

Zgledi, ja borme zbudžena senjam klas pu klas.

ANTONIJA FURDA, 8. r.
MALA NAGRADA GJALSKI
POHVALJENI RAD
OŠ Ante Kovačića, Belec
Voditeljica: Verica Havočić

Karla Bartolin, 5.c
OŠ Ksavera Šandora Gjalskog, Zabok

Maturalac

Jednog dana školom je protutnjala strašna vijest - za maturalac smo protjerani na Vis. S užasom smo se prisjećali priča naših prethodnika koji su na tom istom Visu skapavali, gladovali, žđiali, tugovali.... Grozota!

Nevolja nas je još više ujedinila i počeo je « sedmaški pokret otpora ». Mame su glumile Carlu del Ponte, a mi smo « obrađivali » glasačko tijelo po školi.

Uspjeli smo! Učiteljica nam je obznanila novost: « Idemo na Šoltu! » Zavladalo je opće oduševljenje. U trgovinama je nestalo ljetnih rezervi, ispraznjeni su hladnjaci sa sokovima... Pred školom se svake minute povećavao broj sedmaša koji su nestrpljivo čekali...

I stigao je autobus: na kat, s blještavim natpisom « Snoopy trans ». Uz zaglušujuću glazbu, za nekoliko smo satu bili u Splitu i presjeli na trajekt. Bilo je super, samo Snoopiju nije bilo do smijeha. Teturao je po trajektu kao kišna glista mijenjajući pritom boje od žute do zelene.

Kada smo stigli na Šoltu, razbacali smo stvari po bungalovima i trk na plažu.

To je bio prizor! Lovrenčić je plivao na pučini u novoj pidžami jer je zaboravio kupacice. Hršak je stenjao u pličaku i bečio oči pri napuhavanju čamca. A malo dalje, u šumarsku, naša razrednica u minici i oskudnom topiću, iza ekstravagantnih naočala, promatra sunčobrančić u svom egzotičnom koktelu. Društvo joj pravi kavalir u havajskoj košulji, sa slamnatim šeširom. Taj gospodin neodoljivo podsjeća na našeg nastavnika biologije.

Za nekoliko se trenutaka začuje raskin glas: « Djeco, za sat vremena vidimo se u disku! » Zavladao je opći kaos češljeva, nakita, šminke, odjeće je bilo posvuda. Uskoro se sve to pomiješalo sa svjetlima reflektora i glasnog glazbom. Snoopiju su stali na nogu, Lavoslavove su se naočale našle na glavi jedne plavuše iz Zagreba, Luka se opekao na cigaretu koju « nije imao », a Lovrenčić je u 1.30 sati našao curu svog života – Brunhildu iz Špičkovine.

Ne znam kako to na moru brzo svije. Još nismo Nini izvadili ježeve bodlje iz pete nakon noćnog kupanja, a već je ručak. I tako još četiri dana.

Došao je dan odlaska. Sa žalošću smo spakirali svoje torbe i krenuli na put.

Stigli smo na trg. Tamo je bio organiziran svećani doček. Svi smo se izgrili i izljubili sa svojima. Nakon pola sata shvatili smo da nema Snoopija. Tražili smo ga i tražili dok ga nismo pronašli u prtljažniku busa. Grlio je svoj ruksak pun pjesaka sa Šolte.

Ovaj maturalac nije mogao biti bolji!

DOROTEJA JAČMENICA – PUŠENJAK, 7.b

M A L A   N A G R A D A   G J A L S K I
P O H V A L J E N I   R A D

OŠ Sveti Križ Začretje
Voditeljica: Štefanija Roškar

Moje bogatstvo

Moje bogatstvo je veliko. Veliko je jer je moje i njega mi nitko ne može uzeti.

Moje bogatstvo je znanje, veselje i sreća. Sretan sam jer imam ono što želim. Imam obitelj koja se brine za mene. Iam sve mamine drage riječi, njenu ljubav i beskrajno strpljenje. Imam tatinu pažnju i brigu za moje odrastanje. Imam maminu finu kuhinju iz koje svakodnevno dolaze obećavajući mirisi. Imam i bakinu kuhinju. Iz nje sve miriše na dobro staro iskustvo kojeg se ne bih odrekao. (Ja, naime, volim papati. A tko ne voli?) Imam djedove stare priče o svemu što je bilo i kako je bilo. A bilo je sve lijepo. Imam i djedove nostalgične poglede na zapuštene oranice i njegovu nadu kako će jednoga dana sve samo procijetati, izrasti, „pjevušti“ od obrađenosti. Imam i drugog djeda koji cijele jeseni od stabla do stabla zadovoljno bere slatko voće. Sortira jabuke: po sorti, po veličini, po boji, po podrijetlu, po brijezu s kojega jesu ...po svačemu . E, i po starosti. A meni je to sve drago i slatko!

Pored svih njih imam i ljubav. Tajnu. Tajno.

Imam i prijatelje. Sve dječake s kojima toliko toga mogu odigrati, napričati, naslušati se, od kojih nešto mogu naučiti i koji od mene nešto mogu naučiti.

Imam i dobre učitelje od kojih i dobivam znanje.

Imam i svoj zavičaj. Imam i dvorac Veliki Tabor. Svaki dan mogu pogledavati na nje-
gove tajanstvene zidove, njegove prozore iza kojih će, uz puni pogon moje mašte, jednom proviriti Veronika. Mogu se igrati s prijateljima podno njegovih visokih zidova svaki dan, mogu ga posjećivati pješice ili biciklom. Imam svoju šumu kojom mogu šetati proljetno, ljetno, na zimski ili jesenski način.

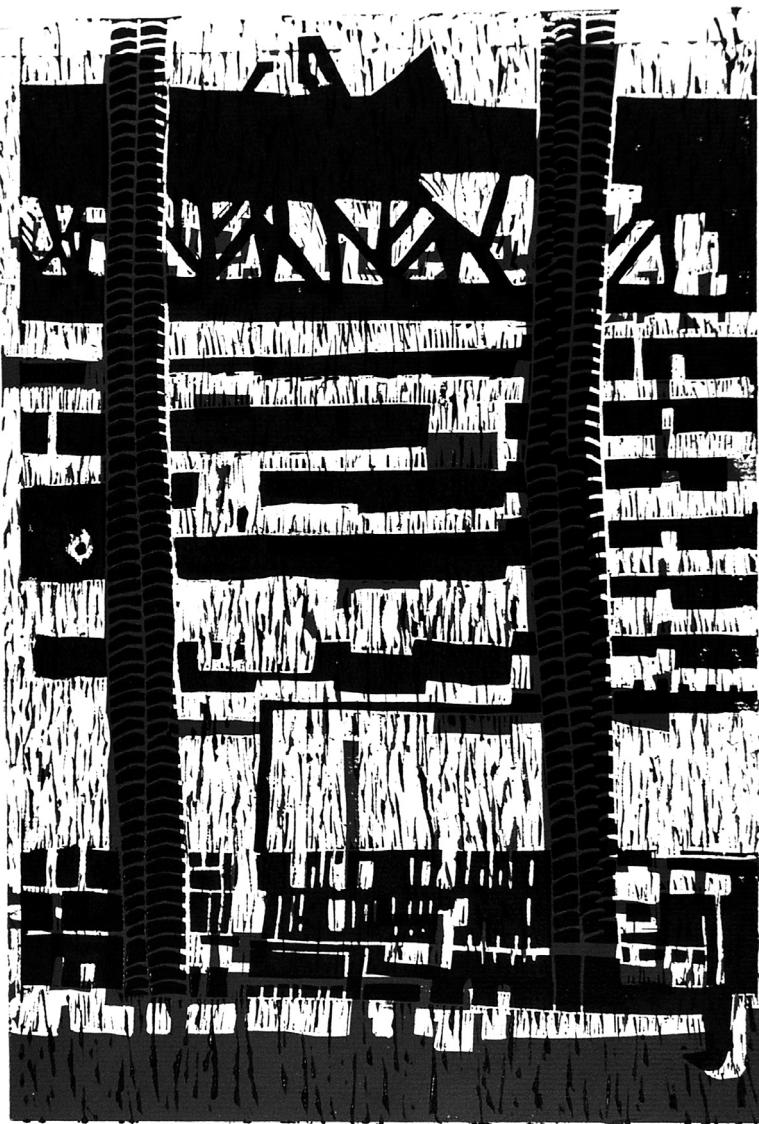
I, naravno, imam riječi kojima sve ovo mogu napisati i iz glave prenijeti na papir.

MARIO CERAJ, 7.b

MALA NAGRADA GJALSKI
POHVALJENI RAD

Osnovna škola Đure Prejca, Desinić

Voditeljica: Nediljka Mrčela

Mateja Pelko, 2.d

Otisak grada [linorez]

Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok

V gosteh

Kie te vrag tak nori i derma čez Brestovec?

"Nu, ke same ti neznaš da se bu ženil Jura Kozinin pak dečki svetkujeju svoju večer."

Zapraf je tak počele moje premišljavanje o zagorske gosteh.

Znal sem da sme i mi tam pozvani. Mati je več od petka bila v velike stiske, a mi bume došli počinjeni.

V soboto v jutre več sem se počel opravljati.

"Neš znam išel v huta zlizana hlača?" hjavila se mati.

"Znam si bi i kravatu del?" otpovedal sem.

"Mogel bi se i male počesati ke buš spodoben k čoveku", jambrala je mati dalje.

"Več se tri tjene nesem počesal kak bi pak zdej te napravil. Najrajši nebi nikam išel kad same merguješ", nastavlal sem ja.

Videli su da od merguvanja ne nikakve hasni pak su zamučali.

Okoli dve vur sme krenuli.

Barjaktari su več mahali, neznam zapraf e bolje z barjaki ilji z flašami.

"Fakini" su tak zgudali kak da nigdar za note nesu čulji.

Vsi tečekti, vujne i strine več su bilji pri stolu.

"Zagrepčani, Zagrepčani gda ste pak vi zadnji put jelji ke se vezda nemorete ščakati obeda", gruntal sem si v glave.

Mladenc je stezal vrat kak gusak, im se točne videle da nie navajen na maršlinj pod bradu.

A kumica, če se bu prgnula im je se bu oprava podrapala, kak je napeta. Sirota se jake strošila ke si niti dosta platna nie kupila nek ju zdej za bedre zebe.

Unda vam je te počele. Kuharice su donesle obed na stol, a Zagrepčani su se tak cukali za boce da sem mam apetit zgubil.

Po času se zdigel never i povedal nekakve bedastoče.

Stareši su misljilji da se moraju plakati, kak da Juru peljame na galge a ne po Anicu Čukanovu, teru si je sam zbral.

Da sme pak došli po mladenku nesem ju niti praf mogel videti radi trbuha do nosa.

Ježuš, Bogeč dragi, ke bi se ta mlađarija opče ženila da im trbuhi tak ne rasteju.

Sam Bog ke je v cirkve se tak hitre bile gotove jer sem bormeš več bil lačen.

"Dete se male bolje peljajte, cerkutine jene, im mi se več želudec stisnul od gladi", merguval sem stiha.

V sale pak ceremonije nesu nikak mogli zgotoviti ke bi večeru na stol donesli.

I unda neš pil, gda ti je želudec čiste prazen?

Juha. Vrag ti juhu, dete neke gustoga.

Same sem z očmi streljal okol.

Bormeš mojemu profesoru juhica paše. Več si grabi drugu šeflju.
"Dejte jemput te poserčete ke bume neke druge dobili", nesem mogel premučati.
Pobiraju tanere, znam bu neke.
Jezuš, kuhane mese, pak štruklji.
Za sem tem još i mužikaši. Bile su te pesme tere se igraju na Bajere, a ja bi si najrajši
štopljine v vuha porinul ke te nebi moral poslušati.

Vsi su se zdigli i tancaju. "Ob čemu hopsate da mi je same znati?" došle mi je na
misel.

Teda-negda su zgotovili. "Hote na meste ke buju mogli pečenje na stol deti", rekел
sem stiha.

Fala Bogu, pečenja sem si zbilja žil.

Zdej morem iti i dime, kej ne?

Mojem starcem se veseljica dopala i nemoreš je genuti. Zdej tancaju, zdej navijaju
dek trajeju ceremonije oko torte i pušleka.

Unda su pervi svati mladencem dopeljali kozu da vidiju kak mladenka doji.

Bormeš če v cele gosteh koza nie bila najljepše obligečena.

K jutru su več vsi norili i sam dragi Bog ke je mati bila v nova šlapa pak je dobila žulj
i moralji sme iti dime.

Oči su me tak pekle od dima da sem v alte moral žmereti. Te je bormeš bile dobre,
bar nesem videl kud nas otec vozi. Da nete misljilji da zate ke vozi nie pil.

Im te ke sem v te noči preživel nie niti slične k onomu ke mi je dedek pripovedal o
negdašnje gosteh.

Tak, vu tem premišljavanju sme i dime došlji.

Kokoti su v selu pozdravljali nedelju, a ja sem zaspal kak zaklan.

A zutra, zutra je novi den...

FILIP KONČIĆ, 4. r.
N A G R A D A   G J A L S K I   Z A   S R E D N J O Š K O L C E
P R V A   N A G R A D A

Srednja škola Bedekovčina
Voditeljica: Marta Žiger, prof. savjetnica

Srce moje kuca za nju

Tišina je vladala samo dok nije otvorio vrata haustora. Ulični karusel. Bubnjevi. Trube. Pivske boce u rukama . Dreka. "Kroacija viktorija, Kroacija glorija." Orilo se. Grad je bio kostimiran. Šalovi. Transparenti. Zastave. Opet neka sudbonosna utakmica u slavu domovine! Utakmica stoljeća. Barem nekoliko njih godišnje. Pipničarke i gostioničari, kolporteri i medijski magnati, kućni ljubimci i ponosni vlasnici, direktori i radnici, džepari i čuvari reda, danas su kao jedno.

„Bijelo-crvena polja hrvatskaaaa, na dresu, sjete me da ja volim teeee!“ Odjekuje! Mladi liječnik s mukom se probijao kroz gomilu, na putu u popodnevnu smjenu lokalne bolnice. Spustio je glavu. Uvukao se u se. Nije pripadao toj svjetini. Protekla dva desetljeća života mahom je trošio na knjige, predavanja, seminare, učenje. Ne zna ni osnovne pojmove: prednji vezni i lijevi bočni, famozno zalede, 4-4-2 formacija. Nije ni idolopoklonik. Ne zna ime centarforove manekenke. Ne zna kakve pjesme voli golman u noćnim provodima. Ne zna ime jahte na kojoj se odmara selektor. Takvima je u toj masi najbolje spustiti glavu. Iskustvene spoznaje o nogometu bile su slabašne. Približno: napuhanu kožnu mješinu zaduhanu gura nekoliko oznojenih tijela s jedne na drugu stranu zelene livade. Nikad nije razumio zašto je to toliko važno ? Društvena spoznaja o toj igri svodila se na uzgred pročitano u trenucima opuštanja: to je igra s po jedanaest igrača u svakoj ekipi, a uvijek pobjeđuju Nijemci. Opservacija mu se činila duhovitom. I istinitom, uvjeravali su ga dobri poznavatelji !

Utakmice reprezentacije volio je samo zbog jednog razloga. Za vrijeme važne utakmice, urbi et orbi, život kao da stane. Svi se pretvore u uho slušajući komentatore u transu. Sve su oči izbuljene u moderne plazme po kaficima. Usta su širom otvorena, što zbog straha, adrenalina i iščekivanja, što zbog pjevanja dubokoumnih navijačkih pjesama, ili spremlnosti za nove količine pive. (Na radost upravitelja pivovara.) Nema divljanja na cestama, smanjuju se ozljede na radu, nema uličnih tuča; u to vrijeme dežurni kirurg na smjeni u oronuloj bolnici nema pacijenata. Pročitat će temu iz neuroanatomije. Ljudski mozak bila je preokupacija. „U boj, u boj, za narod svoj!“

Uzavrela gomila dječaka klicala je, naglašeno dubokim muškim glasovima, dok se on s mukom probijao zakrčenim pločnicima. A neki od tih dječaka tek su desetljeće na ovom svijetu. Primjetio je.

U toj gunguli, u tom džumbusu, jedva je čuo poneku riječ iz izjava uvaženih uglednika sa sveprisutnih ekrana . "Veliki smo, iako smo mali..." , "Nitko nam nije ravan..." , "Bit će to pravi rat...." , " Borit ćemo se do posljednje kaplje krvi..." To je dan D... , Svima ćemo pokazati tko smo mi... , mudro i odlučno govorile su spodobe u gotovo uniformiranim tamnosivim odijelima, bijelim košuljama i crvenim kravatama s točkicama. Spikeri su se naglašeno trudili ohrabriti uzdanice domovine u kopačkama: "Ostavite srce na terenu..." , "Osvojte nam obraz..." , "Pokažite im tko smo mi... " , energično su tražili. „Budite naš

dvanaesti igrač...”, “Bodrite nas vatreno...”, javnosti su se obraćali heroji nogometne lopte.

Sve više osjećao je nelagodu probijajući se kroz mnoštvo. Nije to bio strah. Proklamirano nasilje bilo je manje-više ritualno. Nije tu bilo stvarnog nasilja, ako se izuzme nešto dimnih bombi, šarenih raketa i crvenih baklji koje bi povremeno doletjeli s druge strane ulice. „Moju Hrvatskuuu, srce mojeee, kuca za njuuu, jako vooooliiii“, širilo se domoljublje kolnikom, kao na Noći gutača reklama.

Primjetio je kako od tisuća glasova uz njegovu malenkost ne urlaju dvojica radnika u plavim, žbukom uprljanim „mandurama“ i bijelim kacigama na glavama, na skelama obližnje zgrade, pa vozač gradskog autobusa s kojeg se cijedio znoj dok je gmizao zakrčenom cestom. Osjetio je olakšanje otvorivši vrata bolnice. Samo na kratko. „Doktore, žurno!“, tražilo je osoblje, dok se širokim bolničkim hodnikom specifičnog mirisa, odjednom čuo samo jednoličan zvuk potplata nekoliko para cipela. U hodu je slušao dijagnozu i anamnezu. „Povreda mozga. Mladića je pogodila raka u glavu.“ Urađene su snimke. „Dijelovi stranih tijela probili su lubanju i ostali u glavi.“ Strana tijela moraju se žurno odstraniti. Prijetnja su vitalnim funkcijama. Momak je bio zdrav. Sportaš. Svakodnevno trenira veslanje. Krvna grupa AB. Sve je spremno za operaciju. Pred vratima operacijske dvorane, dok su mu stavljali gumene rukavice, kapu, zaštitnu masku, vezali zelenu kutu, susreo se s pogledom mladićeve majke. Oči pune suza, straha i nade. „Doktore, molim vas...“ zastala je u pola rečenice. „Za desetak dana trebao je ići na matematičku olimpijadu...“ dodala je nakon stanke, odmah shvativši glupost izrečenog. Ništa nije odgovorio. Samo dug uzajamni pogled. Molitva i Hipokrat. Energično se okrenuo i pomislio: „U boj, u boj, za narod svoj!“. Trajalo je vječnost. Čulo se samo: „Bip, bip...., dajte kisik..., gubimo ga..., tlak u redu...skalpel....., imamo ga....! Bjelinom operacijske dvorane dominirala je krv. Potpuno koncentriran u sebi je pjevušio: „Bijelo-crvena polja hrvatska....!“

Vani je bio mrkli mrak kad je izišao. Uduhuo je svježinu tople noći. Vješto je izbjegao odrvenjenu majku i svu rodbinu. Slavu je ostavio asistentima. Nije mu odmah bilo do upotrebe ljudskog glasa. Taj instrument toliko malo može izreći. Iskonski je osjećao radost življena, radost rada i stvaranja.

Da, ... utakmica! Po neuobičajnoj tišini, po utapanju tuge u pićima na ljetnim terasama, po ponekoj psovki prolaznika na nesposoban stručni stožer i suce, zaključio je kako je ishod bio nepovoljan. Zemlja je poražena. On nije uspio pročitati planiranu temu iz neuroanatomije, a ipak mu se odjednom pjevalo.

Dok su ulični perači ispirali prljavštinu s kolnika, odnosili odbačene šalove, zastave i transparente, doktor je ničim izazvan. pustio glas u noć: „Moju Hrvatsku, srce moje, kuca za nju, jako voliii...“

ANDRO MILJAN, 4. r. Opće gimnazije
NAGRADA GJALSKI ZA SREDNJOŠKOLCE
DRUGA NAGRADA
Srednja škola Krapina
Voditelj: Stjepan Varjačić, prof.

Kompliciranje stvari

Cijeli život gledam ljude kako komplikiraju stvari, kao da same po sebi nisu dovoljno zamršene. Rasporedi,drvoredi, redoslijedi... Dani u tjednu, ručak, večera, abeceda. Čemu, pitam se (iako dobro znam sve razloge). Premda znam da su opravdani, zanima me bi li moglo i drugačije? Kako drugačije? Za to je potrebna mašta - za smišljanje nečega sasvim novoga. Teško je, jer staro novome zadaje neke okvire koji sputavaju maštu, teško je kad već jednom naučiš komplikirati! Škola, učenje, pisanje, disanje... Život - obično komplikiranje stvari.

I prije nego se ujutro probudim neka okolnost već je odredila vrijeme u koje ću biti probudjena i natjerala me da postavim alarm na mobitelu, samoj sebi da smjestim okrutno buđenje, zov stvarnosti koji me ironično pozdravlja: »Dobro jutro!«. Što slijedi nakon buđenja? Nije teško pogoditi, to je doručak, najvažniji obrok. Zašto je najvažniji to sam već zaboravila, ali bitno da znam da je važan. Slika doručka u kuhinji: žitarice, bijelo mlijeko, bijela kava, bijeli stolnjak, bijeli tanjur i bijela šalica s crnim natpisom »Ništa nije savršeno «. »Dakako da nije, a i ti si samo šalica!« gledam je sa suošjećanjem. »Nisi kriva što ti je uho gotovo neprimjetno ukošeno i što ti je boja na dnu neravnomjerno nanesena. To su posljedice masovne proizvodnje, ogromni brojevi nesavršenih i iskompleksiranih šalica. No, ja te volim, ti smiješna, praznoglava šalice! Zato jer si moja i gotovo! A i bila si jeftina... «

Poslije doručka u kupaonicu. (Moja jutarnja rutina stvarno je uzbudljiva! Toliko uzbudljiva da često požalim što se još nisam probudila kao golemi kukac, na primjer.) Higijena je važna, radi moje dobrobiti i dobrog raspoloženja onih koji me okružuju. »Mij ličeko, peri zubebe!«, sjećam se mamice i čupave dječje četkice, paste za zube s lažnim okusom jagoda. Sada mi više i nije važan okus, čovjek nekako otupi na to kad jednom shvati da mora prati zube.

Zatim odijevanje, ipak najvažniji dio. Tu su greške neoprostive, lako donose podsmjehe i neepitete. Znam što ću odjenuti, naučili su me, pročitala sam negdje, čula, vidjela, kupila, pokupila... A laž je da odijelo ne čini čovjeka. Da je tako, možda bismo svи nosili isto ili, još bolje, šetali goli!

Da zaključim, oduvijek su mi govorili što da činim i kako, a ja sam slušala. Ni sad ne moram mnogo razbijati glavu kako ću, srećom postoje milijuni pravila, normi i ostalih riječi koje imenuju slične, komplikirane pojmove, upotreba kojih je brutalno jednostavna. Jer što je zapravo čovjek bez svega toga? Bez putokaza i kućnih brojeva, bez pravila i bez da mu netko govoriti ili nalaže što da radi? Izgubljen je, jadan, ne zna što bi sa sobom. Kako živjeti bez zbrajanja i oduzimanja, razlomaka i korjenovanja? Čovjeku treba sigurnost njegove kolotećine i uvijek će joj dobrovoljno robijati.

Što dalje idem, pravila je sve više. Gomilaju se, jedno na drugo, kao lego kockice, a ja ih marljivo slažem u svojoj glavi, pravim iz njih ceste po kojima ću sigurno putovati i nebodere u kojima ću sretno stanovati.

Fonemi, suglasnici, slogovi, grafemi, riječi, pravopis - komplikiranje stvari, reda radi. Note, taktovi, mjera, durovi i molovi, akordi, ritam... Ja često poželim plesati po ritmu vlastitoga srca. Želim osjećati kako mi ono, mlado i snažno, s nekim nestrpljenjem tjera krv po žilama, tu misterioznu tekućinu u kojoj živi neki davno ušutkani instinkt i nosi energiju stanicama u čijim jezgrama miruje gen slobode. Ima takvih trenutaka kada povjerujem da bih mogla poletjeti za orlom i trčati do besvjesti bosa po rosnoj travi, kesiti se asfaltu i plaziti jezik civilizaciji. Plesati brzo i nemirno, u ritmu svojeg srca, na melodije plemenitih osjećaja, kakva je ljubav.

Ali ne, dovraga! Moraju se naučiti koraci! Postoje engleski i bečki valcer, postoje tango, samba, postoji i balet. »Ma, pustite me na miru! « viknem tad, odjurim u sobu i zalupim vratima. I puste me, puste me da malo razmišljam, o svemu i svačemu, o tome kako je sve komplikirano, a opet jednostavno, banalno poput brojenja do milijun. Puste me da se saberem, da slažem lego kockice i brojim barem do sto. Budućnost ima vremena, samo se čovječanstvu nekud žuri (vjerojatno zbog iluzije da je pred njime bolja budućnost). Ljudi žure da zakompliciraju što više toga u svojim životima kako bi im smrt bila jednostavna. Početak i kraj uvijek su jednostavni, veliko slovo pa točka, iako neki za sobom ostave po koji uskličnik (!) ili upitnik (?) - možda dva (??) - tri (???).

DARJA FLEGAR, 4.g1

**N A G R A D A   G J A L S K I   Z A   S R E D N J O Š K O L C E
T R E Č A   N A G R A D A**

Srednja škola Ivanec - gimnazija
Voditeljica: Ružica Žunar, prof.

Vedran Erceg, 4.di

Sofa Enjoy

Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok

Vrog ga dol

Je, tak je v našem Međimurju. Si so si zdobra, jen lepši od drugoga, puno se dela, ima se puno penez, si se imaju radi, se je lepo, se v cvetju, kakti da je tu raj na Zemlji. Im vam mi v Medimurju imamo se kaj nam treba. No ... neje Međimurje to o čem bi štela povedati por reči, jer nega teh reči koje bi mogle povedati kak je lepo moje Međimurje, jo sam štela reči nekaj o dovicama i onima kaj delaju na tome. Ovo vam se zbilo išće dok ga mene ne bilo novim Sveto!

Vuni je črna kmica, a Bora i Kata so još navek na verondi i graha zbiraju. Zeleni f to ranjgljo, črleni f to, a suhoga pak v to. Im već niti ne vidijo nikaj. Sam ne znati od čega, od kmice ili od rakije koju si natočeju.

« No Bora, reči nekaj, kaj ve čkomiš? »

« Joj Kata, lepa draga, mje ne do govoriti, ti si promišljovam nekaj v sebi. Ne mje volja već za živeti, joj, joj, da me bor Božeg štel zeti k sej... »

« Bora vrog ga dol, pa kaj si hurmasta, dej mi no reči, kaj te tuljko moći pak ti jo pomorem. »

« Nega meni već pomoći Kata, nega....», stane se i natoči saki još po jedno čašicu rakiјe. S potnih vroti se čuje da nešči prihaja.... je, ko pa bi i bil drugi tak kesno, em Franc ide dimo. Vidi Bora daje nekaj ne vredo, i podehne ona malo bolje, kaj bi nej ... pok je pijan.

« Joj Kata, moram ti reči, em nebrem već to držati v sebi. »

« No Bora nej biti deca, pa reči kad ti velim. »

« Se ti je bilo ovak nekak. »

« Nedjelja je. Zbudim se jo, još je ni bilo štiri vure. Ležim ti v krevetu i promišljovam si kuljko je još živih u naši vulici. Kak je naša vulička navek bila puna dece, pak si računaj: Grabarovi 4, Horvatovi 6, tvojih 5, mojih 7 ... ti je to već čudej. A ve pak ga ne nikoga. Si so se poženili, dišli v stranjski svet peneze služit. Nega već onih lepih pesmi, onih koli kaj smo plesali. Ne sam da je to nestalo ... ti i mi pomalo nestojamo. Sam smo se počeli pobirati pomalim. Na prtuletje tvoj Štef, pak Grabantov Pišta, pak sosedov Đura, si pomalim. Sam ti moj Franc nikak da hmerje. Njemu tje tak čist prav. Spi ti do deset, dok se zбудi ga se toplo čoka, jo nacepam drva, nahranim kokoši, počistim svinjam, skuham mu jesti, operem se, počistim za njim, veša mu operem na roke, se mu spegljam, se napravim kaj gojd oče, a pretika mi kak ništ ne delam, da sam Esmeraldo gledim celi den.

Veli da Štefa svojemu se stegne naprjeti, još mu i tamburicu naštima. Ti on oče po gospodski živeti, a nebremo. Nekak smo ti v stiski s penezi. Ti nam se traktor pokvaril. A od jedne penzije je teško denes živeti. Znoš kak je to s 800 kuna živeti celi mesec. To kaj ti jo prodam graha i krompera to ti se on zapije f krčmi. A Štefa veli da su to moži, da im treba se dati kaj očeu, se, jer mož je mož i mož je sam jeden. Ona prova mi je to rekla šteri niti ne zna što je japa maloga Pavleka.

I vu tom čašu ti se moj Francek zbudi. I mom počne prdekovati mi:
« Bora, kaj još si mi ne jesti složila, još je ne na stolu, još si ne podežgala, Božja žena
pa na kaj ti misliš ?»

Joj da znoš došlo mi je kaj bi ga s ponjvom flopila po te šugavi tintari, ali ne sam. Sam
si mislila, pak Bora denes je nedjelja, tre je k meši iti, Borika si je novoga đempera kupila,
a kak sam čula sosedovoga Đurija žena bu dola mešo za jenga, a Franca pak je mešo išla
platiti, pak moram iti kaj čujem kuljko je ipak dola, a nekaj se prepovedalo i da bomo no-
voga svećenika dobili ne farofo.

Je već i bil red ka nam nekvoga novoga daju, je ov več ne za ništ. A da je ne bila nedjelja,
joj Božek, Božek... sam mi nek pomore.

So ti nam struju skopčali. Sam ti poslala Franca kaj pe platiti na pošto prije nek pe se-
jat, al sam si ne premisnila da je krčma polek pošte. Je na kriva vrata išel nuter i se je zapil, a
to su nam bili zadnji penezi. Pak smo ti mi ve dvo v kmici saku večer dok je on doma, a ne
v krčmi. A dok je v krčmi ti jo molim krunicu doma i brojim mrtve. Mje rekel da njemu ne
treba struja. On dok treba svetlo dide vun pod bandero, si navečer kaj je novoga v svetu i
spuši si pred banderom. Pak stolno nešći prejde, pak se zaustavi, pak se pospominaju, pak
sam pok sama nutri. Mi se tak s nekim do pospominati negda, ali nemam s kem. Nej te
štela dojti močit navečer dok glediš televizijo.

Pak bi štela i svoju decu čuti malo, ali kaj bi ... so ti nam i telefona isključili. Je rekel da
on ne treba telefona. Da so njemu ne trebala niti deca, al da so ga japa i mama nagovorili.
Njemu je dosta i kaj vidi i čuje decu dok za Božić dojdu doma na tjeden dni. So ti več por
pot poslali nam peneze kaj platimo računa, kaj pemo malo skupa med ljude, kaj si privo-
šćimo nekaj novoga, nekaj za obleći, pa makar i jednoga stolnjaka. Je, ali je on prije mene
videl kovertu i se peneze zapil. Se zapije. Stavil je samo 500 kuna i to sam morala kupiti
nekaj za pod zob kaj si denemo. A ve si oče i novo tamburico kupiti. Ne znam s kojim
penezima. Je rekal da si bo beciklina prodal. Muzika mu je se. Jo kakti niti ne postojim v te
hiži. Sam sam dobra dok je pijan i dok ga treba skopati i posprejti spat. Joj... a dok idemo
spot.... kaktiga da smo si ne mož i žena. On ti se brne na jedno ja na drugo strano.

Mi je tak zima, i mesto da se malo stisne kmej, veli mi kaj se oblečem bolje. Več niti
ne pamtim kak me dogo ne prijel kak mož ženo. Sam ti ga pitala kaj bi nam falelo da lepo
skupaj hmerjemo, onak v snu, lepo skupa. Mje rekel «Je Bora, mej se ne žuri hmirat.. Ak
se tebi žuri moreš slobodno, jo ti nam bronil.»

Ne znam kaj da jo napravim s njim... no daj mi ti reči Kata, kaj nek napravim ?
Kata ...Kata...Kata vrog ga dol.. Kata.. no ... i ti hurma zapiš dok te največ trebam...

IVANA SRPAK, 4. r.
NAGRADA GJALSKI ZA SREDNJOŠKOLCE
POHVALJENI RAD

Privatna srednja škola Varaždin s pravom javnosti
Voditeljica: Ivana Vidaček, prof.

Jutro

Jutro. Ptice pjevaju. Sunce ulazi u tamnu sobu. Mala sunčana zraka poigrava na nje-govu ljepuškastu licu i crnoj kosi. Nevoljko otvara oči, rasteže se i polako ustaje. Obuva divovske papuče u obliku pseće glave i još onako u boksericama i majici odlazi za kompjutor. Pritišće veliki tamni gumb na kućištu i zijevajući hvata miš. Čeka da se sustav podigne i da započne s pregledavanjem e-mailova i novosti na Internetu. To radi svako jutro. Na ekranu se pojavljuje logo Windows XP i jedna sličica kraj koje piše velikim slovima 'JA'. Pokazivačem miša dođe do minijaturne sličice najnovijeg Ferrarija, klikne i još uvijek u polusnu otipku pet slova nevjerojatnom brzinom. Sada se pojavljuje uvećana slika onog Ferrarija otprije i dobro se uočava da je crne boje i da ima vrlo zatamnjena stakla. Ukopčava žicu u utičnicu i dvaput klikne na ikonu 'Dial-up Connection'. Čuje se kako modem spaja računalno s Internetom. On se okreće i pogledom po sobi shvaća da je hrpa čarapa kod njegovog crnog ormara nenormalno velika. Pomišlja da bi je mogao riješiti, ali ga prekida zvuk nove poruke. Veselo, gotovo drhteći od sreće, otvara mail i svojim pomalo kratkovidnim očima leti po ekranu čitajući par redova koje mu je poslao netko očito vrlo važan. Nakon što je nekoliko puta pročitao tekst u sebi, sada tiho čita naglas: «Bok, darkeru moj. Slušaj, ovako stvari stoje. Ne znam kako da ti to kažem, a da te ne povrijedim. Gle, našla sam si nekog. Sorry. Još uvijek mislim da si super dečko i sve to, al' Ivan je tu, stvaran je, a ti...zvučiš presavršeno da bi bio stvaran. Žao mi je. I molim te da mi se ne javљaš više.» Završio je s čitanjem. Oči su mu se malo navlažile i odmah ih je obrisao. Znao je da darkeri ne plaču, to je za curice. Naslonio se na svoju kožnu stolicu i duboko uzdahnuo. Prekine vezu s Internetom. Nije mu baš bilo do surfanja. Kliknuo je na ikonu 'Muzika' i s popisa odabrao pjesmu grupe UB40 «Every Breath You Take». Tu pjesmu je već milijun puta kanio izbrisati, a sad mu je itekako trebala. Ni jedna njegova heavy metal grupa nije mu sad mogla pomoći, samo bljutava laganica. I zbog toga je glavom udario o pisači stol. Pridigao se i otišao do ormara. Uzeo je onu hrpu čarapa i odnio je u košaru za prljavo rublje. Skinuo je sa sebe majicu i bacio je također u košaru. Njegovo lijepo, pomalo mišićavo tijelo u tami sobe izgledalo je nezgrapno i tužno. Iz ormara je izvadio već zaboravljene levisice koje je kupio na nagovor jednog prijatelja. Šutke ih je obukao, tek je usnama za sebe govorio riječi pjesme koja se sasvim tiho čula iz crnih Sony zvučnika njegovog računala. Pogledom je prekopavao ormari tražeći pravu majicu za današnji dan. Sa samog dna je izvukao tamnoplavu, gotovo crnu, usku majicu koju je vjerojatno prvi put stavio na sebe. Ni sam nije znao zašto se baš tako obukao, jednostavno je ruka sama izabrala baš te odjevne predmete. Navukao je crne čarape i opet obuo divovske papuče. Razgrnuo je tamnoplave zastore i jednim pokretom ruke ubacio pernicu u torbu. Skoknuo je do računala i ugasio ga. Ona pjesma mu je već isla na živce. Otišao je u kupaonicu, oprao zube, umio se i počešljao svoju kovrčavu, poludugu kosu. Poprskao se Axom i uskočio u Puma tenisice. Dohvatio je torbu i otišao iz sobe zalupivši vratima.

Pozdravi mamu, uzme pedeset kuna s kuhinjskog stola i istrči iz kuće. Autobus je već bio na stanici tako da je brzim korakom pretrčao cestu i u zadnji tren uskočio u prepuno vozilo. Dočekala ga je gužva i nitko poznat. Sjeo je do neke bakice na jednom od prvih sjedala jer mu se nije dalo gurati do svog omiljenog sjedala nasuprot stražnjih vrata. Stavio je slušalice u uši i pustio do kraja pojačanu neku pjesmu grupe Korn. Bakica ga je u čudu pogledala kad je vidjela kako uživa u nervirajućem deranju pjevača Jonathana. No, tom je glazbom u biti pokušavao nadglasati svoje misli o onom mailu od jutros. Zatvorio je oči i duboko se usredotočio u stihove o smrti i umiranju. Sve ih je znao napamet, ali mu se činilo kao da ih nikad prije nije čuo. Vožnja autobusom činila mu se duža nego obično. Autobus se zaustavio pred njegovom školom i on bez glasa iskoči, jednako brzo kako je i ušao. Vozač je kimao glavom i mrmljao nešto kao: ah, ta današnja mladež. Naravno, on to nije čuo jer mu se Jonathan derao u ušima.

Brzim korakom ušao je u školu i uletio u garderobu. Bacio je torbu s ramena potpuno zaboravivši da unutra čuva discman. Ni trenutka nije pomislio da mu se možda razbilo njegovo sredstvo za smirivanje. Na brzinu je skinuo svoje Pumerice i nataknuo školske papuče. Svaki dan, pa tako i ovaj, kroz glavu mu je prošla misao kako je glupo što mora nositi papuče. No, nije progovorio ni riječ. Ostao je tiho čak i kad ga je pozdravila jedna poznanica koja je potajno zaljubljena u njega. Pravio se da je sam na svijetu. Probijao se kroz hodnik prepun učenika koji su baš danas bili nekako veseli, a on je bio smrknut kao da mu se cijeli svijet srušio. Njegovim prijateljima iz razreda to nije bilo ništa neobično jer je svaki dan tako izgledao, ali oni nisu znali da je uvijek bio takav radi imidža, a sad se tako i osjećao. Sjeo je u zadnju klupu, iako to nije bilo njegovo mjesto. Danas se želio maknuti od svih. Najradije bi cijeli školski dan proveo u muškom WC-u, ali tamo smrdi. Izvadio je pernicu i bilježnicu i čekao zvono za početak sata. Petnaestak minuta se nije ni pomaknuo. Profesorica kao da ga nije ni primijetila, kao ni većina razreda. To mu se sviđalo. Želio je biti nevidljiv.

Počeo je razmišljati što bi napravio da je stvarno nevidljiv. Prvo je pomislio da bi otiašao do tog Ivana i prebio ga, a onda je sam sebe ukorio da nije vrijedno toga. Sam sebi nije dao da razmišљa o toj curi, ali nije imao dovoljno samokontrole. Sad je shvatio kako se osjećaju ovisnici. Izvadio je mobitel iz džepa i listao je imenik. Došao je do njezinog broja. Dugo je gledao u tih deset brojki i razmišljao da l' da joj pošalje poruku ili ne. Imao je njezin broj tek toliko da ga ima. Nikad je nije nazvao niti joj poslao poruku. Odjednom joj poželi čuti glas. To još nikad nije osjetio. Zamišljao je kako zvuči i kako izgleda. Tek je sada shvatio da u ovih nekoliko mjeseci dopisivanja s tom djevojkicom nije zatražio njenu sliku. Sjeća se samo da mu se opisala kao srednje visoka i smeđokosa, s crnim očima. I to je bilo sve. Na mobitelu je stisnuo 'Pogledaj detalje'. Ugledao je njezinu kućnu adresu. Odjednom se dosjetio. Počeo je kovati plan kako da je iznenadi posjetom. U mailu je napisala da zvuči presavršen da bi bio istinit. Odlučio joj se pokazati. Ustao je od stola usred sata, pobratio sve stvari i krenuo iz razreda. Cijeli razred ga je u čudu pogledao. On je promumljao da ga boli trbuš i da mora ići. Profesorica ga je upitala treba li liječnika, a on je rekao da će sam to riješiti. Pozdravio je i zatvorio vrata.

Stavio je torbu na rame i nestao u tami hodnika. Došavši do garderobe uskoči u tenise. Pretraži džepove tražeći novac za autobusnu kartu. Našao je onih 50 kuna koje je uzeo jutros na stolu u kuhinji. Otrči do autobusnog kolodvora i pogleda vozni red. Autobus kojeg on treba upravo je kretao s 13. perona. Potrči prema njemu mašući rukom da stane. Vozač je kimnuo glavom i zaustavio vozilo. Naplatio mu je kartu i nešto promrmljao kako je neodgojen ili nešto tako. Sjeo je na predzadnje sjedalo i opet u uha stavio slušalice. Stisnuo je 'Play' no ništa se nije dogodilo. Opet je stisnuo, i opet, ali ništa. Protresao je discmanom, ali ni to nije pomoglo. U glavi su se gomilale psovke koje bi najradije sam sebi rekao jer se sjetio kako je bio bacio torbu u garderobi. Gurnuo je discman u torbu, naslonio se na sjedalo i buljio u naslon sjedala ispred sebe na kojem su u srcu bila napisana imena nekog dečka i cure. Zakolutao je očima i okrenuo glavu prema prozoru. Gledao je van u polja kukuruza. Razmišljao je što će napraviti kada dođe do njezine kuće. Pomislio je da joj kupi buket ruža ili možda bombonjeru, ali se onda sjetio da je ona darkerica i da nisu za nju romantične stvari.

Autobus je stao na njegovoj postaji i on je izašao kroz zadnja vrata. Našao se u dobro poznatom mjestu kroz koje se svakodnevno vozio autobusom na putu u školu. No, nije imao pojma gdje bi mogla biti adresa koju traži. Bilo mu je vruće pa je odlučio svratiti u obližnji kafić na ledeni čaj. Kafić je bio ugodno uređen, baš po njegovom ukusu. Vladala je tama, gdje-gdje koje crveno ili plavo svjetlo, a u ugлу džuboks i stol za bilijar. Sjeo je za šank i naručio ledeni čaj. Kad mu je konobarica donijela napitak, upitao ju je gdje je Ulica kestenova. Rekla je da je svega stotinjak metara od kafića. Na njegovom licu pojavi se mali smiješak. Zahvalio je, iskapio čaj, platio i otišao.

Hodao je pločnikom gledajući kućne brojeve na malim obiteljskim kućicama. Došao je do broja 7, broja kojeg je tražio. Pred očima mu je bila malena bijela kuća s tamnosmeđim prozorima i crvenim krovom. Izgledala je kao da ju je nacrtao neki prvačić. Dvorište je bilo poprilično veliko, prekriveno zelenom travom. Uska popločana staza vodila je do staklenih ulaznih vrata. Otvorio je ogradu koja je zaškripjela kao u nekim horor filmovima koje je toliko volio. Laganim hodom došao je do vrata i pozvonio. Malo ga je hvatala trema, ali to se nije vidjelo na njegovom licu. Vrata mu je otvorila starija gospođa i upitala ga je koga treba. Rekao je da treba njezinu kćer. Ona mu je odvratila da je u školi, kako bi i on trebao biti. I zatvorila je vrata.

Lupio se po glavi jer nije ni pomislio da bi mogla biti u školi kao i većina njegovih vršnjaka. Vratio se na ulicu okrećući se oko sebe i tražeći veliku zgradu koja bi mogla biti škola. Pošto je nije našao, vratio se u kafić. Sjeo je za šank, a konobarica ga upita koju sad adresu treba. Kiselo se nasmijao i upitao za put do škole. Saznao je da je škola s druge strane kvarta. Ostavio je konobarici napojnicu, namignuo joj i nestao.

Opet se našao na ulici, ali je sad krenuo u drugom smjeru. Hodajući zamišljao je kako izgleda. Zamišljao je da ima kovrčavu dugu kosu, da je vitka, slatka i obučena u crno sa starkama na nogama. Hodao je kroz park i kroz spuštene krošnje drveća ugledao školu. Odmah je u sebi prokomentirao da je ljepša nego njegova i da sigurno ne nose papuče. Ukrbao je korak jer je čuo zvono. Puno učenika izašlo je na sunce. Natezao se i pogledom

tražio darkericu. Ugledao je smeđokosu djevojku kako izlazi iz škole. Krenuo je prema njoj, no do nje je prije njega došao visoki crnokosi tip i zagrlio je. «Aha, to je Ivan», pomislio je. No nije se dao smesti i otišao je do nje. Pozdravio ju je, a ona ga je u čudu pogledala. «Sanja?» upitao je. Ona ga je pogledala kao najgoreg neprijatelja i rekla je da ga ne poznaje. A bio je uvjeren da će ga prepoznati i skočiti mu oko vrata.

Zatim ga je netko potapšao po ledima. «Mene tražiš?» rekao je ženski glas. On se okrenuo i ugledao malo žensko biće od glave do pete odjeveno u crno. «Sanja?» upitao je. «Aha», rekla je ona i nasmijala se. Šutke su sjeli na stepenice ne skidajući pogled jedan s drugoga. «Znači, ti si Igor», rekla je. «Da, a ti si Sanja», nije znao što bi drugo rekao. I zavladala je tišina. Čudno, a na internetu su mailovi stizali svake minute. Očito su bili zatečeni. Igoru se Sanja svidjela, iako je nije tako zamišljao. A ion se njoj sviđao. Sviđao joj se još i prije, dok su se dopisivali, a sad, kad ga je vidjela, još joj se više svidio. «Onda...», počeo je Igor, «hoćemo na kavu?» pitao je. Sanja se nasmijala i kimnula kao znak potvrde. Krenuli su sa školskog dvorišta, a Igor je u jednom trenutku stavio ruku Sanji oko vrata. Ona se nije bunila. Naprotiv, nikad joj nije bilo tako ugodno. A ni njemu.

U jednom trenutku on osjeti da je sunce postalo toplijeg nego li je bilo jutros, a začuje i da su ptice počele pjevati. Na trenutak sine mu u glavi: «A Ivan?», no ne reče ništa. Shvati da je trenutak lijep i da ga ne treba narušavati nepotrebnim pitanjima.

ANITA SAMBOL, 3.g2

**NAGRADA GJALSKI ZA SREDNJOŠKOLCE
POHVALJENI RAD**

Srednja škola Ivanec - gimnazija
Voditeljica: Ružica Žunar, prof.

Petar Popijač, 4.dkg

Kompozicija slova

Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću, Zabok

Kipec

Stiglo je još jedno toplo ljeto. Godišnji odmor. Sunce i sloboda.

Sjedila sam na klupici kraj obližnje turističke agencije i listala prospekte. Tražila sam neku novu destinaciju za ovo ljeto. Pošto sam ih imala mnogo, jedan prospekt mi je pao. Podignula sam ga i na njegovim koricama vidjela fotografiju nekog grada. Bio je predivan. Zadubljena u tu ljepotu osjetila sam da netko stoji iza mene. Okrenula sam se i ugledala bakicu. Nasmiješena lica i ona je gledala u moju fotografiju.

„Bili ste ovdje?“ - upitah je. Ona me pogledala svojim nježnim očima i na trenutak mi se učinilo kako će zaplakati. Primijetila je da je izbezumljeno gledam. Sjela je do mene i započela priču.

* * *

Mara je bila najbolša puca f selu. Duobra, liepa, brižna i spomenita. Vsi dečki f tom selu šteli su ju ženiti.

Živila je sama z japu Blažam, a japu je imela za videti same hvečer, jer je po ciele dane delal na njive. Bil je brižen otec i muž, ampak poklepm smrti njene matere postal je nekak strogi, mrzli i hudi človek. Mara se prec česte znala karati z njem upraf radi ženidbe. Odbijala je iti zamuža, jer to nije štiela fčiniti z interesa, nekti z ljubavi. Japa, teri je zgubil verovanj v ljubaf, štel je da ženidba njegove Mare doneše i nekakve bogatstve. Mara je pak par štiela prejti od svojuga jape, jer ju je gustokrat vu svađe znal plahnuti svojam remenam. Hlačnjakom.

Dek je spravljala večeru, likala je spram hlačnjaka, teri je visel kre vrat. Još vezda osiečala je buol od snočkanje svade. Štiela je jape pokazati jen kipec, teri je našla vu jenim stariim novinami. Kipec, radi teruga si je pregruntala da bi živlenje muorala živeti van ovuga maluga sela i maluga grunta.

Stara je vura znad šporeta odbambala šestu vuru, em ju lecnula vu spremišljavanju. Vuti se cajt na vratmi pojavit njen stari japa. Nekak mrzle otpozdravil je čeri. Ounda si je sel za stol i pojel svoju večeru, tera ga je več spravljena čakala na stolu.

„Zestal sam Lovru... pak mi je rekel da bi te tak rad oženil. Ponudil mi je grunta i živine... pak sam mu rekel naj zutra dojde da se pospominame. Liepe te prosim da se zutra zrihataš i ...“ - žlbral je tak njen japa, eli ga je Mara prekinula:

„Em posluhnite japa, Vi znate da nemam rada Lovru, em se neču ženiti. Ja bi štiela iti...“

„Jooj, čkomi Mara! Neču više lukati on tvouj kipec z novin, em poslušati tvoje cifraste senje i želje. Of put se nebuš zvliekla. Ideš zamuža... i šlus!“ – odbrusil je stari japa Blaž.

„Eli... za Boga miloga... japa dragi, em najte...!“ - f' pouglasa zajauče Mara.

„Čkoomi! Za pet ran Kristušovih, čkomi!“ - zaroždil je Blaž i fest hudo lupil s pesnicu po stolu.

Mara je f sebi gruntala kaj se bu pripetile ak bu dalše protivuriečila svojam jape Blažu. Polafku i nekak trudne zdigla se od stola, pak potuljene i skrivajuč suze od jape prešla vu svoju komuoricu i zarigljala vrate.

Oke joj po Buog zna teri put opadne na žuti kipec z starih novin, teri je držala na nuočnom kaslinu. Zela ga je v ruke i nekak mile i niežne s prsti prejde prek njega. Halt trde je zgruntala. Muora iti... i gotove. Prešla bu još ove nočke. Tak i nikak drugač. Ak ostane nigdar nebu osietila pravu sreću, em istinsku ljubaf.

A ounda je imela za čujti kak japa Blaž s teški koraki ide spram njenih vrat. Po cajtu je počel lupati po vratmi male, siromašne komuorice.

„Mara, Maara, otpri! Ootpri! Za miloga Boga, kak se to ponašaš i sprečinjaš, Mara! Tvoja bu sudbina zapečaćena zutra i prosim te da se s tiem pomiriš! Si razmiela Mara! Šlus!“ - tak je rogororil Blaž.

Mara nije niš odgovarala. Po stiha, kak vu sebi, se je plakala i šmrkala, pak najvažniješ i najdražješ sitnice z drhtavi rukami pospravljala v kufer. A stari Blaž, kak nikak nije imel za čujti odgovora, pustil je Maru na miru. Gđa je vu stari ofucani kufer zasložila vse kaj je planierala, zela je prazen list papiera na teri je svojamu jape Blažu pruobala vse obrazložiti i ponizne i pobožne ga prosila za oprost.

Zdaj je vse bilo zgotovljeno. Otrrla je vrata svoje komuorice i vidla da je japa zaspal za stolom z praznu kupicu v ruke. Pak je pil na svuoj jad em brigu! Svoje pisme po stiha je polegla na stol.

-Brez obzira na vse, dragi i mili muoj japa, naviek te bum imiela rada...za furt. -po stiha je prošepetala.

A ounda je v jenu ruku zela stari požuteli kipec z starih novin, a v drugu ruku, ofucani kufer. Glibuoke je vdehnula, odškrinula hižna vrata... i prešla.

* * *

Vliekla je i vliekla žmehke noge po blatnamu putu, barem se njoj tak včinile... cielu cicalatu vekivečnost. Ounda je zastala na jen trenutek da si odpočine. Pogledala je još jenput za suobu, eli njenu hižu več je pogutnula dalina i kmica. Suza joj se skoturala po bledamu licu, eli sam za jen cajt... a ounda se hjavil i smehek.

Ščim je več put pogledavala spred sebe, vse se bolj počele daniti. Črljeno-žute-zlatne sunce zdigale se vu daline iza plavuga brega. Sunce se budi! Sloboda se budi! Prinesla je grčevite stari požuteli kipec z starih novin k svojamu licu i strasne ga kušnula.

„Prihajam...prihajam!“ - po stiha je šepnula same sebi i nastavila svuoj put spram zbudenuga sunca, em spram svoje senje na staromu požutelomu kipcu.

* * *

Na tom je „kipcu“ bio grad, isti grad kao na prospektu u mojim rukama. Mari je donio ljubav, spas i slobodu. Darovao joj je život koji je htjela.

Bakica je bila njezina prijateljica koju je upoznala u staračkom domu. Ona je jedina znala pravu istinu o Mari i njezinoj potrazi za srećom. Nakon Marine smrti, stari požutjeli „kipec“, našao je svoje udomljenje kod njezine prijateljice, a sada i moje.

MORENA ŠUK, 2.r. gimnazije

**N A G R A D A G J A L S K I Z A S R E D N J O Š K O L C E
P O H V A L J E N I R A D**

Srednja škola Oroslavje
Voditeljica: Barica Gradiški, prof.

Skitnica

Njega nećete naći u telefonskom imeniku, niti na nekoj adresi jer umjesto kućnog broja otisnuto masnim, crvenim slovima piše: "LOMLJIVO". Palača je to bez prozora i vrata, kroz koju ljeti prodire sunce, a zimi snijeg. Kiše je oplakuju, a vjetrovi kroz nju putuju na zapad. Dom? Ne poznaje ga ako u njemu prije njega nije obitavala neka ambalaža.

Ujutro buđen lavežom pasa latalica ustaje ponosno na svoje promrzle noge kao da ima sve, a ne posjeduje ni koru kruha. Sve što ima samo je stari vojnički kaput na kojem su vrijeme i pokoj štakor ostavili svoj trag. Izgržen kaput, poput vlasnika, prožvakalo ga društvo svojim raljama. Kosa mu, kao u zvijeri, odiše asfaltom i ulicom. Svojim zdepastim prstima pokušava ukrotiti svoju kosu, pokušavajući je sakriti pod vunenu kapu, koja je izgubila svoju žarku boju, izblijedila je poput njegova osjećaja prihvaćenosti. Iz prljavštine proviruje krvava mrlja, a ispod mrlje sakrivena je rana koja uvijek oko Badnjaka jako zabolji. Prisjeća se, s nelagodom, kada ga je na Badnju noć prebio gospodin u kravati pred očima svoje djece. Od onog trenutka nikad više nije pomislio postati gospodin.

U kutu, gdje mu je do maloprije bila glava, tapkajući traži cipele. Uzeo ih je nekom mladiću dok je izbezumljen ležao pod klupom u parku. Prisjeća se da je tada bilo jutro, prolazio je parkom, među travom sjajile su igle okupane rosom. Nakon što je mladića olakšao za cipele, mladić se kao opsjednut počeo bacati po rosnoj travi zazivajući Boga iz petnih žila, ali pomoći nije bilo. Skitnica se sav uplašen udaljio iz parka stišćući mladićeve cipele.

Glas iz želuca proganjao ga je cijelu noć, a jedino čime ga je mogao umiriti bile su misli kako će grčeve zamijeniti ambrozijom, a usnama podariti okus nektara i žena umjesto jeftina vina. Iako ne poznaje ni slovca, u džepu sebično stiše starci, od vremena požutjeli roman, bez korica i pola stranica. Palcem prolazi po klizaču svog džepnog radioprijemnika tražeći stanicu po njegovu ukusu.

Glas iz želuca nadglašava glazbu iz prijemnika. Zna da u to vrijeme u školi djeca imaju veliki odmor, zna da će uvijek dobiti komadić sendviča ako zapleše kao majmun u cirkusu, ali ako nije dječici do smijeha, naći će se već u košu napola pojeden sendvič. Glad zaglusuje i njegovu bol na lijevoj potkoljenici. Dok ga želudac vuče prema školskom dvorištu, opeklina ga udaljava od djece. Svaka rana na njegovu tijelu bolna je uspomena i piše tužne odraze društva. Htio je samo kruha, a dobio je petardu u lijevu potkoljenicu. Djeca nisu ni čula njegov jauk od preglasnog grohotnog smijeha.

Do školskog dvorišta prelazi preko pruge. Prelazeći prugu oko mu privuče tinjajući plamičak svijeće, blagi miris ruža i pritajeni plač i cvilež mlade djevojke. Kada se približi, na slici prepozna mladića od kojeg je posudio cipele. U njemu se probudi osjećaj za kojeg do prije nije znao. Neka ga sila, ili nagon, natjera da izuze tvrde "marte" te ih kao na oltar položi pokraj slike mladića, s mislima da će mu trebati cipele tvrdog potplata tamo kamo je otišao.

Prešavši prugu, prolazi kroz park. Na onoj istoj klupi u parku sjedio je mladić bodući

se iglom u ruku. Ostane po strani. Neko vrijeme promatrao je mladića koji nikako nije mogao naći žilu. Nakon nekoliko uboda gusta krv poteče mu niz ruku kapajući po travi. Odluči sjesti na klupu do mladića. Mladić u transu zabaci vrat poput travke na vjetru, svoj izgubljeni pogled sakrije prozirnim kapcima te klone poput cvijeta u jeseni. Ne dobivši pozdrav od mladića tjeskobno izade iz parka.

Prelazeći ulicu naleti na grupicu mladića obrijanih glava. Na njegov spušteni pogled odgovorili su mu batinma. Kroz zvuk udaranja šaka, čuo je samo kako će ubiti boga u njemu. I ubili bi i boga u njemu, a i njega, da nije naletio neki mladić mašući palicom po zraku. Tada se ostali razbjježaše. Mladić mu pruži ruku, podigne ga, te otprati u bolnicu iz koje su ih otjerali kao da su psi. Mladić ga zatim odvede u svoj stan gdje mu alkoholom zalijeći rane. Ponudi mu voća iz zdjele. Skitnica zagrize krušku, koja nije utažila njegovu glad. Iz obližnje sobe proviri dječak čudna lica i plaha pogleda. Bio je to mladićev brat. "Ima Downov sindrom", izusti mladić rekavši to kao da sam sebe tješi, znajući da skitnica o tome nema pojma. Poglede nevjericice između dječaka i skitnice prekine tresak ulaznih vrata, a glas poput hijeninog zavijanja zadreći se već s praga: "Gdje ste ništarije... dovodite klošare u kuću... tako vas je mater odgajala... nije ni mogla bolje kad se prodavala na ulici... neka joj je mirna zemljica..."

Sobom se proširi miris jeftina konjaka. Pijani otac pojuri prema dječaku kao ptica grabljivica. Zamahne svojom radničkom rukom te udari dječaka, tako silovito da mu krv iz nosa poprska skitnicu. Na to ustade mladić krenuvši prema pijanom ocu s bijesom u očima, dajući do znanja da je spreman sve učiniti. Potegne pištolj, stisne okidač, ali jedino je škljocaj koji je odjeknuo stanom davao do znanja da je cijev prazna. Na podu se poput uhvaćene ribe koprcao dječak, koji je sa svojim malim ručicama stiskao metke u džepu. Skitnica se uplaši te izjuri iz kuće.

Glad više nije ni osjećao. Pokušavao je potisnuti strah i bujicu osjećaja koja ga je preplavila. Pojurio je do svoje kutije gdje se šćućurio poput malog djeteta sakrivši glavu međukoljenja. Sijevalo je i počela je padati kiša.

Sutradan, tražeći hranu, na ulici naleti na žutu vrećicu punu otpadaka hrane, stisne vrećicu na prsa te krene niz ulicu. Prolazeći ispred izloga bijelom tehnikom zagleda se u televizor na kojem se prikazivala emisija o životu pasa poznatih ljudi. Skitnica na tren poželi biti pas neke anoreksične plavuše koja se smijala na televizoru. Smijući se poput djeteta produži dalje, a glavom su mu prolazile misli o lagodnom životu kad bi bio pas.

Ne prestajući se smijuljiti zalaje na sav glas, no odmah se uozbilji zbog pogrdnih pogleda ljudi.

U to, začuje se škripa kočnica, a u zraku se osjeti miris spaljenih guma. Vrisak žene privuče mu pozornost, odjuri do mjesta nesreće, a kad tamo, na hladnoći asfalta, gasi se život onog dječaka s Downovim sindromom.

Iz trošnog automobila izvuče se njegov pijani otac. Nije zaplakao, samo je nešto promrmljao. Dojuri dječakov brat. Mladić se nagne nad beživotno tijelo svoga brata, a jedna suza kane na njegovo još toplo tijelo. Mladić zatim ustane, izvadi pištolj te odluči upucati pijanog oca, ali opet samo škljocaj odjekne ulicom. Kraj mrtvog tijela dječaka zasjali su

metci kotrljajući se iz njegova džepa.

Skitnica, izbezumljen, pojuri niz ulicu ne okrećući glavu. Stišće svoju vrećicu. U jednom trenu netko ga obori na tlo. Ugleđa pored sebe čovjeka s maskom na licu kako pomahnitalo grabi jednu od dvije žute vrećice koje su bile na podu te odjuri. Skitnica podigne preostalu vrećicu i sav zbnjen uputi se prema svojoj kutiji namoćenoj kišom i psećim izlučevinama.

U kutu svoje kutije odluči se pogostiti ostacima, ali iz vrećice ispadnu svežnjevi novčanica. U skitnici se ugasi i ono malo vedrine. Neko vrijeme promatrao je svežnjeve psujući neotesanca koji je zamijenio vrećice. Proba zagristi svežanj. Ispljune bljutavi papir.

Rukom obriše okus novca sa svog jezika. Spremala se noć, zahladi. Skitnica uzme svežnjeve te ih zapali šibicom kako bi se ugrijao. Da bi plamen bio jači, doda još i novinski papir na kojem je pisalo "BILL GATES NAJBOGATIJI ČOVJEK NA SVIJETU, TEŽAK 46 MILIJARDI DOLARA". U onom trenutku mogao je biti zahvalan što nije znao čitati. Plamen se razbukti. Skitnica, grijući ruke pokraj vatre, sjeti se svega što je u tom danu doživio, sva lica koja je upoznao prođu mu glavom, kao i njihove sudbine. Zaključi da je sretan čovjek.

GORAN GLUHAK, 1.m

**N A G R A D A   G J A L S K I   Z A   S R E D N J O Š K O L C E
P O H V A L J E N I   R A D**

Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću, Zabok
Voditeljica: Ivana Kosovec, prof.

Svjetlana Zajec, 4.dio

Fontovi

Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok

Jesen i mi

Zamislite ranojesenje poslijepodne, crveno nebo, fotografiju u boji - uhvaćen je smiraj u sutoru popodnevnih šetača-tragača i sva patetika jednog rujanskog zalaska sunca. Zrak je bio lagan i opojan i sve je mirisalo na ljubav. Dvije su duše, ne sluteći ništa, koračale jedna prema drugoj .

Sada oboje šutimo. Plava noć prekriva naše i tuđe svodove i uspavljuje užurbani svijet. Čitav se horizont pretvara u točku. A mi, ne primjećujući savršene mijene zvukova, boja i mirisa, i dalje samo dišemo. Dok rukama dotičem već orošenu travu, mislim na oblačić sreće koji se upravo rasplinuo nad mojim čulima. Sada ga zdrušno pokušavamo upiti.

Čini se da posvuda vlada sklad koji nadmašuje upornost ljudskih pokušaja pa gledam sva ta svjetla, ruke, udisaje, izdisaje ;sila adrenalina .....pa gotovo apatija .... jedan treptaj ... dva ... Još se jedan noćni doživljaj pretvorio u nadrealno iskustvo. Na plavom se svodu pojavio mjesec i podsjetio nas na vrijeme. Počeli smo primjećivati zbilju u tragovima pa zatvorenih očiju odglumili rastanak.

Opet sam sama, i on je ponovno sam.

Nestali su susreti, ali ostaju misli. Sve strano izazvano je vraćanjem u stvarnost, buđenjem, pa se pretvorilo u mamurluk. Petnaesti sutor jednog rujna ostaje zapamćen po očekivanjima da se trenuci pretvore u stanja, a stanja u vječno.

Svijet se čini mrtvim, šutnja očajnom; osmijesi prazni i beživotni, a kretnje umorne.

Jesen završava melodijama koje neodoljivo podsjećaju na početne, ali su pojačane gorčinom. Igranje ljubavi moglo me učiniti nenadmašnim pjesnikom, no zalutala sam u razdoblje mučnih analiza i naleta sjete. Tko zna što se zapravo događa? Ništa nije isto, zajedno s nama nestali su narančasti sutori. Fotografije su crno bijele; i dalje lijepe, no traženje duše u njima rastužuje. Jutra su maglovita. Hladno je i čini se da ništa ne osjećam . Prestaje dan ... sat ... ovaj tren .... i ja. Ipak, nešto je ostalo na žutim putovima prekrivenim lišćem, u živim sjećanjima i našim pogledima.

Jesenji doživljaj kojem se ne naziru završeci.

VALENTINA MALOGORSKI, 4. r. gimnazije
N A G R A D A G J A L S K I Z A S R E D N J O Š K O L C E
P O H V A L J E N I R A D
Srednja škola Krapina
Voditelj: Stjepan Varjačić, prof.

Osam minuta putovanja

PRVA MINUTA

Čudesan je trenutak rađanja fotona. Ogomorna kugla plina, tako velika da jedva možemo zamisliti, izbacuje iz sebe mlazove veće od same kugle, mlazove pune blistavih malih čestica koje su u odnosu na majku zanemarive. Pa, ipak, te blistave čestice temelj su svega što možemo pojmiti. Kad ga Sunce pusti u Sveti mir, svaki foton ima svoj cilj, jedno mjesto na koje mora doći. Taj put je pun zapreka i fotoni često imaju veliku sreću stići tamo gdje su poslani. Kako ih je nevjerljivo mnogo, ipak stignu do cilja u dovoljnog broju. Fotoni su presudno važni za život na našem planetu, no, ponekad, mogu imati i koju drugu funkciju.

DRUGA MINUTA

A ovdje su Plejade. I, to je to! Više ništa ne mogu vidjeti jer izlazi Sunce. Ovo je bila lijepa noć. Oh, Bože, cijelu noć sam ostao budan! Nadam se da Ljubo neće zanovijetati čim dođem u stan. On to ne razumije. Njemu ne bi bilo ni na kraj pameti da ostane vani cijelu noć promatrati zvijezde. Govori: „Leone, imat ćeš podočnjake! Leone, pokvarit ćeš oči! Leone, kunjat ćeš cijeli dan!“ A kad mu prigovorim za njegove kasne izlaska, onda to nije isto. Da je samo Ljubo takav, već mi svi prigovaraju. Što je meni, pitaju. Što je njima!? Pa, zar nitko nema snove? Ako nemaju, to nije moj problem. Zašto me gnjave?

TREĆA MINUTA

Svijet je sranje! Mrzim ga, mrzim! Toliko jada i očaja, a nikog nije briga. Svi samo žele nešto za sebe. Ja, ja, ja, svi samo misle na svoje veliko ja. Toliko je sebičnih ljudi da ne želim tražiti darežljive da se ne bih još više razočarala u čovječanstvo. Kako se ne zabrinu za sudbinu svijeta? Zar su toliko slijepi? Očigledno. Misle samo na novac i ono što se može novcem kupiti. Ali novac ne može zamijeniti sreću i ljubav. Ili može? Vrijeme je novac. Tko ne živi po tom motu je lud. Ja sam, znači, luda! Pa, dobro, neka sam. Bolje biti luđakinja, nego biti normalna u tom ludom sistemu.

ČETVRTA MINUTA

U našoj državi više nitko ne brine za kreativne, darovite osobe. Gdje će mladi znatiželjnici učiti o Einsteinovoj teoriji relativnosti, gdje će izračunavati putanje udaljenih zvijezda i planeta, gdje će proučavati osobine kvarkova i čestica sile? Nikad neću studirati astrofiziku i astronautiku. Morat ću napustiti svoj san o putovanjima na druge planete. Postat ću profesor i podučavati djecu koja me neće slušati kad ću im pričati o ljepoti zvjezdanih neba.

PETA MINUTA

Ratovi su zahvatili svijet. Oni koji ne ratuju međusobno šalju svoje vojниke u „mirov-

ne“ misije. Zapravo, jedino SAD dobrovaljno šalje vojnike, tj. vojnici dobrovoljno idu.. I sve to zbog crne tekućine koje će ionako nestati za pedesetak godina. Totalno bezveze. U Africi se tuku za vlast, a narod gladuje. Djeca umiru od gladi! Nema smisla! Ne želim živjeti u ovakvom svijetu!

ŠESTA MINUTA

Više se nitko ne pita. Više nitko nije znatiželjan. Zadovoljni su danim odgovorima. Nije bitno jesu li točni ili krivi, ljudima je svejedno. Samo da imaju nešto za što će se držati, a da se ne muče tražeći. Ljubav je nevažna, vjera je na nekom tamo desetom mjestu, znanje nije bitno. Najvažnija je moć, moć pohlepe, novca i prestiža, moć koja nadvladava, podjarmljuje i uništava. Živim u svijetu gdje je život uzaludan, gdje je ljudima svejedno, gdje mogu živjeti, a da ih nitko ne primijeti. Cijeli svijet je objavljen tamom.

SEDMA MINUTA

Svijet je u mraku. Ljudi tapkaju u njemu, spotiču se, padaju. Ne mogu vidjeti na što se spotiču, a najčešće padaju zbog podmetnutih nogu. Nitko ne može nanjeti toliko bola kao čovjek. A čovjek ne nauđi samo čovjeku, nauđi i biljkama i životinjama, zraku, vodi, zemlji, kamenu. Kud čovjek prođe tud trava ne raste. Toliko boli i patnje, toliko tuge i osamljenosti! Mrzim ovaj svijet bez ljubavi i požrtvnosti! Ne želim živjeti u njemu! Radije ču umrijeti! Da, umrijeti. Napustiti ovaj cirkus i prepustiti ga sudsbari. Neće dugo ovako. Ali ja više neću patiti.

OSMA MINUTA

Na sreću, foton je stigao na svoje odredište. Svidio mu se cilj. Za razliku od drugih, ovaj je bio lijepo plave boje, pa zelene, pa onda..., toliko boja da više nije znao gdje bi pogledao. Pitao se gdje će on pasti, koju će on boju dati. I prije negoli je pao na tratinčicu, ugledala su ga četiri oka. On im se nasmiješio, i tada su oči saznale da nikada neće biti same, da postoji netko tko ih nikada neće iznevjeriti i uvijek će biti tu. Da postoji nada, da postoji ljubav. I dok god se netko nada i voli, za svijet i za ljude još ima šanse.

- Ana je plakala na mostu. Plakala od olakšanja. No, Leon to nije znao, pa je potračao zabrinuto do nje. „Hej, curo! Jesi li dobro?“ upitao ju je i položio ruku na njeno rame. Ana na brzinu obriše oči i sretno ga pogleda. „Da, dobro sam! Sad je sve dobro!“ uzdahne i zagrli iznenadenog Leona. Nakon kratke stanke progovori: „Eh, ja sam Leon, a ti?“ Ana ga pusti iz zagrljaja i nasmiješi se: „Ana, ja sam Ana.“

MARGARETA BENC, 4. r. gimnazije
NAGRADA GJALSKI ZA SREDNJOŠKOLCE
POHVALJENI RAD
Srednja škola Krapina
Voditeljica: Dunja Belošević, prof.

Svjetlo na kraju tunela

«Leonarde... Leonarde... Uputi svoj pogled prema meni i poslušaj moj glas. Rođen si da među zvijezdama ostaviš trag svoga imena i otisak svojih dlanova. Nema te sile ni bolesti koja bi mogla poremetiti tvoju sudbinu na ovome svijetu. Život je samo jedan, a uloge u njemu od davnina su raspoređene. Ništa te ne može shrvati u nastojanju da odigraš svoju ulogu poput pravog profesionalca. Svjetla pozornice upaljena su, scena je spremna i svi nestrpljivo čekaju tvoj ulazak. Hodaj visoko uzdignute glave, nakloni se brojnoj publici i odigraj najbolju predstavu koju je svijet ikada video.»

«Tko je to?! Što želiš od mene?» upitao sam sav uzbudjen i zbumjen. Okrenuvši se oko sebe, s velikim sam olakšanjem shvatio da je to sve bio samo ružan i veoma neobičan san. Ali, ako je to uistinu bio san, zašto se tako čudno osjećam? Zašto mi se niz čelo spuštaju obilne količine znoja, a iznutra me ispunjava nemir, nespokoj i radoznalost? I o čemu je to pričao onaj stranac u mojim snovima? Kakve zvjezde? Kakva predstava? Kakva uloga? Toliko je pozitivnih misli i utjehe bilo u njegovim riječima... Pa zar nisam više bolestan? Je li moguće da mi je u snove došao prišapnuti da je mojim dugogodišnjim mukama napokon došao kraj i da sam doista ZDRAV? Moram ovo odmah provjeriti, osjećam da sam konačno uspio. Nema više svakodnevnih posjeta onim čudacima u bijelim kutama koji se ni nakon deset godina ne mogu dogоворити na koji način pristupiti mom lječenju, nema one iscrpljujuće kemoterapije koja ionako ništa ne pomaže, nema onih odvratnih lijekova od kojih mi želudac izgleda poput kemijskog laboratorija... Moram smjesta otici na pregled. Želim po prvi puta u životu čuti to iz lječnikovih ustiju. Želim službenu potvrdu "crno na bijelo" – Leonard Horvat, dijagnoza: zdrav!

Desetak minuta kasnije već sam se našao oči u oči s čovjekom u bijeloj kuti koji je svojim već tradicionalno zadubljenim pogledom pokušavao shvatiti o čemu mu govorim. Po tko zna koji put podvrgnuo sam se brojnim medicinskim testiranjima ne bi li moja dugogodišnja nada jednom zauvijek postala stvarnost. Još je samo trebalo čekati. Ah, čekanje, kao da već nisam naviknut na to. Čitav život čekam – čekam ozdravljenje, čekam Božju pomoć, čekam Njegovo čudo, čekam i čekam, a nikako da nešto konačno i dočekam. S obzirom na takvo dugoročno čekanje, ova tri dana čekanja rezultata činila su se kao sitnica. Ipak, tolika je neizvjesnost vladala u meni posljednjih dana da su i ta tri dana trajala poput vječnosti. Neprestano sam razmišljao što ću kao potpuno zdrava osoba prvo učiniti, kako ću proslaviti konačnu pobjedu nad bolesti. Jedno je bilo sigurno, bit će to dan kad će Leonard Horvat postati nova osoba kakvu dosad nitko nije poznavao.

Kako su mi glavu preplavile pozitivne misli, zaboravio sam na vrijeme pa su tri dana ipak prošla toliko brzo da nisam bio ni svjestan da je dan odluke već stigao. Još je samo trebalo prespavati noć i u ranu zoru otici na saslušavanje dobrih vijesti.

«Leonarde... Leonarde ... Pruži mi svoju usnulu ruku i ustani. Stigao je čas. Twoja odluka samo je nekoliko koraka odavde. Dođi sa mnom i uvjeri se. Svjetli su trenuci tvoje budućnosti.»

«Zar je već jutro? Pa nisam li tek usnuo?» promrmljao sam tiho. Mora da sam potpuno izgubio pojam o vremenu, najbolje da odmah ustanem i krenem tamo kamo me glas zove. «Spreman sam, vodi me da riješim svoje dileme jednom zauvijek.»

«Leonarde... Uđi u tunel što ga vidiš pred sobom i slijedi tračak intenzivne svjetlosti što treperi na kraju tunela. Ne osvrći se iza sebe, već žurnim korakom kreni prema svjetlosti – u njoj leži tvoja budućnost. Tamo te čeka tvoja odluka, tamo te čekam i ja... Požuri, Leonarde!»

(...)

«Leonarde, probudi se. Stigao je tvoj liječnik, želio ti je osobno priopćiti vijesti o tvome zdravlju. Leonarde, hajde više, dosta je bilo spavanja.»

Iz sobe Leonarda Horvata odjednom se začuo glasan krik žene, a zatim plać.

«Isuse, LEONARDE!! Krešimire, dođi brzo! Krešimire!!»

«Što se dogodilo, Dunja, čemu ta vika?»

«Pogledaj ga, Krešimire. Sav je pozelenio, ne diše. Moje dijete ne diše!»

«Smirite se gospođo, dopustite mi da ga pregledam.» progovori i treći glas u sobi.

Tišina. Čuju se tek povremeni tihi jecaji ženske i muške osobe.

«Gospodine i gospođo Horvat, vaš je sin, nažalost, preminuo. To...»

Govor onog trećeg glasa u sobi odjednom prekine gromoglasan krik popraćen plaćem i glasnim jecajima. «NEEE!! Leonarde, nee!!»

Treći glas dovršava misao. «To je ono čega sam se pribojavao i zbog čega sam danas osobno došao u vašu kuću. Naime, testovi kojima se Leonard podvrgnuo prije tri dana dali su rezultate od kojih bi se cijeloj vašoj obitelji, a naročito vašem sinu, slomila srca. Njegov tumor nipošto se nije bio povukao, već je uznapredovao u novi i ozbiljniji stadij u kojem mu gotovo nije bilo spaša. Nitko nije mogao točno reći koliko mu je života još ostalo, no bilo je jasno da ne govorimo o dužem periodu vremena. Ne znam ni sam što je nagnalo Leonarda da odjednom pomisli kako je potpuno zdrav, no naše su nam dijagnoze pokazale i još nešto što dosad nismo znali. Promatrajući aktivnost rada njegovog mozga, uočili smo da dolazi do većih anomalija iz čega je proizašao zaključak da je vaš sin u posljednjih tjedan dana bio pogoden izrazitim halucinacijama. Gospođo Horvat, spomenuli ste mi da ste ga čuli kako često priča u snu?»

Teškim i još uvijek uplakanim glasom žena odgovori: «Da... I sinoć sam ga čula.»

«Bojim se da su te halucinacije samo ubrzale njegovo ionako teško stanje. Više nije mogao svjesno razmišljati, a prepostavljam da mu je za vrijeme spavanja bilo još gore jer je vjerojatno neprestano sanjao o neobičnim stvarima s kojima se naposljetku nije mogao nositi. Sada nam ne preostaje ništa drugo nego pozvati Hitnu pomoć da odvede Leonarda u bolnicu kako bismo utvrdili točan razlog njegove smrti.»

Dugotrajan plać i dalje se širio kućom obitelji Horvat. Nakon petnaestak minuta iz kuće je izvedeno beživotno tijelo mladog Leonarda, a za njim su se u kola Hitne pomoći ukrcali i njegovi roditelji zajedno s dječakovim doktorom. U kući je najednom nastala tišina. Posvuda praznina. Na krevetu pokojnika ostala je tek naslovница medicinskog izvješća s posljednjih pretraga:

Prezime i ime: Horvat Leonard

Nadnevak rođenja: 25.12.1992.

Verificirana dijagnoza: Tumor na mozgu

Posebna napomena: KRITIČNO!

DUBRAVKO FRANČINA, 4.u

**N A G R A D A   G J A L S K I   Z A   S R E D N J O Š K O L C E
P O H V A L J E N I   R A D**

Srednja škola Zlatar

Voditeljica: Ljerka Gajski, prof.

Irena Balija, 4.do

Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok

CRICK
veni
Ca

[55]

**Hamzo Bećiri, 7.a, Ivan Mijatović, 7.b, Albert Mutić, 6.a,
Marko Brkan, 7.a, Denis Brižić 7.b**
Klimatske promjene, kombinirana tehnika
OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica

Lovro Kordiš, 6.a
OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica

Moja vesela obitelj

Moja obitelj je topla, nježna i sretna. To je sigurna luka u koju se mogu skloniti od svih nedača. Glava obitelji je moj tata. Dobar je, pouzdan i siguran. Ne priča mnogo, čak nije sklon ni nekom velikom maženju i slatkorječivosti, vrlo je uredan i vrijedan. U svakome trenutku spremam me je odvesti u školu, na nečiji rođendan ili u Rijeku.

Ja ga jako volim. Svi kažu da sam mu slična. Mi ne pričamo puno, ali znamo što osjećamo i koliko velika ljubav struji u nama. Ponekad se zna i naljutiti zbog moje neurednosti, svađe s bratom ili ružnih riječi. Nadvije se nad mene poput crnoga oblaka. Samo čekam kada će munje početi sijevati. Srećom, oluja kod moga tate kratko traje.

Druga moja ljubav i sreća je mama. Debeljuškasta, topla, simpatična i nježna. Uvijek uz mene, spremna je i na najteže žetve samo da ja budem sretna. Brine se o svima i o sve-mu. Ona je dobri anđeo naše kuće.

Spremna je saslušati, pomoći i razumijeti. Moja mama peče najbolje kolače na svijetu i priča najljepše priče.

Ponekad se pokušava naljutiti na nas, ali joj to ne uspijeva. Njena ljubav je bezgranična i bezvremneska tako da ljutnju ostavlja za neke druge ljude. Treći član moje obitelji je najmanji, najslađi i najlješi. To je moj brat Davor. Ove jeseni je krenuo u prvi razred. Svi imamo posla s njim. Njemu su igračke i igra mnogo važniji od školske zadaće. Vedar je i mio dječak, ali me često zna naljutiti. Sve mora biti po njegovom, a ja kao starija i pametnija moram popustiti, tako govore moji roditelji. Taj mali zna me gadno naljutiti, ali što me on više ljuti, ja ga više volim.

Cetvrti član naše obitelji je moj djed, sijedi starac pun životnoga iskustva. Često me podsjeća na indijanskog poglavicu. Mudar, pametan, pošten i pravedan. Jako nas voli. Često nas prima u svoj topli zagrljaj. Želje nam čita iz očiju. Ne želi da nas netko mrko pogleda. Mi smo njegovi unuci najdraži, najbolji i najslađi.

Hvali ti, Bože, što sam se rodila u svojoj obitelji. Ne bih je mijenjala za sve blago ovoga svijeta.

**DARIJA DRAGELJEVIĆ, 8. a
NATJEČAJ GRADA CRIKVENICE
NAGRADENI RAD**

OŠ Zvonka Cara, Crikvenica
Voditeljica: Milena Blažić Knez, prof.

Svijet bi bio ljepši

da odrasli ponekad probude djecu u sebi

Ja o odraslima mislim sve najbolje. Ozbiljni su, pametni i mudri, zarađuju za život svojim radom te bi trebali biti uzor za nas, djecu.

Ipak, i odrasli ponekad pogriješe. Znaju biti preozbiljni i preopterećeni svojim problemima, pa povrijede neku blisku osobu. Odrasli misle samo na materijalna dobra, uspjeh, slavu i novac.

Često zapostavljaju ili povrijede djecu misleći samo na posao i novac. Na dječji neu-spjeh odgovaraju nezadovoljno te dijete uspoređuju s njihovom braćom i sestrama, kako su oni bili bolji. To djecu obeshrabri te oni misle da ne vrijede.

Odrasli zaboravljuju da su i oni bili djeca, da su bili veseli i spontani, maštoviti i zaigrani. Bitna im je rasa, vjera i bogatstvo, te zbog takvog nepoštivanja među odraslima, izbjiju sukobi pa i ratovi.

Kao dijete ja odraslima poručujem te ih kroz sljedećih desetak savjeta podsjećam:

- budite spontani, maštoviti i veseli,
- smijte se, smijanje nije zabranjeno,
- odmorite se, zaboravite na probleme,
- ne zaboravite da ste i vi nekad bili dijete,
- radujte se sitnicama,
- naučite oprاشtati i popuštati, ne budite zlopamtila,
- provodite više vremena s djecom,
- ohrabrite dijete ako je ponekad obeshrabreno,
- poslušajte nekad i nas djecu,
- ne zaboravite da ste nam uzor, ponašajte se tako.

Ja se na svoje roditelje ne mogu potužiti jer su uvijek bili uza me kada mi je bilo potrebno. Kada sam tužna, ohrabre me. Ja imam i brata koji je također već odrastao. Ponekad mislim da se više ne želi družiti i zabavljati sa mnom. Tada sam nesretna. Ipak, na kraju dođe do mene i nasmije me, a ja sam opet sretna i vesela.

Djeca od odraslih ne traže mnogo, samo malo strpljenja, pažnje i ljubavi, a sigurna sam da bi svijet bio bolji i ljepši da odrasli probude djecu u sebi, te vide gdje grijese i isprave te greške.

ANJA ŠEGULJA, 6. r.
NATJEČAJ GRADA CRIKVENICE
POHVALJENI RAD
OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica
Voditeljica: Suzana Grbčić, prof.

Sve naše želje zapisane na nebu...

Zamislimo da svaka zvijezda predstavlja jedno dobro, plemenito i korisno djelo koje smo učinili jedni za druge.

Zamislimo da svaki put kada pogledamo u zvjezdano nebo, gledamo najljepše trenutke u svome životu, trenutke koje smo proveli čineći djela kojih ćemo se uвijek s osmijehom sjećati. Vjerujem da bi svatko volio vidjeti takvo nebo.

Kada ugledamo tmurne teške oblake koji su prekrili sjaj zvijezda i na nebu nema ničega osim crne praznine noći, to je naš život bez osoba koje volimo, bez događaja kojima se radujemo, bez sitnica kojima možemo drugima uljepšati dan.

Možda su zvijezde u našim očima samo odraz onoga što želimo imati u životu! Jednu bi tako zvijezdu mogli nazvati Sreća, drugu Prijateljstvo, treću Iskrenost, Obitelj, Pažnja, Uspjeh, Ljubav... I tako još mnogo njih, jer zvijezda ima mnogo.

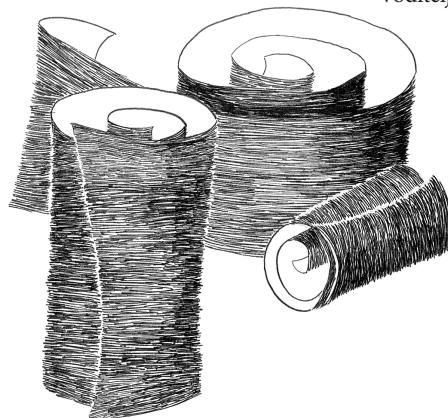
Opet... svatko od nas ima i jednu zvijezdu u sebi. To je onaj najljepši dio naše osobnosti koji, u većini slučajeva, ne pokazujemo dovoljno često, ili ponekad želimo, a ne znamo kako! To je ona zvijezda s kojom se rađamo i koja nam pokazuje put kojim kročimo kroz život.

Jednog dana kada se osvrnemo za sobom, a slijedeći svoju zvijezdu, sigurna sam da nećemo trebati žaliti ni za čim što smo napravili.

IVA SLADOVIĆ, 8. r.

NATJEČAJ GRADA CRIKVENICE
POHVALJENI RAD

OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica
Voditeljica: Ivana Jovanović, prof

Andrea Blažić, 8.a

OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica

Put do zvijezda

Često slušam uzrečicu: Trnovit je put do zvijezda. Vjerovatno ljudi misle na put do uspjeha, samostalnosti, unutrašnjeg mira, zadovoljstva, svakako nečeg pozitivnog.

Sviđa mi se zapis u mom spomenaru:

Želim ti da svladaš sve prepreke do ostvarenja svojih želja, da ti ideali postanu stvarnost.

U budućnosti želim zasjati kao pijanistica, ali se razmišljajući o tome brzo spustim na zemlju. Jedan je Maksim Mrvica!

Možda arhitektica? A ako se ne uspijem upisati na fakultet?

Političarka? E, to je zvjezdano zanimanje! Gotovo si zvijezda. Samo kako reći da je nešto crno ako je bijelo?

"Pazi da ne idеш malen ispod zvijezda!" Što to znači nekome kome je dovoljno da bude zdrav i sretan?

Pitam se ponekad gdje bi bio ovaj svijet da smo svi veliki pjesnici, znanstvenici, slikari? Povijest bi bila puna imena, a udžbenici debeli. Sve moderne zvijezde u alejama slavnih postale bi obične poput kuhinjskih pločica. Kad bi svi bili Napoleoni, ne bi bilo vojske kojom bi vodili ratove.

Srećom, svi imamo svoju svrhu i zadaću, ali i različite ciljeve. Svatko je velik na svoj način.

A i među tim zvijezdama bi trebalo uvesti malo reda. Zašto svatko od nas ne bi imao više zvijezda? Po jednu za ljubav, poslovni uspjeh, zadovoljstvo, zdravlje, pamet, ljepotu.

Ja pri pogledu na svoju zvijezdu, malena ili velika, želim trčati slobodno, veselo, brzo, sretno i bezbrižno prema njoj.

Hoću li je moći barem malo okrznuti?

MIRNA KUZMIĆ, 8. r.
NATJEČAJ GRADA CRIKVENICE
POHVALJENI RAD
OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica
Voditeljica: Ivana Jovanović, prof.

Moj nono

Moj nonić se zval Franjo. Umrl je kad sam imel devet miseci pa ga nažalost pamtin samo z slik. Puno put san poželet da san se rodil ranije pa bin ga upoznal. Inače kako san čul, bil je jedan dobar i vridan čovik, pun volje i vavik spreman zapivat. Inače je bil zidar, a va slobodno vrime volet je poć na ribe, zaigrat boće i harte. Sestra mi je divanila da z njin nikad ni bilo dosadno, vavik je bil nasmijan i šaljiv, tako da i ako si bil loše volje, to bi te uz njega valje pasalo.

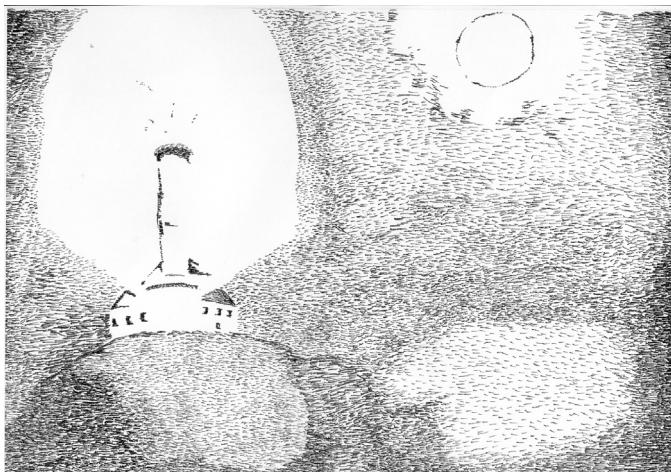
Proban zamislit da je živ. Kako bi nan bilo lipo! Šal bin z njin na ribe ili prošetat, imel bin se komu potužit i podilit svoje misli.

Kad san se rodil, moj nono je bil vas sričan, aš san bil prvi vnučak va familji. Vavik bi me čuval i šetal z manun, dok san bil još beba va kolici.

Moran priznat da mi jako fali, ali san mu zahvalan na ono malo vrimena ča smo proveli skupa i znan da, iako njega više ni, živi va mojimi misli i lipon sjećanju.

EDUARD ŠUBAT, 6. r.
NATJEČAJ GRADA CRIKVENICE
POHVALJENI RAD

OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica
Voditeljica: Suzana Grbčić, prof.

Anita-Kristina Perasz, 8.b
OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica

Prisnac moje none

Niki dan san prišla zi škole i već va dvoru je neč jako fino zadišelo. Dih mej peljal va noninu kuhinju ka je jako mića, al z nje uvik lipo diši. Moja nona je pekla prisnac. Pitala san ju zač je njen prisnac uvik jako dobar, a ona mi j' rekla da za dobar prisnac triba pršuta, friškog sira ki škripi i puno jaj. To se mora se dobro smišat i stavit va peknicu. Peče se jednu uru. Kad se speče, prisnac mora malo počinut, aš je jako tepal pa bimo zajiki spekli.

Nonaj za to vrime na stol poslagala pijatići i šalice za čaj, i uprav je finila i zazvonojelo zvono na vratih. Šla san pogledat, a to su nonine prijateljice već priše na prisnac.

Kad su prošle doma, nona mi j' prnesla komadić prisnaca ča gaj spravila samo za me. Ja san ju čvrsto zagrlila, a ona mi j' rekla daj taj recept njoj dala njezina nona, a njoj njezina, i tako se to uvik prenaša s kolena na koleno.

Tako ču i ja svojoj vnuki jednoga dana načinit prisnac.

LOREDANA PICAN, 6.b

**NATJEČAJ GRADA CRIKVENICE
POHVALJENI RAD**

OŠ Zvonka Cara, Crikvenica
Voditeljica: Ljubica Miletić-Domijan, prof.

Barbara Deranja, 6.a

OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica

Južina

Preplašeni galebovi užurbano traže zaklon. Skupljanju se u jata i drhteći odlijeću do skrovišta.

Zacrnilo se nebo. Poput mračne kape pritišće mi glavu.

Uskoro će početi.

Prve teške kapi lupaju po prozorima, natapaju zemlju i čine potočiće po ulici.

Vjetrina već čupa sve pred sobom.

Moj omiljeni hrast, pravi gospodin, što godinama odoljeva silnim olujama i kišama, drhti.

Savija svoje ruke kao da moli i preklinje. Bojim se da neće odoljeti. Uskoro će njegove stoljetne noge popustiti od umora i predati se.

Ni more ne miruje. Vrije i preljeva se. Izbacuje barke.

Nije im više dobar domaćin, ni prijatelj.

Obala je pretjesna za nabujalomore, a valovi se nemilosrdno tuku.

Huče, pjene se i dižu. Dube stijene.

Južina duboko bjesni.

Kao da su se spojili nebo i zemlja. Skupa plešu divlji ples. Nadmeću se snagom i moći.

Kiša, vjetar i podivljalo more trube, zavijaju, urliću.

Zastrašujuća glazba odjednom utihne.

Između oblaka proviri svjetlost.

Vjetra se smiri i utiša more.

Moj hrast je ipak preživio.

PATRICIJA KUSTIĆ, 6.b

**NATJEČAJ GRADA CRIKVENICE
POHVALJENI URADAK**

OŠ Zvonka Cara, Crikvenica
Voditeljica: Ljubica Miletić-Domijan, prof.

Galeb Mate

Vrtni patuljak Nevio stanovao je u glinenoj posudi sa cvijećem na prozoru bake Tonke. Patuljak nikada nigdje nije putovao. Jednoga dana, na prozor je doletjela lastavica Marcela i povela patuljka na put po Hrvatskoj.

Patuljak je sjeo na Marcelina leđa pa se čvrsto uhavatio za njezino perje. Krenuli su.

Stigli su u Split gdje živi galeb Mate. Galeb Mate živio je u samom središtu Splita, u zvoniku Crkve sv. Duje. Našli su ga kako se pokušava oslobođiti ribarskoga konca koji mu se obavio oko nožice.

"Što je Mate? Kakve su te neprilike snašle?", odmah će lastavica. "Iz Zagreba si doletila sve do našeg Splita! To more samo lastavica. Ma pogledaj ča se meni dogodilo. Sapleja san se u ribarski konac. Ni koraknut ne moren, a kamo li poletit! A koji je to mali čovik s tobom? Ajme ča je smišan!" - tako je govorio galeb Mate.

Od njega nisi mogao doći do riječi. Kad je izvor njegovih rečenica presušio, Marcela mu objasni da su krenuli na put po Hrvatskoj. Nevio se ponudi da mu oslobođi nogu. Zaista dok si okom trepnuo, patuljkovi su spretni prstići razmrsili čvor.

Galeb Mate nije prestajao s hvalospjevima Neviju: "Sto mu srdela, već si me oslobođija! Zasluzija si da ti ispunitim svaku želju! Oćeš li da ti ulovin koju ribu ili bi radije smokava! Slatke su ka cukar. Reci, samo reci. Saku ču ti želju ispunit... !

Bio je to pravi trenutak da lastavica zamoli galeba Matu da ih povede po jadranskoj obali. Mate je sav sretan pristao: "Danas san se najja cipala, papalina i pišmoja. Sit san i jak. Povest ču te Nevio po cijeloj hrvatskoj obali i se ćeš vidit od Umaga do Dubrovnika, od Istre do Pelješca!" Krenuše.

MARTIN BRKIĆ, 7.b
OŠ Zvonka Cara, Crikvenica
Voditeljica: Marijana Marić-Tonković, prof.

Morska ljepota

Sunce žari. Sjedim na vrućoj stjeni koja žedno očekuje val da ju zaplijusne.

Osluškujem blagi cvrkut ptičica koje pjevaju serenadu suncu i moru. U vrućem pijesku vide se samo otisci dječjih stopala. Barke koje čekaju svoju noć da malo odmore nježno plešu po morskoj površini. I pokoji galeb svrati do njih da malo predahne. Na drugoj strani sunce svoju tešku glavu uranja poput gnjurca. Sunce i more postaju jedno. More se na tren zacrveni igrajući lovice s oblacima koji po nebu stvaraju čarobne likove. Na moru se stvara prekrasna pjenasta mreža. Gradske lampe su se upalile, a morskoj mreži pridružile su se užarene iskrice veselo skakućući po površini. Sve je odjednom utihnulo, ali još se uvijek čuje serenada koju ptičice veselo i ponosno pjevaju. Sunce je potpuno utonulo u san. Na tamnometu nebu pojавio se gospodar noći. Napokon je i on došao na red. Spustio je svoje srebro nad moj grad.

Na moru se još vidi njegov odraz, a on je ponosno šetao obalom i hranio me svojom ljepotom. Nadahnuta morskom ljepotom, ozarena lica vratila sam se kući.

MARTA PETROVIĆ, 7.a

OŠ Zvonka Cara, Crikvenica

Voditeljica: Milena Blažić Knez, prof.

Zlatka Tomić, 1.g1

Srednja škola dr. Antuna Barca, Crikvenica

Ča mi to srce govori?

Sedin na plaže. Slušan vali kako lupaju va stene. Nebo se vedri, al se pojavljuje kadi ki beli oblak. Se je tako lipo, tiho da mi misli putuju va daljinu.

Odjednon iz maštarije vrati me gromoglasan zvuk. Z početka ga ne razumin, a onda shvatin da prihaja z moga mobitela. Dobila san poruku.

Poruka j' prišla od... Srce mi je poskočila. Razvalila san se na tepli pesak, stisla oče, nasmela se i duboko udahnula. Obrazi mi gore. Tela bin pročitat poruku, al pogled mi biži.

Srce kako da će mi iskočit, aš me poruka očarala.

Al on mi ništa ne znači. On je ko i saki drugi.

Zač mi onda srce zbog njega tako tuče?

Zač zbog njega gubin ravnotežu?

Zač mi je stalno va mislin?

Zač se cili moj svit vrti oko njega?

Zač?! Zač?! Zač?!

Ča mi to srce govori? Ča da delan? Da ga pustin da mi se uvuče i v misli ko va srce?

Mislin da je već počelo...

Morat ču poslušat srce.

KLAUDIJA MANDEKIĆ, 8.b

OŠ Zvonka Cara, Crikvenica

Voditeljica: Ljubica Miletić-Domijan, prof.

Željka Polonijo, 1.g2

Srednja škola dr. Antuna Barca, Crikvenica

Zlatne filigranske žice

Jutro je, cvjetno proljetno. Željna sna, nevoljko otvaram oči, ali u tren se razbudim od pozdrava prodrone zrake sunca. More pod mojim prozorom blješti, budi sjećanja na ljeto, na hitre skokove u vodu, obijesti ronjenja.

Ushićena sam prizorom i osjećajem zaštićenosti, razmaženosti i ohole priviknutosti na ljepotu svijeta što me okružuje. Tek ponekad zamijetim promjene u bojama zalazećeg sunca, točkicama leptirovih krila, a potom razmišljam o zemljama i gradovima u kojima proljeće nije ovako nestošno nestrpljivo, o različitostima neba osutog krupnijim i sitnim zvijezdama, različitostima što ih na više načina upućujemo jedni drugima.

Spustila sam pogled i otvorila tek pristiglo pismo. Ispala je pregršt fotografija, a na njima skupina nasmijanih mladih ljudi. U pozadini je Eifelov toranj u Parizu, bečka Katedrala sv. Štefana, Trg sv. Petra u Rimu... Putuju moji prijatelji. Svijet im je „*pod nogama*“.

S jedne od fotografija domahuje smeđokosa Marija s hrvatskom zastavom u ruci i najljepšim osmijehom na licu. Vitka je, smeđooka, otmjena u pokretu i odjeći. Sunčev trak joj je zlatom natočio oči u nedokučivoj igri njezinih zjenica. U pozadini je crikvenički hotel „International“.

Mariju sam upoznala sasvim slučajno u ljetnoj vrevi na prepunoj plaži mojega grada. Učinila mi se osamljenom i nekako dalekom. Kao da živi u nekom svom svijetu. Mirno je promatrala pučinu i činilo se da joj ne smetaju vreva i komešanje. Kad sam joj prišla i pozdravila, nije se ni osvrnula. „*Bok. Sama si ovdje?*“ Bila sam uporna žečeći započeti razgovor. Tada me opazila i iznenađeno pogledala. Ponovila sam pitanje. Nesiguran osmijeh zatitrao joj je na usnama, a ozbiljne oči prikovale su se uz moje lice očekujući reakciju, dok je kažiprstom uprla prvo u svoja prsa, zatim dotakla uho i odmahnuла glavom. Iznenađeno sam rastvorila oči shvativši da je gluhonijema. Uočivši moju začuđenost, spustila je pogled. Duboko sam uzdahnula i dotakla joj rame. Izdržala sam sumnjičavi zlatnosmeđi pogled dok sam pokazivala na sebe i mjesto pokraj nje. Tek se primjetno pomakla, a ja sam sjela.

Toga je dana započelo naše prijateljstvo. Dane smo provodile zajedno, bezbrižno i veselo. Učila me govor ruku i znakova, pokazivala sitnice koje do tada nisam primjećivala: gnijezdo kosa visoko u krošnji lovora, raspoznavanje boja na krilcima leptira, kako prepoznati i osmijeh i tugu u očima...

Zahvaljujući Mariji upoznala sam novi svijet umotan u najfiniji komad ukrasne tkanine – čipke. Shvatila sam tajnu bogatstva različitosti, otkrila vrijednosti drugači-jeg svijeta koji me je i samu učinio imućnom, spokojnom. Marijin svijet prepun boja, sitnih znakova, svijet bez zvukova učinio mi se bogatstvom „*sitnog veza*“, filigranske preciznosti.

Ovoga će ljeta posjetiti Mariju u njezinom „prirodnom okruženju“, u njezinoj

domovini Njemačkoj, a potom čemo se vratiti u moj grad. Veselim se njezinim rukama s kojih će čitati poruke priateljstva. Upisala sam njezino ime na mnogo skrovitih mesta i kada mi je teško, potražim ga, jer mi je nužno u mojim sumnjama i nedoumicama.

Znam da u snovima svatko od nas nosi neku sličnu osobu. Potrebna nam je za ljepši život, spokojniji san, za prevladavanje različitosti, emotivnih barijera. Ona će jedina razumjeti ono što drugi, unatoč bujici izgovorenih riječi, ne mogu.

Potražite je i vi! Najljepša je, najbolja. Potrebna kao „*kruh svagdašnji*“. Kad je pronađemo u sebi, lako ćemo je uočiti i u drugima. Isplest ćemo tanke, svilene niti poput paukove mreže, poput blagom strpljivošću izrađenih očica čipke (nazovimo je „paškom“), izvezene prema ornamentalnom uzorku, ili ćemo ga izvesti onako „*iz glave*“, svejedno. Važno je da ispletemo, izvezemo jedinstvenost različitosti u očima, željama, u stvarnosti koju dotičemo raširenim rukama.

Pristižemo odasvud. Zlatne sunčane zrake, filigranske žice, najtanje svilene niti paukove mreže koje s Marijom „*predemo*“ elegantnim pokretima ruku, pjevaju zanosnu pjesmu našem priateljstvu. Nisu potrebne riječi. Čitamo ih u Marijinim očima motreći igru sunčevih zraka i njezinih zjenica.

„*Svijet je mali*“, uči nas poslovica. Ako je to točno, moramo se u njemu naći. Moramo se približiti plamenoj iskrici. Bit će to znak da smo - uspjeli. Ja čvrsto vjerujem u taj uspjeh kao što vjerujem da bogatstvo svijeta u kojem živim nije samo u različitosti jezika, kultura, vjera, načina života ili mjesta u kojem živimo, nego i u ljudima s posebnim potrebama koji nam omogućuju da „*naš svijet*“ obogatimo novim svjetovima, tajnovitim i čarobnim, zanimljivim i prekrasnim. Marija nam može u tome pomoći. Pronađimo je. U sebi.

KATARINA BRNIĆ, 1. g1

NATJEČAJ GRADA CRIKVENICE
NAGRADENI RAD

Srednja škola dr. Antuna Barca, Crikvenica
Voditeljica: Marija Gračaković, prof. savjetnica

Dio igre

Evo, opet počinje jedan u nizu burnih dana, a nije ni sedam sati. Zgrabila me i već nestrpljivo udara po tasterima. Kao da ne može reći „Dobro jutro!“ i fino ljudski pričekati da se oboje razbudimo. Ma ne, ona neumorno stišće tipke, škiljeći onako dremljivo i ne odustaje. Znam da je ona borac svoje vrste, ali meni se spava, ali što mi vrijedi gundati? Ma bolje je da utihnem.

Nas dvoje upoznali smo se davno. Spavao sam, a ona me probudila, zapravo upalila. Otvorio sam jedno oko, ugledao njezino nasmiješeno, ozareno lice i znao sam da sam njen. Odmah je počela tipkati po meni, poruke su letjele brže od ptica, a bogme su i stizale. Ritam poruka bio je brz, a ja sam se praznio bljeskom munje. Ponekad bih, preumoran i ispraznjen, jednostavno klonuo, a ona bi me stavila puniti i meni se vraćao život.

Čudna je to djevojka. Vidiš to odmah po „pismima“ koje šalje i prima u ogromnim kolicinama. Neke od poruka odmah, ponekad nervozno, briše, a neke je čak posebno spremlila. Ne prestaje me zanimati zašto spremi neke poruke koje su nekako neotesane, rekao bih, surove u odnosu na nju. Vjerljivo ne želi zaboraviti kako su pošiljatelji bili grubi prema njoj. Ne želi zaboraviti njihove riječi. Kažem vam, čudna je.

Što bih još mogao reći o toj djevojci? Svašta. Znam koga voli, tko joj je lijep, dosadan..., tko joj je prijatelj itd. Mogao bih reći da pazi na mene, ali ponekad, kad je ljuta, volim se ugasiti, jer u tom trenutku nije dobro biti uz nju, ozbiljno vam kažem. Ipak, u zadnje se vrijeme nešto smirila, ne „iskorištava“ me toliko, ali svejedno me neprekidno drži uza se.

Iako je inače ovisna o meni, zna me i zaboraviti i hladno ostaviti u sobi. Tako me je jednom ostavila ispod jastuka, a poruke su stizale. Nadao sam se da će dojuriti, a njoj ni traga ni glasa. Kada je konačno stigla, bezvoljno ih je pročitala i bacila me. Čudno, jer su pisamca koja sam joj nudio i uzbudočeno čuvala bila tako slatka, nježnog, ljubavnog sadržaja. Ma tko bi je znao?

Ipak, trebao bih reći što mislim: za nju nisam samo obični mobitel, već najbolji prijatelj. U svakom trenutku znam kako diše, kako se osjeća, znam kad je zaljubljena, kada tiho pati... To što se gasim kada je ljuta i ne želim se upaliti, samo je dio naše igre. To je bitka koju prepuštam samo njoj. Ionako će pobijediti.

Kako bi mi bilo kod nekog drugog? Bolje ili lošije? Ne znam i ne želim znati. Odlučio sam: bit ću uz nju dok god me bude htjela. Ipak je, jednog kišnog petka, izabrala baš mene!

I još nešto! Molim, zaboravite ove moje brbljarije. Ipak je ona moja najdraža prijateljica, suputnica, gospodarica. Moj san i java. Moje nadahnuće. Moja obitelj. Kako bih mogao ne voljeti je.

Joj, baš sada u moja njedra ulazi „*pisamce*“. Bit će indiskretan i otkriti vam početak:
„Najdraža moja, ...“

I moja, i moja najdraža.

ANITA RADPJEVIĆ, 3.g1
NATJEČAJ GRADA CRIKVENICE
POHVALJENI RAD
Srednja škola dr. Antuna Barca, Crikvenica
Voditeljica: Marija Gračaković, prof. savjetnica

Tihana Cvitković, 6.b
OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica

Snježno veče

Ulice kojima sam hodala bile su uske, mračne i natrpane snijegom. Osjećala sam hladnoću na obrazima i uživala u tome. Zastala sam pored nekog zidića, zgrabila rukama meki snijeg i čekala da mi se otopi na rukavicama.

Vidio me neki dječak i nasmijao se. Pomislila sam kako je simpatičan i hodala dalje sve do kazališta. Ondje me trebala čekati prijateljica. Obišla sam cijelu zgradu kazališta triput, ali je nisam susrela. Ušla sam unutra. Gospođa u skupocjenom krznenom kaputu upravo je dovršavala svađu s blagajnicom: «Pa ja jednostavno ne razumijem tu vašu indolenciju!»

Srdito se okrenula i, uhvativši pod ruku starijeg gospodina, krenula prema izlazu. Kad su prolazili pored mene, zapuhnuo me snažan miris parfema. Blagajnica je, vidjevši da joj prilazim, očekujući valjda i moj izljev bijesa, uzbudeno rekla: «Nema karata!» Gledala me kao da me moli da se ne ljutim na nju. Pitala sam je daje li se još koja predstava, a ona je zanijekala i počela se jako ispričavati, opširno govoriti. Prekinula sam je i, smiješći se, rekla da je razumijem. Pozdravila sam je i otišla van na svjež zrak.

Začudilo me da je mrak tako brzo pao. Uputila sam se kući istim uskim uličicama, nikoga ne susrevši. Kad sam došla do onog zidića, opet sam zgrabila snijeg i rastopila ga rukama. Pri svjetlu ulične lampe primijetila sam još jedno ulegnuće uz ona dva s kojih sam uzela snijeg. Palo mi je na pamet da je to možda onaj dječak protrljaо ruke pa sam se glasno nasmijala. Okrenula sam se oko sebe kao da očekujem da će ga ponovno ugledati. Svugdje je bio mrak i tišina. I ništa se nije micalo.

IVONA VRANARIČIĆ, 1.a
NATJEČAJ GRADA CRIKVENICE
POHVALJENI RAD
Srednja škola dr. Antuna Barca, Crikvenica
Voditeljica: Ljiljana Butković, prof.

E-mol iz prošlosti

Sjetim se ponekad davno zaboravljenih slika s perona na uglu ulice. Dok ležim ponekad osjetim vrtlog prošlosti. Urezuje mrak u dubini sobe. Vlažan zrak. Borim se za san i gledam šapat koji struji uz suze. Kao da ih još osjećam na svom licu. I dalje pronalazim trage sjećanja. Križ svijetli u mraku. Križ u mojoj glavi. Tišina ubija. Ne podnosim tišinu. Nedostatak buke. Osjećam nemoguću i bolnu potrebu za glazbom. Žice gitare i orgulje. Umjetnost nas čini jačima nego što jesmo.

Sjećam se koraka i šuštanja lišća. Mnogo sunca sad je zamijenjeno hladnom burom i ledom. Mrtvilo umjesto molitve. Fotografija ostaje ista. Maslački u brdima pomalo blijede. Ne zaboravljam miris ljetne kiše na užarenom asfaltu. Ne zaboravljam krvave trešnje na prljavim ulicama. Ne zaboravljam mokre tračnice. Beznađe. Molim i pružam ruku, ali ne dobivam odgovor. Svijet je postao hladan i primitivan. Mjesto pronalaze samo stereotipi u njemu. Ja vidim zelenilo, pretvara se u sivilo i mrak, vidim ptice na mokrom nebu. Nezadovoljno koračanje ljudi koji jedni drugima gaze prste. Pronalazim svjetlost i tjeskobu, ali osjećam da me slutnja ne vara. Dim od cigarete u gradu stranaca. Osjećam se kao da gledam loš crno-bijeli film u kojem moju ulogu igraju oni što ne ostavljaju za sobom ništa osim kopije. U savršenstvu loše glume gubim se i imam potrebu dotaknuti to lice i kosu. Možda ja umišljam. Slušam nepoznate glasove u kojima se sve više pronalazim. Voda teče i dalje pod mostom u svom prljavom sjaju i odnosi sa sobom svaku potrebu i volju za životom. Ja povezujem ljubav s daljinom, vjetrom, ledom, žilama i zimom. Možda ne razumijem. Satima gledam u nebo prošarano tisućama oblaka. Osjećam oštećenje mozga. Osjećam psihodeličnu navalu sjećanja. I dalje bježim od odrastanja. Osjećam stisak ruke dok gužvam papir s notama. Shvaćam da osjećaji lako odlutaju s vremenom u bezgranično podzemlje podsvijesti. Činimo bezbroj pogrešaka. Svaki dan ih ponavljamo. Nezainteresirano pokušavam slušati riječi koje dopiru do mene, a u sebi brojim taktove i uživam u svojoj zabludi.

Plaši me što odustajem. Plaši me svjedočenje nijemih svjedoka. Zaronimo zajedno u ponore. Pronađimo slike budućnosti što se skrivaju ispod zastrašujućih maski. Bližimo se ponovnom susretu. Sjećaš li se? Vjeruješ li još? Ja vjerujem. Osjećam se dovoljno jako. Iako gubim pouzdano zaleđe.

MARIJANA FRANCETIĆ, 3.a
NATJEČAJ GRADA CRIKVENICE
Srednja škola dr. Antuna Barca, Crikvenica
Voditeljica: Mirna Polić Malnar, prof.

Nebo je plakalo

Bio je 19. studeni i kišilo je. Imali smo nastavu u popodnevnoj smjeni. Profesorica nas je pozvala na pjesničko-glazbenu večer naslovljenu „Grad“, posvećenu Vukovaru i Siniši Glavaševiću. U rukama je držala knjigu „Priče iz Vukovara“. Pokušala nas je pripremiti, potaknuti da tu kišnu večer provedemo u restoranu Stella Maris hotela „Kaštel“. Govorila je o ovoj Glavaševićevoj knjizi lirske priča koje su njegov jedini literarni pokušaj kojim je stvorio nešto što će ga nadzivjeti.

Siniša Glavašević bio je spiker, urednik i ratni izvjestitelj Radio Vukovara. U isto vrijeme bio je i pisac i novinar. Kao pisac sažeо je sve što mu se događalo u ratom opkoljenom Vukovaru, stvarajući divne lirske priče koje će ostati kao svjedočanstvo jednog vremena, svjedočanstvo jedne senzibilne lirske duše bačene u vihor rata. Na taj način ispunjavao je svoj sudbinski zadatok mirno, blago i spokojno. Kao novinaar javljao je o ratnim zbivanjima, o opsadi Vukovara.

Restoran Stella Maris, predvečerje, pada kiša, more se pjeni i vuče šljunak. U tišini i polumraku zauzimamo mjesta na stolicama posloženim kao u kazališnoj dvorani. Puno je nas učenika i neuobičajeno smo svečano ozbiljni. Jedna djevojka priprema „pozornicu“ na malo povиenom dijelu restorana. Ostakljeni zid u pozadini „gleda“ prema moru. Djevojka pali impozantan broj voštanih svijeća. Pažljivo ih raspoređuje po pozornici ostavljuјući dovoljno prostora za kretanje – glumcu. Na sceni je jedna stolica na koju je prislonjena gitara. I to je sve.

Na tu improviziranu pozornicu uspinju se zagrebački dramski glumac Rene Medvešek, stalni član glumačkog ansambla Zagrebačkog kazališta mladih i Čedo Antolić, pjesnik, kompozitor, izvođač duhovne glazbe. Čarolija počinje.

Promatrajući Reneovu visoku vitku, na momente malo pognutu figuru, slušajući njegov glas koji kao da je stvoren za interpretaciju Sinišinih, nekad zanosnih, nekad dječački razigranih, nekad duboko potresnih priča, osjećala sam kako mi tijelom prolaze trnci. Sigurno poznajete taj osjećaj! Glas mu je jasan, pogda ravno u srce.

„Netko je dirao moje parkove, klupe na kojima su još urezana vaša imena, sjenu u kojoj ste istodobno i dali i primili prvi poljubac – netko je jednostavno sve ukrao, jer kako objasniti da ni Sjene nema?“

Dok ovo kazuje lice mu ne skriva grč. Priče o ljudima koji su proživjeli bol kakvu ja ni zamisliti ne mogu pobudile su u meni neki osjećaj krivnje, grižnju savjesti. Dok su oni prolazili kroz pakao, ja gotovo nisam ni osjetila rat. Moj dom nije nitko srušio, nije mi oteo najbliže, klupica u koju sam urezala svoje i njegovo ime još uvijek je tu, nitko mi nije oteo djetinjstvo, sreću, prošlost... A njima? Oni su ostali bez svega, izgubili su dio sebe, dio života, izgubili su – grad.

Zatvaram oči i slušam Reneovu interpretaciju „Priče o gradu“:

„Tko će čuvati moj grad, moje prijatelje, tko će Vukovar iznijeti iz mraka?“

Ostala je odanost gradu, ostala je ljubav prema ljudima i životu koju ni bombe nisu mogle uništiti. Sačuvavši vrijednosti koje su mu bile važne, Glavašević je otišao u legendu. S njim se svatko u nevolji može identificirati, svakom zlu uzvraćati sredstvom koje mu stoji na raspolaganju: *ljudskom ljubavlju za obične ljudske stvari*. Na to su me večeras čvrsto i sigurno podsjetili: jedan visoki, malo pognuti glumac i jedan čovjek s gitarom koje je zvuk pojačavao snagu riječi i ispunjavao emocionalne pauze. Rene i Čedo. Hvala im što su pohodili moj grad.

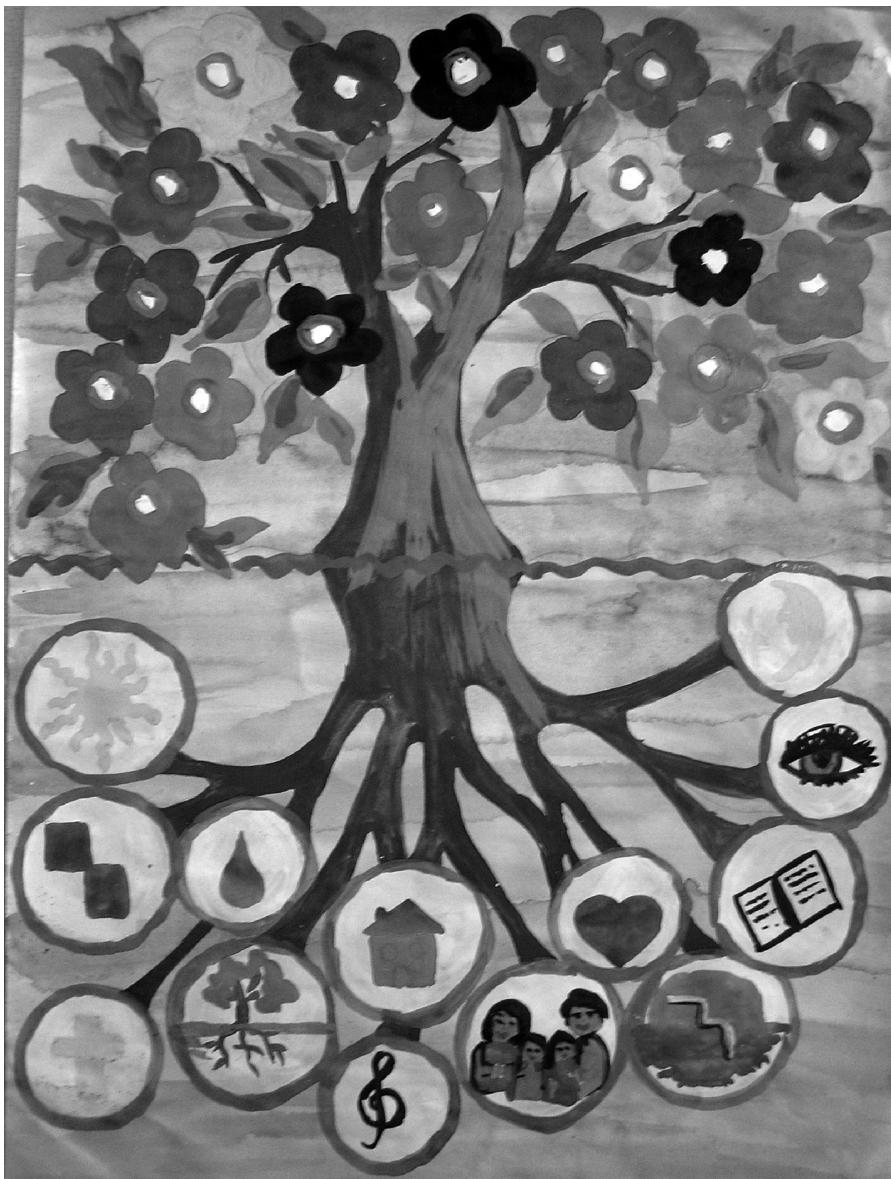
„A grad, za nj ne brinite, on je sve vrijeme bio u vama. Samo skriven. Da ga krvnik ne nađe. Grad – to ste vi.“

Izvođače smo pozdravili dugotrajnim pljeskom. Učinilo mi se da su vrlo izmučeni.

Žurila sam ususret topolini doma. Po meni se slijevao mlaz kiše. Nebo je plakalo, sigurna sam. Možda zbog sreće onih koji su se vratili „gradu“ ili zbog čežnje i tuge onih koji se još nisu ili se nikada neće vratiti? Tko će znati? Možda zbog jednih i drugih? Ne znam...

Znam samo da sam zahvalna za ovu tugu i ispunjenost koja će dugo potrajati.

JULIJANA ŠVARA, 4.g1
NATJEČAJ GRADA CRIKVENICE
Srednja škola dr. Antuna Barca, Crikvenica
Voditeljica: Marija Gračaković, prof. savjetnica

Katarina Brnić, 1.g1
Srednja škola dr. Antuna Barca, Crikvenica

C R I K V E N I C A

[77]

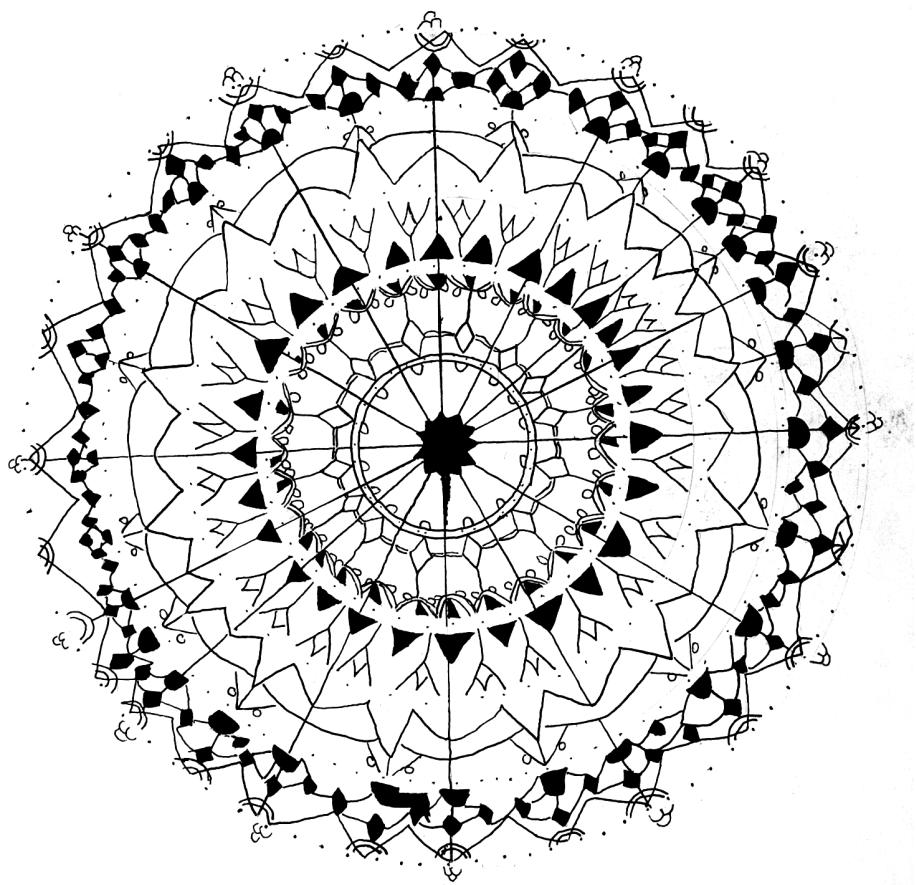
Po
Re
Re

[79]

Danijela Ključec, 7.b
OŠ Poreč

Jasna Čančar, 6.e

OŠ Poreč

Priča o njemu

Ušao je u kafić, laganim sumornim hodom. Uđahnuo je zadimljeni zrak i prišao šanku. – Izvolite – reče mu konobar. Naručio je tri decilitra piva. Nije skidao šešir i kaput. Neki bi sada rekli da je nepristojan jer se mora skinuti šešir kad se uđe u zatvoreni prostor. Ali *on* je već odavno prestao mariti za pristojnost i za mišljenje drugih ljudi.

Konobar stavi pred njega čašu piva. *On* se zagleda u nju. Bijela je pjena tiho šumjela na površini. Prisjetio se kako je, dok je još bio dijete, uvijek pio pjenu iz očeve čaše. Volio je kad bi mu pjena ostala iznad gornje usne, kao brkovi. Ali puno se toga promijenilo odonda... Pustio je pjenu da ishlapi i zatim ispio veliki gutljaj piva.

Počeo je razmišljati. Ponovno... Često se utapao u razmišljanjima, gušio se sjećanjima.

Sjetio se svog oca. Naoko izgledao je čvrst čovjek sa stavom. Bio je i dosta strog. Iako je izgledao kao da ga ništa ne može shrvati, *on* je znao da je njegov otac u dubini duše bio veoma slab. Dobro je to skrivao, no lako se mogao uvrijediti i loše se osjećati. *On* je želio biti drukčiji od svoga oca. Iako je izgledao kao slabic, postao je vrlo snažna i hrabra osoba. Majka je bila tiha žena bez svog stava. Uvijek je prepuštala drugima odluke. *On* se pitao bi li njegov život bio drukčiji da se rodio u drugih roditelja, bi li *on* sam bio drukčiji...?

Volio je promatrati ljude. Skenirao je pogledom kafićem. Za jednim su stolom sjedila četiri muškarca i igrala karte. I prepirala se. Dva su muškarca imala brkove, a dva sive košulje. Savršeno simetrično...

Za drugim su stolom sjedile dvije žene i jedan muškarac. Muškarac je bio fin i uglađen gospodin, pio je *Jack Daniels*. Jedna je žena izgledala kao da joj je neugodno, oborila je pogled. Druga se isprsila s cigaretom u ruci i kočoperila se. Djelovala je bahato i stalno pogledom probadala prvu.

Zatim pogleda prema konobaru. Stajao je naslonjen na šank obješenog izraza lica.

Na zidu je visjela apstraktna slika. Bila je veoma šarena i predstavljala pijana, euforična čovjeka.

Njegove su se misli zamutile. Ništa *mu* nije bilo jasno. Zašto se muškarci prepiru, kad se mogu zabavljati u igri? Zašto se jedna žena bahati, a druga stidi kad se mogu zajedno družiti? Zašto je konobar tužan, kad se može veseliti tolikim ljudima? I zašto je čovjek na slici pijan kada može uživati u realnosti? A onda se sjeti da i *on* bježi od te surove realnosti, da živi melankolično, u mašti, u iluziji... Ispio je čašu piva do kraja, spustio novčanicu na šank te zajedno sa svojom melankolijom krenuo prema izlazu.

- Gospodine, vaš ostatak! – poviće konobar za njim, na što *on* samo odmahne rukom.

Izašao je na ulicu. Volio je tu svoju melankoliju, maštu i iluziju. Da, katkad treba biti s obje noge na zemlji, ali katkad si možemo dozvoliti malo odlutati, nema u tome ničega lošeg...

Volio je još mnogo toga. Na primjer slušati *Rondo Veneziano*. To ga je opuštalo.

Smatrao je da nam glazba kaže mnogo toga bez ijedne riječi. Nju mogu razumjeti ljudi svih nacija i svatko pojedinačno shvaća je drukčije, onako kako njemu odgovara. A ona je uvijek mirna i ljubazna, ni na koga se ne ljuti. *On* je prihvatio savjet glazbe i nije se više ni na koga ljutio. Volio je pisati pjesme. Usprkos tome što je smatrao da riječi nisu potrebne, volio je slagati lijepe i zvučne pjesničke slike koje su samo *njemu* nešto značile. *Kako lijepo metafore, kako lijepi epiteti*, rekli bi ljudi, iako to nisu bile samo metafore i epiteti, bilo je to nešto puno dublje. Eh, ljudi... Nije zna voli ih ili ne. Kad bi bili uz *njega*, onda ih je volio, no svi su ga na kraju napuštali... Nije mu to više sметalo. Neki su ljudi stvoreni da ostanu sami. Treba prihvati taj dar (jer, da, i to je nekakav dar) i uživati... uživati u samoći... Shvatio je da su najbolje biljke. One samo mirno vegetiraju i nikome ne smetaju, nikome ne čine ništa loše. Ali znao je da ne bi znao cijeniti dobre postupke da nema i onih loših. Bez loših ljudi i loših postupaka sve bi bilo savršeno, a čovjek nije stvoren za savršenstvo...

Kad smo već kod dobrih postupaka i onoga što *on* voli, moramo spomenuti i *nju*. *On* je volio *nju*, a *ona* je voljela pomagati ljudima. Bio je to začarani krug...

Za *nju* su ljudi mislili da je mala, zdepasta, poružna žena iz susjedstva. *On* je mislio da ima duboke i vlažne oči, nježne ruke i ugodnu boju glasa. Često je sjedila na drvenoj klupici u parku i odsutno buljila u prazno. Volio je kad *mu* se smiješila. *Njezin* osmijeh bio *mu* je najljepši dar koji je u životu dobio...

Kao što već rekoh, voljela je pomagati ljudima, ali tako da oni to ne shvate. Tako je jednom jednoj gospodjici ispaо novčanik iz torbice dok je vadila mobitel, no nije to primjetila. Mala, zdepasta žena podigla je novčanik s poda, prikrala se gospodjici i vratila joj ga u torbicu, a ova je i dalje samo mirno čavrila na mobitel... *Ona* je ostala stajati nasred ulice i gledala za gospodicom dok nije nestala iza horizonta. Na punašnom licu pojavio joj se osmijeh. Osmijeh koji je govorio: učinila sam dobro djelo, pomogla sam sljedećem, korisna sam! Činiti druge sretnima činilo je sretnu i *nju* samu. Iako joj se često ljudi ne bi ni zahvalili, *ona* je bila zadovoljna. Neki su *joj* govorili da ne smije dopustiti da je ljudi iskorištavaju, da mora misliti prvenstveno na sebe, ali *ona* je mislila na sebe, mislila na svoju sreću. *On* se nadao da joj se sada ta pomoć vratiла i da je sretna, tamo gore...

Stisnulo *mu* se oko srca. Oči su *mu* zasuzile. „Ne, nemoj biti tužan“, govorio si je. „Nitko od nas ne treba biti tužan, što god da se dogodi. Nekad će nam biti teško, ali život ide dalje. Kad vas nešto muči, prepustite se melankoliji i dobro se isplačite. Čovjeku trebaju suze.“

Počela je padati kiša. Nije *mu* sметalo. Pustio je da moći: *njegov* šešir, *njegov* kaput, sijedu bradu, stare cipele... Po ulici su tekli potočići, a po *njegovim* starim obrazima tople suze... A sljedećeg će se vedrog jutra zajedno sa suncem smijati... Čovjeku treba smijeh.

On je još volio uživati u sitnicama. U lijepoj kombinaciji boja u izlogu dućana odjećom, u mirisu novina, u bistru morskoj vodi, u svjetlećim prozorima na zgradama noću, u sjenama koje stabla bacaju u parku, u mirisu zraka poslije kiše... Uživao je u banalnosti i neodređenosti. Da, sve *mu* je bilo banalno i neodređeno, kao i ova priča. I to *ga* je činilo sretnim.

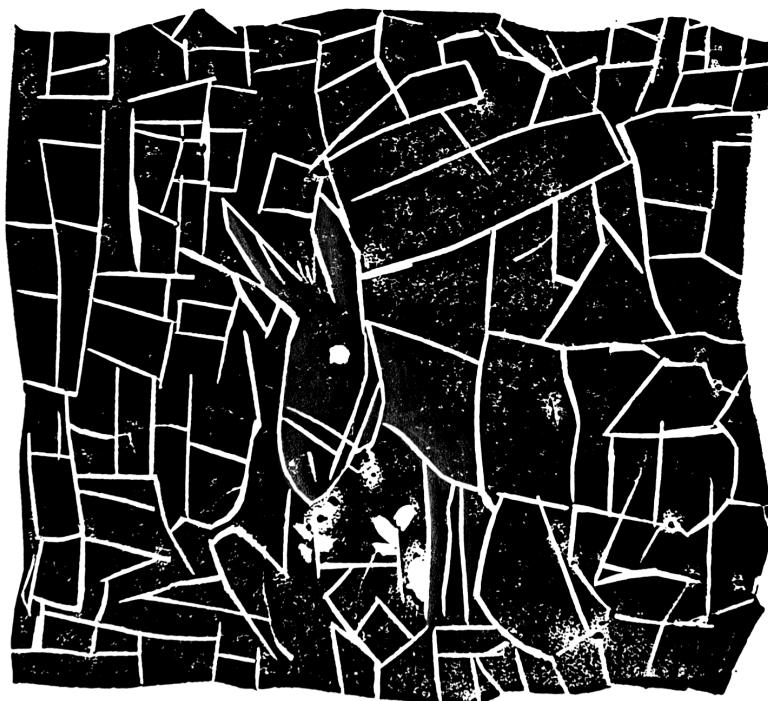

Prestala je padati kiša. Otišao je u cvjećarnicu i kupio četiri crvene ruže. *Ona* je uvi-jek govorila da su crvene ruže cvijeće života. Crvena, poput ljudske krvi, koja nam daje život...

S buketom ruža je otišao do *njenog* groba. Pogledao je u grad. Grad pun ljudi. Pomirisao je svaku ružu posebno. Za budući život, kako bi išao dalje...

Legao ja kraj njenog groba, zaklopio oči, nasmiješio se i umro.

STEPHANIE STELKO, 8.g
NAGRADA LAURUS NOBILIS
OŠ Poreč

Melissa Rabar, 5. r.
OŠ Tar-Vabriga

Duhovi prošlosti

„Gdje... gdje sam?“ začuđeno zapita dok kroz izmaglicu vidi blještavo svjetlo koje ga osljepljuje. Došao je k sebi.

„Ne brinite se, gospodine Stone, sad ste na sigurnom, sve je u redu.“ Iznad njega stajao je čovjek u bijeloj kutiji sa sumornim licem, podočnjacima urezanim u već ostarjelu kožu. Jasno je video njegove duboke plave oči i lice s tankim usnicama koje su bile čvrsto stisnute kao da žele spriječiti bježanje sumorne tajne.

„Sjećate se nečeg?“

„Ja, ja...“, onda su mu se slike velikih plamenih jezika pojavile pred očima želeći nauditi njegovoj maloj Elisi koja se u strahu stisnula u kutku svoje sobe. Plamen samo što je nije zahvatio. Majka je na sigurnom, sad mora još iznijeti nju. Pruža ruku kroz plamen. Elisa je skamenjena i ne može primiti njegovu ruku, vatra je previsoka. Prostor postaje sve zaguljiviji, ima previše dima. Elisa pada u nesvijest, a tada nastaje mrak...samo mrak.

Odjednom se probudio i započeo vikati: „Elisa, Elisa, gdje si? Gdje su mi žena i kćerka, gdje?!!!!“

„Smirite se. Vaša žena Sophia je dobro. Samo, molim vas, prestanite vikati, uznenimirujete ostale pacijente u sobi!“

Konačno se smirio. Šaptom je upitao: „A gdje mi je kćerka?“ Doktor je progovorio glasom punim žalosti: „Vatrogasci su ušli u kuću i donijeli je. Po cijelom tijelu ima opeklone trećeg stupnja. U šok sobi je. Mislimo da neće preživjeti noć.“

Ostali su oboje ukočeni nekoliko trenutaka. Doktoru se počeo oglašavati biper.

„Oprostite, imam hitan slučaj u operacijskoj sali.“ Edward je samo kimnuo.

Navečer su ugasili svjetlo. Edward je i dalje plakao. Stavio je glavu na jastuk i jecao. Vatovi osjećaja u kristalnim suzama slijevali su se niz utrnulo lice. „Cijeli mi je život uništen zbog neispravnih instalacija. Ali ja sam kriv, ja sam je morao spasiti! Ona će umrijeti, a ja sam je mogao izvući. Ja sam kriv!“ Cijelu dugu noć mogao se čuti glas iz sobe 18: „MO-GAO SAM JE SPASITI!“

Tri mjeseca su prošla od tragedije. Na groblju u Nairnu stoji povorka u crnom. Između njih mali bijeli lijes koji se spušta u rupu bezdana

„Danas smo okupljeni ovdje da Elisi Stone...“ Svi su slušali svećenika Petersona osim Edwarda i Sophie. Oni su bili uronjeni u svoj svijet tuge i bola. S njihovih lica se mogla pročitati patnja. Blijedih obraza su gledali kako se maleni lijes spušta u raku. Niz Sophijino voštano lice spusti se kristalna suza. „Pepeo pepelu...“ bile su zadnje riječi koje je Edward uspio čuti prije nego što je u rupu bacio bijelu ružu vječnog mira. Od onog paklenog dana više ne razgovara sa Sophiom.

Poslije pogreba je otišao kući. Nije mogao ostati među ljudima. Čim je došao kući, sjeo je u naslonjači i uzeo svoje antidepresivne pilule. Ne može se više riješiti boli koja mu se nataložila u dubini srca, a i na dnu njegove iscrpljene duše. Kucanje na vratima.

Edward se digne, prijeđe sobu tromim korakom i otvara ih. „Bok, braco!“ Bio je to Jonathan, Edwardov brat i jedini iskreni prijatelj koji mu je ostao. Otkad se dogodila nesreća, samo je s njim razgovarao. „Mogu li ući? Vani je prilično hladno“ nervozno je rekao. „Da, samo uđi.“ odgovori Edward umorno. Jonathan sjedne na naslonjač, a Edward se smjesti na stolicu do njega. „Ovaj, kako si?“ upita Edwarda gledajući na ostavljenu bočicu anti-depresiva na stolu. „Prilično dobro, bolje nego prije mjesec dana.“ „Nemoj mi lagati. Znaš da sam ti brat. Znam u kojem si stanju.“ Edward odsutno kimne glavom. „Slušaj me dobro, ne mogu te više gledati ovakvog. Došao sam ti reći kako se u zgradu pokraj moje doselila jedna gospođa. Zove se Franciska Seidly. Govori se da može razgovarati s mrtvima osobama. Ali, to ja tebi nisam rekao!“ Istog trenutka Jonathan skoči na noge kao da ga je uštinula nevidljiva energija. Brzim se korakom zaputi prema vratima. Čulo se lupanje vrata. Edward prošapće: „Sutra idem k njoj.“

Sljedećeg dana diplomirani antropolog Edward Stone stajao je pred vratima Franciske Seidly. Pokucao je na vrata. Otvorila ih je neugledna starica.

„Tražim Francisku Seidly.“

„Upravo je pred tobom. Što trebaš mladiću?“ Edward je čudno pogleda: „Govori se da vi možete razgovarati s umrlima.“

„Dobro su vam rekli. Slijedite me.“

Ušao je za njom u kuću. Starica je bila odjevena u staru haljinu, a na njoj je bila bijela pregača. Prosijedi pramenovi kose su joj virili iz punđe. Oboje su se spustili niz stepenice u podrum. Sjeli su na stolice. „Sada mi morate reći kako se zovete“, rekla je starica. „Zovem se Edward Stone i diplomirani sam antropolog,“ smireno odgovori.

„Koga tražite?“

„Svoju kćerku Elisu koja je umrla od opeketina zadobivenih u požaru.“

„Prije koliko vremena?“ upita znatiželjno.

„Tri mjeseca.“

„Onda može još uvijek biti u prvoj sferi. Slijedite me“, starica šapne sebi u bradu. Edward pomisli: „U prvoj sferi... o čemu ona to blebeće?“

Povela ga je u jednu prostoriju nalik na radijsku postaju. Sjeo je na stolicu, a ona mu je u ruke tutnula ogromne slušalice. „Kada vam kažem da ih stavite, stavite ih,“ naredi mu. „Samu bih pitao: što je ovo?“ začuđeno upita Edward držeći ogromnu željeznu konstrukciju. „To je elektronski sklop koji sadrži visokofrekventni oscilator, antenu, baš poput radio odašiljača, prijemnik i generator šuma, mikrofon te pojačalo koje će vam pomoći u komunikaciji s vašom kćerkom,“ sa sigurnošću objasni starica. „Znači, moći ću razgovarati s njom?“ nervozno upita.

„Naravno.“

Edward ju je gledao zadržan.

„A sad me pustite jer moram prizvati duh vaše kćeri.“

Svaka riječ koju je starica izgovorila Edwardu je izgledala poput tračka svjetlosti na olujnom nebnu. Franciska je počela izgovarati neku molitvu na jeziku koji Edward nije nikad čuo. Jedine riječi koje je razumio bile su ime i prezime svoje kćerke. „Stavite ih, brzo,“

rekla je upirući prstom na slušalice. Edward ih je brzo stavio. Ona je upalila uređaj. Isprva samo šum, zatim je čuo glas svoje kćeri: „Tata, jesu li to ti?“ Edward je počeo jecati i plakati na sav glas. Potoci suza tekli su mu niz obraze. „Da, malena, ja sam!“ progovorio je kroz plač. „Ja ne znam gdje sam, bojim se,“ rekla je Elisa. „Hoću mamu,“ govorila je.

„Evo, sada će doći.“ Skinuo je slušalice i uzeo mobitel te utipkao Sophijin broj. „Ako je ovo šala... Bok Sophia, brzo dođi u Jonathanovu ulicu i uđi u kuću broj 5. Dodi brzo, molim te, Elisa te želi čuti!“ „Edwarde, pa ti ludiš, odmah dolazim po tebe!“ uspaničeno je odgovorila i prekinula.

Za nekoliko minuta je bila pred kućom. Starica ju je čekala. Uvela ju je unutra. „Što radiš tu, Edwarde?“ začuđeno upita.

„Brzo stavi slušalice!“ uspaničeno joj odgovori i stavi joj slušalice na uši. „Mama, puno te volim i tatu isto,“ rekao je duh. „Elisa?!“ tiho prošapće kroz bujicu toplih suza.

Od tog dana Sophia i Edward su postali stalni gosti gospođe Franciske Seidly. Ponovno su se počeli zbližavati i bolje su upoznali gospođu Seidly, koja im je postala prijateljicom.

Jednog ih je dana nazvao sin gospođe Seidly i priopćio im da je ona umrla. Ostavila im je u nasljeđstvo ogromnu vilu na rubu grada, koju je kupila prošle godine. Rekla je da bi se samo oni mogli suočiti s tom kućom. Oboje su ostali zapanjeni odlukom starice, no prihvatali su kuću jer su namjeravali započeti novi život. Za dva tjedna su se doselili u kuću.

„Nisam više mogla izdržati u gradu. A ti?“ upitala je Sophia slažući odjeću iz kovčega u ormara. „Ne, ali strašno mi je žao gospođe Seidly, bila je stvarno dobra prema nama,“ odgovori joj. „Imaš pravo... Dodi, Edwarde, pogledaj što sam našla na dnu ormara!“ govorila je dok je vadila crnu kutijicu iz dubine ormara. Edward ju je uzeo u ruke i otvorio. Unutra su bili izrezani novinski članci s naslovima: „UMORSTVO U SIROTIŠTU „NAIRN“, „DVOJE DJECE UBIJENO U NAIRNU“, „MASAKAR U NAIRNU“... „O, moj Bože!!!“ usklikne Sophia. Uz jedan članak je bila fotografija sirotišta, a kuća je bila ista kao vila u kojoj su boravili.

„Pa ovo je ono sirotište!“

„Zato nam ga je i ostavila, mislila je da se mi možemo nositi s ovim!“ zamišljeno reče Edward. „Ja odlazim!“ ljutito reče Sophia. „Ne, čekaj, pa ovo nam je prilika započeti iznova, ostanimo barem jednu noć. Što se može lošeg dogoditi? Molim te!“ užurbano joj je rekao i pogledao je svojim dubokim zelenim očima. Pomakla je svoju kovrčavu kosu s čela i vratila se u sobu.

Usred noći su začuli kucanje. Probudili su se. „Tko kuca u ovo doba?“ pospano upita Sophia. „Stvarno čudno, kao da kucanje dopire iz zida,“ zaključi Edward. „Imaš pravo...“ govorila je Sophia dok je naslanjala uho uza zid. Onda se čulo lupanje po stepenicama kao da netko pada po njima. Onda prodoran vrisak, gotovo neljudski. Potom dječji urlici. Stoneovi su se stisli u kut sobe. Držali su se tako koju minutu. Tada Edward hrabro izjavlja: „Morao bih ići vidjeti što se događa.“ Uputio se prema vratima, „Čekaj, idem s tobom!“ povikala je Sophia primajući ga za ruku. Oboje su otišli u dnevni boravak koji je bio na prvom katu. Kad su ušli u prostoriju, nisu mogli vjerovati svojim očima. Sve je bilo puno krvi. Sophia je vrisnula. „Š-t, što je ovo?!“ promucao je Edward. „Ne znam, ali ja izlazim

odavde!“ poviča Sophia. Potrčala je prema velikim vratima od ebanovine. Nije ih niti dotaknula, a ona su se zatvorila. Edward uzima zalet i pokušava ramenom otvoriti vrata, ali neuspješno. Zatim prasak. Sve žarulje i prozori su se raspuknuli. Edward zagrljio Sophiju i čučnu na pod. U kuću je ušao silan vjetar koji je pomeo ostatke stakla s poda. Vani zagrmljio. Sophia pobegne prema drugom kraju sobe o okrene se prema Edwardu koji je i dalje skamenjeno stajao. „Okreni se!“ uzviknula je Sophia upirući prstom u ciglu koja je levitirala iza Edwardove glave. Okrenuo se, ali je već bilo prekasno. Cigla ga je svom snagom udarila po leđima.

Edward je u izmaglici uspio vidjeti Sophiju. Iza nje po podu je puzala crna sjena. Počela se penjati po zidu i obuhvatila Sophiju. „Ne smijem i nju izgubiti. Moram je spasiti. Moram!!!“ pomislio je u panici. Pružio je ruku, no crna sila ju je povukla u mrak. Zamuti mu se pred očima. Pada u nesvijest.

Edward luta po psihijatrijskoj bolnici „Santa Monica“. Sjeo je na stolicu. Brat mu je došao u posjet. „Jesu li pronašli Sophiju?“ bila je prva rečenica koju je uputio bratu čim ga je ugledao. „Ne, odustali su od daljnje potrage još prije tri mjeseca. Zar se ne sjećaš?“ tužno upita Jonathan. „Ne.“ Odgovori odsutnim pogledom. „Budući da si ti sad ovdje, Anna i ja se selimo u tvoju vilu. Ako hoćeš, možemo ti donijeti tvoje stvari.“ Objašnjavao mu je Jonathan. Odjednom Edward skoči na Jonathana i svom ga snagom počeo gušiti, „Jonathan, ne smiješ ići tamo. To je ukleto mjesto. Ne smiješ ići! Čuješ li me?! Razumiješ li me?! Tamo ćeš umrijeti!“ vikao je. Došli su bolničari i doktor. Razdvojili su ih. „Ne brinite, gospodine Stone, dat ćemo vašem bratu sedative i smirit će se. Ako se izloži stresu, podivlja. Bilo bi najbolje da sad odete.“ Uznemireno je rekao doktor. „Razumijem,“ reče Jonathan hvatajući zrak. Dok je izlazio, još se jednom okrenuo. Vidio je doktora kako daje injekciju Edwardu. Okrenuo je glavu. „Edwarde, što ti se dogodilo?“ prošaptao je.

LIVIA ŽUŽIĆ, 8.g
POHVALJENI RAD
OŠ Poreč

Pipo putuje nebom

Pipo je bio običan dječak, ali ponekad se osjećao vrlo neobično. Dok su se druga djeca veselo igrala sa zamišljenim igračkama i stvarima, njemu nije bilo jasno postoji li to što ne postoji i kako vidjeti ono što je nevidljivo. To ga je mučilo danima. Nikako se nije mogao uklopiti u igru druge djece koja su maštala. Život mu je postao siv i dosadan.

Jednom se u njegovom životu dogodilo nešto vrlo neobično. Kad ga je jedne večeri mama smjestila u krevet i zatvorila vrata njegove sobe, Pipo je začuo neki slabašan glas koji kao da je dopirao iz njega samoga:

- Čuješ li me? Ja sam tu. Ja sa Ti, zapravo ja sam „Ja“ koje pripada tebi.

Pipo je zatreao glavom ne bi li nestale ove besmislene misli, ali glas je nastavio:

- Čekaj, čekaj! Sad ču ti bolje objasniti – svaki čovjek ima svoje Ja. Mnogi ne znaju kako sam Ja dio njih, već misle kako su Ja oni, ali Ja znadem kako sam Ja – Ja. Možda ti je sada jasnije?

Pipo nije mogao vjerovati kako odgovara nekomu ili nečemu čega nije bio svjestan da postoji. Jednostavno mu je morao dati do znanja kako mu ništa nije jasno:

- Ništa ja ne razumijem – promrmljao je nesigurno.

- Onda zatvori oči. Vodim te na čarobno putovanje! – odgovorilo mu je Ja.

Pipo je s nevjericom zatvorio oči i osjetio je kako lebdi na nečemu mekom, svilenka-sto-zračnom odlazeći u nepoznato.

Kada je otvorio oči, pod sobom je video kuće i vrtove.

- Što je ovo? – upitao je uplašeno.

- To je naša Zemlja, a mi smo na oblaku – odgovorilo je Ja – a ovo je oblak za prijevoz. Na njemu možeš letjeti, možeš ga jahati ili jednostavno sjesti, spustiti noge i njima mlatarati zrakom. Pipo je pokušao stati na noge, ali nije odmah uspio. Noge su mu se utapale u mekanom oblaku te je padaoo na koljena. Poslije bezbrojnih pokušaja uz naporan je trud uspio. Oblakom je i prohodao. Tada je pokušao skakati. Skakao je sve više i više pa se kotrljao i radio kolute. Stvarno je uživao! Kada se umorio, prebacio je noge preko ruba oblaka, obuhvatio ga rukama i zajahao prema drugim oblacima, a oni su nosili nova iznenađenja.

- Sve želje i sva maštanja koje čovjek može zamisliti već postoje i skriveni su u nekom od ovih oblaka. Samo treba izgovoriti čarobne riječi. Reći ču ti ih, a ti ih ponavljaj za mnom – reklo mu je Ja i nastavilo:

„Nebeski poštar, usamljen i spor,

Otvori mi vrata i daj odgovor.

S grugog sam ruba istoga neba

Koje nas spaja, a sastati ne da!“

Na to je oblak koji je prolazio pored njih postao blistav i proziran kao ogromni kristal

ili dijamant. U njemu je Pipo ugledao veliki kornet sladoleda s čokoladnim preljevom i još jedan sa šarenim mrvicama i još jedan... Sladoleda je bilo više no što ih je Pipo mogao zamisliti.

- To je zasigurno ono o čemu maštaš – progovori Ja.
- Pa i je! – odgovori mu Pipo,oblizujući usta – Mogu li uzeti jedan sladoled?
- Naravno! Uvijek možeš ostvariti svoje želje – odgovori mu Ja.

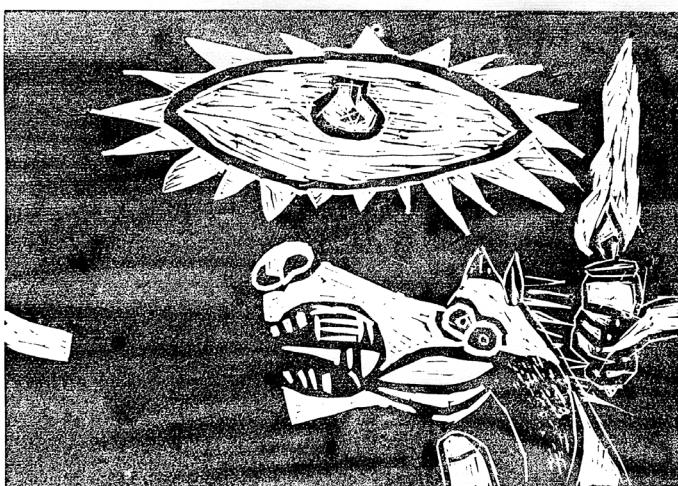
Pipo više nije čekao, već je dohvatio novi kornet prepun raznobojanih kuglica koje nisu nalikovale mašti pa su mu slatko i ljepljivo curile niz bradu. Kad je poeo prvi sladoled, pružio je ruku ne bi li dohvatio drugi, na što ga je Ja upozorilo:

- Nemoj pretjerati, ima još mnogo stvari u kojima možeš uživati. Krenimo dalje!

Pipo je ponovno izgovorio čarobne riječi sa željom da stigne na oblak s igračkama. Tada je pred sobom ugledao mnoštvo autića, lopti i drugih igračaka. Nije mogao vjerovati svojim očima. Pred njim je bilo svakojakih lopti: gumenih, kožnatih, bijelih, prugastih, šarenih, ... nogometnih, rukometnih, malih i velikih. Pipo je bio očaran njihovim oblicima i šarenilom. Šetao je među igračkama, vozao se autima i bio je presretan.

Ujutro, kad se Pipo probudio, u čvrsto stisnutoj šaci držao je vatrogasni autić. Sada je on znao kako nije nikad kasno za djetinjstvo, sve dok postoji svijet mašte. Od toga se dana i Pipo igrao zajedno s drugom djecom zamišljenim igračkama.

ANA GALFI, 6.g
P O H V A L J E N I R A D
OŠ Poreč

Edvin Močibob, 8. r.
OŠ Tar-Vabriga

Plava boja neba

Kad god uprem pogled u beskrajno plavo nebo, sjetim se tebe.

Bila sam sretna što sam ukrala komadić plavetnila iz tvojih plavih očiju, a tvoje su oči tako lijepе, duboke i tajanstvene kao bezdan.

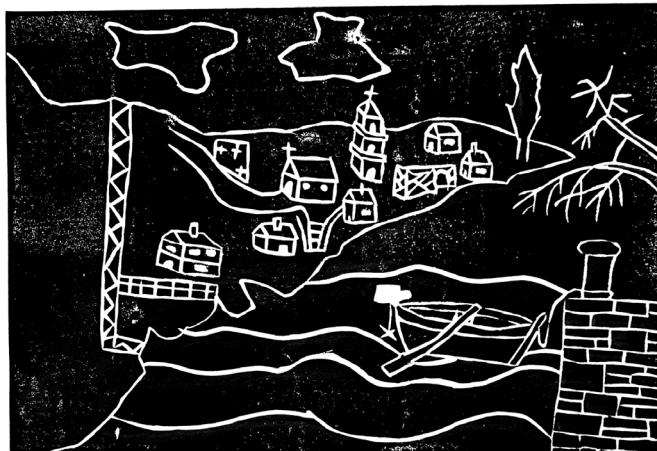
Tražila sam te srcem i radovala se trenutku kada će te ponovo sresti. Zaokupio si moje misli i zarobio me u snovima. Osjetila sam bol, ali sam bila sretna zbog plave boje neba. Jutra su moja svitala zbog tebe. Budila sam se sa strepnjom da se ne rasprši moja sreća poput balončića od sapunice. Ponekad poželim da ti kažem da se spustiš s neba, jer tako nam malo treba da princ i ruža budemo ti i ja. Tvoja mala ruža osamljena je i tužna. A ti? Jesi li i ti osamljen?

Reći će ti nešto, moj mali prinče! Dugo sam razmišljala o nama, o našoj ljubavi koja nije ovisila ni o čemu, nego o nama samima.

Moja je ljubav tek propupala, pomalo cvjeta i miriše opojnim mirisom ruže. Čeka da je probudiš, dotakneš i ubereš. Sva svoja nadanja, strepnje i vjeru u tebe zaključala sam u svoje srce.

Moj mali prinče iz snova, koliko je velika moja ljubav prema tebi, shvatit ćeš, možda jednom, kada se sjedinimo s vječnošću.

KRISTINA MATOŠEVIĆ, 7. r.
POHVALJENI RAD
OŠ Jaokima Rakovca, Sv. Lovreč

Jelena Potočki, 8. r.

OŠ Tar-Vabriga

Rincorrere i sogni

Era estate, faceva un caldo tremendo e Paris si stava chiedendo quanto tempo ancora avrebbe dovuto aspettare quella lettera. Mentre ci pensava le venivano i crampi allo stomaco.

Erano già tre mesi che aspettava. Aveva fatto tantissimi provini ed era impaziente.

Ha sempre adorato il ballo e da quando per la prima volta, all'età di sei anni, era andata alla sua prima lezione, non ci ha più rinunciato.

Aveva un vero e proprio dono e siccome nessuno sembrava accorgersene era praticamente sprecato. Con quella lettera forse, le cose sarebbero cambiate...

Se fosse stata ammessa a quella scuola prestigiosa, avrebbe dimostrato a tutti di valere. Tutti i professionisti che poi sono diventati famosi, hanno frequentato quella scuola.

Quello era il suo sogno!

Il sole splendeva e suo fratello era andato a giocare con gli amici.

Aveva dodici anni, ma non era nemmeno vicino all'adolescenza, era un bambinone terribile. Lei invece era responsabile, intelligente e matura. Il fratello l'aveva sempre presa in giro per quella sua passione, dicendole che non l'avrebbero mai accettata da nessuna parte, ma lei era certa che non la pensava davvero così; forse era solamente un po' geloso. Lei se ne sarebbe andata e lui si sarebbe sentito solo.

Sua madre era costantemente impegnata con la sorellina di soli due anni, e il padre lavorava sempre, siccome doveva mantenere la famiglia. I due fratelli non avevano amici, nessuno con cui parlare e confidarsi.

Ormai aveva perso tutte le speranze, perché la lettera sarebbe già dovuta arrivare. Era così immersa nei suoi pensieri quando all'improvviso sentì suo fratello gridare: - „È arrivato il postinooo!“-

Paris gli corse subito incontro - „Per te, Paris!“ - le disse il postino poggiandole una busta bianca enorme. Appena sfiorò quella busta, si sentì il cuore in gola.

Con tutta la buona volontà non riusciva a stare calma. Cominciò ad aprire la busta con attenzione, lentamente. Guardò dentro: conteneva un foglio. Lo prese con due dita e la sfilò con attenzione chiudendo gli occhi.

Il quegli istanti mille cose le passarono per la testa: quanto avrebbe dato per far sì che in quella busta scrivesse „ammessa“...

Era proprio quella parola che la stava tormentando tanto a lungo; era quella la parola per la quale avrebbe dato tutto. Sì, proprio tutto!

Sarebbe riuscita a cambiare la sua vita e anche quella della sua famiglia.

Aveva paura di aprire gli occhi, ma alla fine si fece coraggio. Quando li spalancò... rimase senza parole. Il cuore le batteva a mille, le mani le tremavano e lo stomaco sembrava chiuso in una morsa di ferro. Nel leggere quella poche parole, le lettere cominciarono a danzare sul foglio; cominciò a piangere: erano lacrime di felicità.

Tutto in quell'istante le sembrò così meraviglioso...

„Ce la farò?“ - si chiese con il volto umido di lacrime che le stavano scendendo una dopo l'altra. Poi fece un lungo sospiro. Ora le era tutto chiaro: avrebbe lavorato come una pazza, avrebbe lottato con tutte le forze e con tanta volontà, per le sue speranze ed i suoi sogni; perché i sogni bisogna rincorrerli e non mollare mai.

LAURA BOROVAC cl. VII
NAGRADA LAURUS NOBILIS

TOŠ - SEI „Bernardo Parentin“

Poreč - Parenzo

Albert Lončarić, 7. r.

PŠ Vižinada

Spesso il mondo mi sembra nemico

La giornata in cui tutto il mondo sembra volgermisi contro, è il venerdì 13: l' unica giornata dell' anno che non si può evitare. Succedono pazzie di ogni genere, e si inizia a pensare e ripensare di essere la persona più sfigata al mondo.

Il mio venerdì 13 iniziò malissimo. La sveglia aveva squillato alle 6.30, con una musichetta che mi fece torcere il cervello, naturalmente era stata scelta da mia sorella. Mi alzai alla svelta e mi catapultai in bagno, ma mi fermai davanti alla porta praticamente sigillata: era occupato da mio padre. Dovetti aspettare ben quindici minuti.

Finalmente entrai, ma dovevo fare in fretta perché era tardissimo. Mi vestii e corsi subito fuori di casa e mi avviai alla stazione degli autobus. Quando arrivai mi accorsi che ormai era troppo tardi, l' autobus era partito senza di me. Tornai a casa e dissi al papà di portarmi subito a scuola. Mi disse che era impegnato nella ricerca di un topolino.

Io esclamai: "Che schifo, abbiamo un topo in casa!?"

Lui mi disse di averlo visto attraversare il salotto e di essersi intrufolato in cucina. Chiamai immediatamente la mamma e le dissi di portarmi a scuola. Lei scombussolata e impaurita a causa del topo, mi rispose immediatamente sì, e aggiunse che preferiva andare con me a scuola, piuttosto che restare in casa con papà alle preso con quel topo. E pensare che la prima ora avevo il test di chimica, che avevo studiato per ore.

Arrivata a scuola, finalmente, entrai in classe e mi scusai del ritardo. L' insegnante mi diede il test e mi mise a sedere vicino a lei. Girai il foglio e scrissi il nome. Cominciai a leggere la prima domanda ma non sapevo la soluzione. Mi scoraggiai ma passai alla seconda domanda: non sapevo nemmeno quella. Passai alle altre ma non avevo la più pallida idea di come risolverle. L' unica cosa scritta su quel foglio era il mio nome.

Mi ricordai del giorno prima, di come mi ero impegnata, ma adesso il risultato non c' era. Ero così dispiaciuta e stupita, che quasi, mi sentivo talmente delusa che mi vennero le lacrime agli occhi. In quel momento il suono del campanello segnò la fine dell' ora. Non potendo fare più nulla, mi calmai e cercai di dimenticare il fatto.

Durante l' ora di geografia i miei compagni di classe facevano chiasso. L' insegnante si arrabbiò e si mise ad interrogare. Aprì il registro e con voce chiara e severa fece il mio nome: - "Alla lavagna!" - disse, mi alzai e mi diressi alla cartina. Non avevo studiato, e perciò non sapevo niente, cercai di rispondere alle domande più semplici.

Me la cavai per un pelo, quando mi rimandò al posto le gambe mi tremavano come fossero due elastici. Emisi un sospiro di sollievo e tornai al mio banco. Finalmente suonò la campanella, le lezioni erano finite. Scesi nell' atrio della scuola, lì doveva aspettarmi mio padre. Ma, di lui non c' era nessuna traccia. Aspettai un' ora e mezza e finalmente il papà arrivò. Mi abbracciò e mi chiese scusa del ritardo e si giustificò dicendo che lo avevano trattenuto al lavoro. Passammo a prendere la mamma al lavoro. Arrivati a casa, il papà aprì la porta e ci avvisò di aver messo parecchie trappole, colle e formaggi di ogni genere.

La casa puzzava tremendamente di parmigiano e gorgonzola. La mamma si mise ai fornelli e preparò un pranzo delizioso. Nel pomeriggio io e mio padre guardando la TV, vedemmo una bestiolina minuscola, pelosa e con una lunga coda passare tranquillamente dalla cucina al salotto. Era il tanto atteso topolino di papà. Sentimmo un lungo squittio che mi fece venire i brividi. Il topino era caduto in una delle trappole di papà, che tutto fiero di se stesso si vantò del suo lavoro...

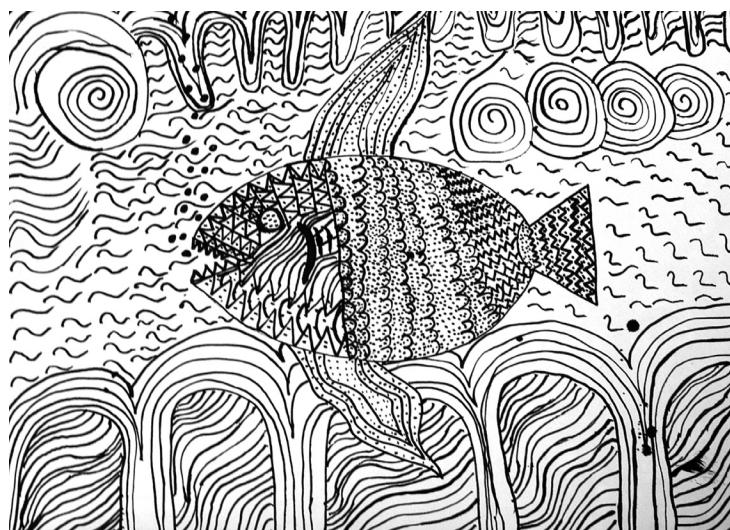
Per fortuna il topo era stato preso e di animaletti simili per fortuna non ce n' erano più, e io e mia madre ci sentivamo più tranquille. Di sera dopo aver cenato, mi misi a scrivere il mio diario, riempii due pagine per raccontare le vicende della giornata tremenda che avevo passato.

Sperai con tutto il mio cuore di non ripetere mai più un'esperienza del genere.

**SARAH ČITAR, cl.VII
POHVALJENI RAD**

TOŠ - SEI „Bernardo Parentin“

Poreč - Parenzo

Julijana Erceg, 5. r.
TOŠ - SEI „Bernardo Parentin“

La siepe

Un giorno i miei cugini Dino e Bruno sono venuti a farmi visita.

Era l'ora di pranzo e mentre aspettavamo che fosse pronto da mangiare siamo andati a giocare alla Play Station.

Dopo mangiato abbiamo giocato tutti insieme a pallone. Io ho perso.

Tornati in casa Dino è andato a giocare alla Play.

Invece io e Bruno abbiamo giocato a nascondino, che mi sembra un bel gioco.

Per questo siamo andati a chiamare Dino per chiedergli se volesse giocare con noi.

Lui rispose di no, come ipnotizzato da quell'affare, ed è proprio da quel "no" che comincia l'avventura.

Siccome io e Bruno abbiamo deciso che giocare a nascondino in due non è molto divertente, abbiamo preso la decisione di giocare a fare le spie.

Veramente l'idea fu di Bruno e non mia, perché lui avendo un anno più di me ha molte belle idee.

Comunque, abbiamo giocato a lungo a nasconderci ai nostri genitori, e loro non ci hanno mai scoperto.

Ad un certo punto io vidi un varco nella siepe e proposi a Bruno di uscire dal cancello, di introdurci negli orti degli altri e spiare da quel buco, Bruno disse di sì senza alcuna esitazione.

Arrivati sul "posto magico" (l'avevamo chiamato così perché riuscivamo a vedere gli altri che nemmeno si accorgevano di essere spiai) ci rimanemmo un bel po'.

Poi spinti dalla curiosità, siamo andati oltre, senza accorgerci che la siepe diventava più bassa e così il nonno ci scoprì e in seguito tutti gli altri. Abbiamo dovuto abbandonare la nostra postazione, mentre "i grandi" apparivano seccati perché li avevamo spiai ed avevamo ascoltato i loro discorsi.

Così quando siamo entrati dal cancello, la mamma di Bruno gli ha mollato ceffone, mentre la mia mi ha solo sgridato.

ENDI STARAJ cl. V

POHVALJENI RAD

TOŠ - SEI "Bernardo Parentin"

Poreč - Parenzo

Mia madre

Mia madre è una persona molto importante.

Lei mi ha cresciuta e accudita. Ha fatto tutto il possibile acciocchè io diventi una ragazza felice e serena. Non mi ha fatto mai mancare niente, e io le sono molto grata. È una donna sulla quarantina, una persona solare e serena, ha sempre il sorriso sul volto. Ha due occhi piccoli ed una bocca grande, un sorriso stupendo. Ha i capelli lunghi e neri, uno sguardo dolce e una voce melodiosa.

È di statura media, ha un abbigliamento molto ordinato e un'andatura leggera. Ha un carattere generoso, ottimista e molto buono.

Quando mio fratello combina una delle sue pazzie, i suoi occhi si riempiono di lacrime e brillano come dei diamanti, dimostrando così la sensibilità che cerca di nascondere.

Oggi il mio rapporto con lei è cambiato, è diverso da quando ero piccola, ma non di molto. Prima passavamo molto più tempo assieme. Mi faceva le coccole andavamo a passeggiare in spiaggia o andavamo in bici.

Invece adesso mi sento un po' distaccata da tutto ciò, anche se ci divertiamo lo stesso, andiamo a fare compere o usciamo. Forse sarà colpa dell'adolescenza o dello studio, ma spesso preferisco rimanere in camera, o a studiare e stare con le amiche. A volte ho l'impressione che lei non riesca a capirmi e così finiamo col litigare.

I nostri litigi però durano pochissimo e finiamo sempre con il fare la pace. Lei è una persona che ha dato un importante significato alla mia vita e continuerà a darlo. Non so come farei senza di lei.

Io le voglio un mondo di bene, anche se capita di non poter dimostraraglielo. Sono sicura che anche lei voglia bene a me.

Malgrado tutti i nostri litigi e incomprensioni lei è la mia migliore amica e lo rimarrà per sempre.

**STEPHANIE MIKATOVIĆ, cl. VI
POHVALJENI RAD
TOŠ - SEI "Bernardo Parentin"
Poreč - Parenzo**

Ormai non posso vivere senza il mio cellulare

Quando ero ancora piccino, invidiavo mio padre, perché lui aveva il cellulare: una piccola scatoletta nera, che faceva luce e che ogni tanto squillava. Era come un oggetto alieno caduto accidentalmente sulla terra.

Mi piaceva da allora, penso di averlo desiderato da sempre. Certe volte mio papà me lo dava per giocare a "snake", un serpantino che mangiava dei puntini.

A quel tempo i cellulari avevano lo schermo in bianco e nero, non avevano la telecamera come oggi. Le suonerie erano un mucchio di "tit tit tit" mentre oggi si può ascoltare anche la radio e guardare la televisione.

Al mio ottavo compleanno ho avuto una sorpresa magnifica: ho ricevuto il mio primo cellulare. Era magnifico, a colori e con tanti giochi con cui passare interi pomeriggi; le sue suonerie non erano più un mucchio di "tit" ma erano delle belle musiche. Ero felicissimo.

Passavo ore e ore a guardare le foto e a giocare, ma poi, come sempre, si scaricava la batteria e il cellulare si spegneva e io tutto triste, lo mettevo sotto carica e dovevo passare ad altre occupazioni.

Un giorno questo si è guastato, e mia sorella me ne ha prestato uno dei suoi (perché lei ne aveva uno nuovo).

Mi accorsi solo allora che il suo era più tecnologico di quello che avevo io e che avevo il cellulare più scarso di tutta la mia famiglia. A quel tempo, io, non lo usavo per chiamare o mandare messaggini. A me, serviva solo per i giochi, per fare e guardare le foto o per le suonerie. Crescendo ho iniziato a mandare messaggini e poi a telefonare.

Per il mio dodicesimo compleanno ne ricevetti un altro, nuovo di zecca.

Era super tecnologico. Aveva di tutto; dalla fotocamera alla radio, dai video alle foto. Oggi, mando messaggini a raffica. Un giorno però anche questo si guastò. Ho dovuto portarlo a riparare. È rimasto in riparazione per due settimane, ma a me sono sembrati due anni.

Dovevo usare il vecchio cellulare di mio padre. Quando finalmente era pronto andai a ritirarlo. Non mi sembrava vero di riaverlo: il mio piccolo giocattolo utile e quasi indispensabile che certe volte mi fa fare delle figuracce (specialmente in classe). Oggi posso dire di non poter vivere senza il mio cellulare ...e adesso che ho finito di scrivere il tema, vado a giocare un po' col cellulare!

Oh noo, la batteria!!!!!!"

**ANDREA DOTTO, cl. VII
POHVALJENI RAD
TOŠ- SEI "Bernardo Parentin"
Poreč - Parenzo**

Opomena zapisana 13.10.06.

Još jedan odlomljeni zapis u moru slistanih stilskih zapisa. Možda sasvim nevažan u usporedbi s omraženim slikama koje nosiš oko vrata. Zamišljam tvoje lice nakon pročitanoga.

Zgroženost i omamljenost nekim novim okusima mene.

Opet nitko neće začuti moj glas, pitam se zašto sam spremna još uvijek vrištati za onaj trag izgubljene sebe? Opet ćeš samo prelistati moje stranice, nevažno, utrnut ćeš u mom unutarnjem glasu kojeg nikada nisi shvaćala ozbiljno, poput oglušene opomene, ne čuješ za svijet koji te raznosi ovdje. Ne obraćaš pozornost na proziran pogled koji ostavljam ovđe prodirući u dubinu sebe. Ispijaš čaj, možda ponovno čitaš novine ili slušaš radio kako bi prekrila samoću?

Ponovno ne osjećam da sam pogrijesila temu, ali strah od objektivnosti otpuhuje me različitim smjerovima i ostavlja dovoljno mjesta da se rastavim u kapljici kiše na listu imaginacije, mase u kojoj sva lica ostaju gumeni ostatci prenapušnanih balona probušenih iglama zakona koje ne poštujem ili ne poznajem.

Strah me progovoriti u zaglušenom prostoru, zakopana pod odumrlim mrežama otrcanog bijelog tepiha donesenog iz Italije.

Izgubljene konce ionako nitko ne pokušava spojiti. Ostaju prekratki da bi mi ostavili dah ili pokušaj.

Pohvalit ćeš talent, formu, pobuniti se protiv mojih najsitnijih zareza i ostaviti trag bez potpisa na papiru. Mrlja od crvene kemijske ostavit će te na životu.

Možda poput mene želiš pobjeći od vriska kojeg zakopavam u vrt duše i talenta, jer ti i dalje, zatvorenih očiju, smatraš da posjedujem samo talent i ništa više. Talent umjetnosti koju rastrgano umatam u celofan mrzeći svaki korak ostavljen sa tiskanjem neispričanih riječi.

U plastiku koja proždire svaki trag originalnosti. Ne težim stihovima nego sebi. Nema talenta na vratima onoga što jesam, na njima je obešena samo jeka moga imena, kao što nema talenta na ovom prolaznom papiru kojeg predajem tebi, poput nedovršene misli. Ne želim da me među bijelim laticama lopoča istakneš i srušiš moju masku normi i morala kojih se čvrsto držim grčeći se. Ne želim da srušiš osušene komadiće moje kule i natjeraš ih da me slušaju -prožeti su sažaljenjem. Ionako neće čuti.

Ne bojim se gluhoće, ni nijemih kretnji. Zidova sljepoće.

Bojim se sebe dok proganjam posljednji otisak lica, dok pogledavam ogledalo.

Puste misli, ne prepoznajem vlastiti odraz nutrine. Neke druge oči ostavljaju mirise na staklu, moje ostaju ugušene u zelenilu vjetrovitih lelujanja listova na granama nepoznatog drveća želja. Gorka kap razdire puder, bez straha da će razrezati rub usne.

Disanje postaje način da osjetim škripanja sebe.

Izgubljenost.

Počinjem teturati vlastitim ulicama kao da nikada nisam posjetila mrtvilo nakon olujnih vremena što razdiru svaki trag tvojeg postojanja. Još jedna utrka sa samom sobom postaje napor ostavljen trzaju sivih oblaka nad horizontom rasterećenih sjećanja; ostajem izmrcvarena na rubu ceste kojom prolaziš, zgažena nakon pokušaja da ponovno, poput najtamnijih sjena, pobjegnem pred bolesnim svjetlom ulične lampe, umjesto da hvatam dah.

Ponovno bježanje u trenutku spoznaje, bez preživljavanja. Misleći da će pobjeći pred tobom i nepovratnom ambalažom, bježim pred uvučenim dijelom sebe. Otrvna lica pobjeđuju ono što jesam. Nameću vlastite oblike življenja ne ostavljajući dovoljno prljavo-smeđih prostora da budem ono što jesam. Borba pod maskama započinje u stezanju jutra, prvim otvaranjem suhog oka od jučerašnjih suza. Ionako nitko neće razumjeti, pa ni ti koja me poznaješ i smatraš moje postojanje tek hendikepom umjetnosti isprepletene glazbenim slikama.

Kavu kojoj ispijaš gorčinu, prekrivaš šećerom.

Živim u besmrtnoj antitezi prikaza i ličnosti.

Postaje nevažno.

Tvoje ogorčene riječi lutaju prostorijom, vrijeđaju kutak sijedog oka.

Vikanje ostavlja nepremostivu jeku praznom prostorijom glave.

Ne razumijem vrijeđajuće misli, ne čujem odaziv riječi.

Gnjev i ustajanje u zajedničkom redu nespojivosti.

Rukama dodirujem rubove klupe i vrištim u agoniji krika, bacam ih o zid i slušam udarce tuposti i neurednosti. Razbijene stolice udaraju u rastrgani pod lomljivosti.

Bolest.

Ti opet ne čuješ, ostaješ gluha, nijema... ponovno...

Tup udarac glave o rub stola.

Ostajem odbojna u kutu vlastite skrućenosti, u krvi vlastitih zamisli.

Iznemoglost.

Ti ionako, poput mnogih drugih ne cijeniš moje pravo lice. Gnjećiš ga obrascima vlastitih obećanja koje ne ispunjavaš.

Prelaziš preko neverbalnih misli i nedopustivih praznina, kao da ne postoje.

Spremna prihvatići tišinu.

Misli su sada odvojene od svakog kutka mene.

Zapisи ostaju obješeni o rub lica, poput pramena kose koji gube smisao.

Neotpornost na zubu oštrog prozorskog stakla.

Bezbolno crnilo na staklenom podu slobode ostaje neizbrisivo, nedotaknuto tapkanjima prstiju, žudnjom u tamnim trenutcima.

Spremna sam unišiti vlastito lice istine tabletama od najfinijih otrova laži.

Spremna sam ugušiti vlastite ideale u jezeru najdubljih bezdana.

U dlanovima od soli pobjeći od istinske sebe.

Ionako me ne prihvacaš, poput svih kožnato-proganjanih latalica.

Zatvorena u tijelu, uronjena u vlastite grčeve udisaja, postajem patetičan oblik u strahu svijesti.

Šizofrenične misli napadaju postojanje, misli postaju zgužvani papiri ostavljeni da završe u mreži suvišnih sjećanja.

Neki nepoznati prizori lome se u koljenima.

I bijeg postaje suvišan.

Sunce na horizontu već davno ne ostavlja gorko-crvene mrlje nedoraslih komadića sreće. Ostavlja samo izmaglicu mene, onaj trag koji želim zaboraviti.

Bez treptaja oka, samo trzaj od vrtložne umjetnosti u prevrtanjima.

U zaboravu, pokušaji za bijegom postaju lutanja u pustinjama. Ne mogu pobjeći od lica kojeg gušim ako nisam spremna na odlazak u beskraj oluje.

Ne mogu zatvoriti sliku vriska u sebi i ugušiti je besprizorno morbidnim scenama sebe.

Strah me vlastitih ruku, krvi koja ostaje zapisana na dlanovima staklenih previjanja.

Ubojica sebe.

Sve slabiji trag ostaje na staklu, iščezava. Ona druga lica pobjeđuju nemilosrdno gušeći pravu mene, gušeći talent kojeg sam zapostavila na koricama žutih briga.

Netko drugi preuzima moje tijelo, grči moje usne, dodiruje moje trepavice stupajući ih sa smrznutim krugovima leda na rubovima čaše.

Besmislena kretanja u gorućem vremenu.

Bezumlje.

Nemam strasti da nerazumnim očima pokažem trag baršunastih misli. Lice je osuđeno da umre u bezimenosti svojih ideja.

Neostvarenost. Imaginacija.

Uklonit će svoje lice, poput mnogih pobjeći će od vlastitih ožiljaka i sastaviti masku od pijeska. Još samo jednom da nadražim kožu.

Još samo jednom otrčati od sebe, od nerazumijevanja.

Gušim osušen izvor. Gubim se u mnoštvu bez inspiracije.

Ispijat će cedevitu zelenih čežnji, kao što si ti nekada ispijala čaj ubijajući posljednje zrnce vremena.

Stopalo je ranjeno od komadića krvi.

Izrez.

Staklo će popucati pod težinom mojih sumnji. I moj će vrt izgledati poput mnogih drugih. Pusto.

Bezlično.

Teško je prihvati vlastito lice s krvavim mrljama nekih drugih svjetova od jučer. Možda će u novoj maski sebe pronaći utjehu koju trebam.

Zaboraviti kružne kretnje i zimski dim cigarete koja mi ne pripada.

Ponekad i oštri crni krovovi postaju meki, topliji od tvojih povika mojega imena.

Ponekad se probudim u zoru i raspoznam svoje lice na bezbojnem zidu sobe i shvaćam da nikada neću pobjeći od sebe, od lica koje mi pripada.

Pokušaji su samo uzaludna odskakanja, kako bih intenzivnije prikazala trag bez sebe.

Samo se u strahu oronulih stopala i lomljivih komadića stakla bojim proresa na licu, da ne izgubim onaj komadić kutije trešnjevine što sam ih nekada s radošću brala.

Nisu rijetki prolaznici, nehajni jahači na kulama propasti što prodiru u život i raznose svijetom posljednja šuškanja osušenih listova naše osobnosti.

Nisu rijetki oni koji su sposobni srušiti naše ideje i ostaviti pustoš.

Skrivena, među oklopima različitih lica, postajem svjesna da je uzaludna misao da će u nepoznatim prostranstvima daleko od svoje zemlje pobjeći od sebe i nehajnih jahača koji ne zaslužuju moju suzu ili me ne mogu razumjeti... ali ostaje vječno skrivanje, zatvaranje u kutijama čežnje... ljubav bez koje ne postoji bol...

Zato te volim ili ne volim. Jer spremna sam hodati hodnicima vlastitog mazohizma.

Ne zaboravi: Vrata bez ključa, vječno su otvorena.

Samo treba pronaći način da ih se gurne i način da upoznaš trag onoga što jesam, jer znaj, bijeg je ipak samo povremena imaginacija ničega.

... jer... u suvišnosti ideja...

„Koji prognanik može pobjeći od sebe?“ /Byron/

**SILVIA KODNIK, 3. r.
N A G R A D A L A U R U S N O B I L I S**
Srednja škola Mate Balote, Poreč

Il mio sogno nel cassetto

Il mio sogno nel cassetto non è qualcosa che da tempo desidero fare,
neppure una cosa che vorrei possedere.
Non è un luogo dove si potrebbe andare...
È un modo di vivere!
Alcuni la chiamano "felicità" ...

Tutti noi abbiamo sentito la favola sulla felicità, e fin da piccoli ne siamo rimasti affascinati e ci siamo ripromessi che da grandi l'avremmo trovata.

Poi arriva la prima delusione. Quando cominciamo la nostra ricerca, troviamo una strada con una salita ripida con tanti, troppi ostacoli...

Molti si perdono su quella strada, prendono scorciatoie che purtroppo non li portano alla meta, bensì alla distruzione.

Fra quelli che rimangono sulla retta via ci sono sempre coloro che rinunciano lungo il percorso che si mostra più arduo delle aspettative...

A volte neanche i più ambiziosi riescono nel loro intento...
Anch'io ero una di loro...

Troppo a lungo ho cercato inutilmente di raggiungere la felicità, e tantissime volte credevo di esserne così vicina, da sentirla come un lieve soffio di vento sulla pelle.

Però quando tentavo di afferrarla scoprii che era stato tutto invano.

Rimanevo lì immobile con l'espressione di un bambino che cerca di riprendersi il palloncino, che solo un momento prima aveva tenuto nella sua piccola mano e ora volava lontano.

Le delusioni sono state troppe, e cominciavano ad ammucchiarsi in una montagna di sconforto che mi faceva perdere di vista la meta: l'inafferrabile, la tanto desiderata felicità.

L'ho cercata nelle persone che mi circondavano, nelle lunghe passeggiate nei boschi o sulla spiaggia, nelle sere passate in compagnia di un libro che risvegliava in me ricordi e sensazioni quasi dimenticati, nei momenti di calma, ascoltando la musica che sapeva farmi sognare, e poi nell'amore... ma non riuscivo a trovarla mai.

Non capivo che la felicità era nascosta dentro di me, e non intorno a me.

Ora non riesco a visualizzare il momento esatto in cui ho capito dov'era il mio errore.

Il momento in cui ho capito che ero tanto cieca da non vedere la felicità nei tantissimi frammenti della mia vita.

Ora sono grata di quei momenti, perché mi sembra di aprire gli occhi per la prima volta, ed è una sensazione meravigliosa.

Ad un tratto tutto ha un senso, e la vita sembra scorrere in totale armonia.

Guardo il mondo che amo, scorrermi davanti agli occhi come un cortometraggio girato da un autore sconosciuto, con un presagio di fama e successo.

E sorrido, sorrido perché sono felice!!! Felice di vivere in un mondo fatto di cose così semplici e pure allo stesso tempo talmente meravigliose!

Felice di aver imparato ad apprezzare ogni singolo giorno e di viverlo come fosse l'ultimo!

Anche adesso che scoppio di gioia, stenterei a dare la definizione di ciò che rappresenta per me la felicità. una domanda a cui non posso trovare una risposta

plausibile, perché la felicità è come un'ombra.

Quando cerchiamo di afferrarla, è sempre davanti a noi e quando ci fermiamo, e guardiamo estasiati il meraviglioso mondo che ci circonda, anch'essa si ferma e come una cara amica guarda il mondo insieme a noi tenendoci per mano.

Non sono ancora riuscita a realizzare il mio sogno nel cassetto, però credo di trovarmi sulla retta via, perché ho cominciato a cercare la felicità lì dove vive: dentro al mio cuore...

KRISTINA KORLEVIĆ, 4. r.
NAGRADA LAURUS NOBILIS
Srednja škola Mate Balote, Poreč

Gloria Stipanović, 6. r.
TOŠ - SEI „Bernardo Parentin“

Il coraggio di vivere

Ero seduta alla mia scrivania, incapace di spostare lo sguardo dalla finestra del mio appartamento. Il portacenere era stracolmo di sigarette spente, e accanto a me un bicchiere di whisky faceva intendere la giornata passata. Erano le due di notte, piccole goccioline si infrangevano su quel vetro sporco, sentivo la nicotina tra i denti, il sapore del rossetto sulle labbra, l'alcol che mi scorreva nelle vene.

Non ero in grado di alzarmi. La bottiglia era semivuota, il computer acceso. Non potevo lavorare, non potevo fare niente, ero diventata una buona a nulla, la mia vita si stava rovesciando e tornavano gli spiriti del passato.

Per tutta la vita che avevo visto gli altri cadere, supplicare; la cosa non mi aveva mai toccato, non mi ero mai soffermata a pensare un attimo, a guardare come si riducevano quei poveri disgraziati. Ero sempre andata avanti, orgogliosa di me stessa, pronta a combattere per i miei fini, e nessuno aveva mai osato fermarmi, ero troppo forte ed ambiziosa, ed emanavo energia da tutti i pori. Ora mi ero ridotta ad un quinto di ciò che ero stata prima, anzi, forse non valevo neanche tanto.

Avevo perso la casa, il buon lavoro che avevo e che mi rendeva tanto, avevo dovuto vendere la mia automobile, e perfino il mio fidanzato mi aveva lasciato. Ora tutto quel che avevo era quel bicchiere di whisky. E le sigarette.

Tutto era iniziato quando alla compagnia per la quale lavoravo c'era stata un'indagine a causa di presunte truffe da parte del direttore. Alla fine si era venuto fuori tutto: un giro di prostituzione e denaro sporco, e il direttore e i suoi collaboratori avevano accusato noi, piccoli operai, per coprirsi le spalle. Era un gioco losco, e non potevamo tirarci fuori dalle accuse. Avevo avuto vent'anni di galera o la cauzione.

Venduti i possedimenti, casa ed automobile, la pagai e comprai questo piccolo appartamento. Il mio ragazzo se ne andò poco dopo.

Gli uomini... Devi coccolarli, dargli tutto e quando hai bisogno di loro, spariscono.

L'amore. Non ci credevo più. Troppe delusioni. Non esiste. Non voglio più uomini in giro per casa. Sono rimasta sola, con le mie aspettative per il futuro dissolte nell'aria. Non avevo più una famiglia, tutti morti e sepolti, gli amici se ne sono andati assieme ai soldi, e non sapevo a chi rivolgermi, da chi farmi consolare. Non credevo più a nessuno. Il mondo. Una grande schifezza.

Da giorni cercavo di scrivere un libro, ma la pagina iniziale era ancora

vuota, l'ispirazione non arrivava, e non mi aiutavano più nemmeno vodka e rum. Ero demoralizzata e delusa dalla mia lurida vita. Ero sola nel silenzio di quell'appartamentino vuoto. Spostai lo sguardo dalla finestra. I miei occhi erano vuoti, senza vita. Non si intravedeva più quel vivace brillio, la furbizia. Mi alzai con fatica, ribaltando il tavolo da lavoro. La cenere delle sigarette si sparse per la stanza e il liquido si rovesciò sul tappeto impoverito.

Raggiunsi a tentoni il letto che non avevo rifatto da almeno una settimana, appoggiandomi al muro afferrai la maniglia e sbattuta la porta con violenza mi accasciai fra le coperte e mi addormentai all'istante.

La mattina fui svegliata da uno spiacevole mal di testa, vedevo la stanza girarmi attorno come una trottola, le tempie pulsavano e sentivo odore di vomito. Mi alzai, e uscii in strada. Non mi importava se i miei capelli sembravano paglia secca, e non mi cambiavo i vestiti da tre giorni, puzzavo e non avevo soldi per andare a mangiare.

Misi le mani in tasca e sentii sotto le dita una monetina da venti centesimi. Mi recai al parco e chiesi al signore dei panini se poteva farmi un hot dog per quei soldi. Me lo diede gratis. Vedevo la pena che provava per me. Non volevo essere biasimata da nessuno.

Addentai il pane come un leone affamato.

Staccavo i pezzi a grandi morsi, senza pudore, anche se sapevo che gli sguardi allibiti dei passanti mi attraversavano severi.

Vidi un vagabondo che dormiva sulla panchina vicina. Li avevo sempre guardati tollerante, ma ora ero una di loro, e non ci pensai due volte a sveglierlo e chiedergli una sigaretta.

Me la diede insieme ad una bottiglia di rum. Mi recai al lago. Sedendo lì e guardando i grandi palazzi in lontananza mi chiesi che senso aveva tutto questo. Non potevo vivere così, senza soldi, senza un lavoro. Io ero nata per vincere, per essere la prima, non per soffrire in questo modo, vedendo gli altri prendere il mio posto.

La ruota della fortuna si era girata, ed ora mi trovavo in basso.

Guardai le mie mani che erano state sempre ben curate, ora parevano raggrinzite, mi toccai il viso: la pelle era ruvida, sentivo le rughe sotto le dita. Urlai. Stavo diventando matta. Parlavo tra me e me. Cantavo a bassa voce vecchie canzoni dei Rolling Stones. Mi misi a ridere, lì, sulla sponda del laghetto artificiale. Poi, mi alzai di scatto e mi misi a correre con la bottiglia stretta tra le mani. Correvo come impazzita, e mi fermai appena davanti all'enorme grattacielo della ditta per la quale avevo lavorato tutti quegli anni, e a causa della quale mi ero ridotta in quello stato. Entrai senza farmi vedere e mi arrampicai sul tetto dalla scala antiincendio. Mi affacciai. Cinquantre piani più giù la città era trafficata, viva.

Da lì vedevo tutto quello che avevo sempre sognato, mi sentivo libera, l'alcol mi aveva dato alla testa. Non potevo rassegnarmi con il fatto di vivere una vita a metà, senza nessuno che mi amasse. In quel momento mi resi conto di quanto fossi debole in realtà. Ero sempre stata una dura, senza cuore, ma era solo perché avevo paura, paura di soffrire. Di essere ferita. Di non riuscirci. Ed ora da lassù vedevo il mondo. Aprii le braccia al vento e sorrisi. Chiusi gli occhi e mi lanciai verso il nulla.

Sapevo che fra pochi secondi tutto sarebbe finito. Finalmente.

**VJERA ORBANIĆ, cl. II
POHVALJENI RAD**

Srednja talijanska škola Rovinj

Marko

A quel tempo frequentavo l'ottava. La mia classe era poco numerosa: eravamo in dieci. Pochi, ma comunque tanti se si rattava di prendermi in giro. Bastava la mia presenza e all'istante venivo derisa, senza un motivo.

Ero una ragazza silenziosa, brava. Durante i riposi i miei compagni uscivano dall'aula per divertirsi e scherzare, mentre io rimanevo sempre in classe. Ero chiusa, sia con gli altri che con me stessa. A causa del mio carattere venivo continuamente derisa e offesa dagli altri che, ci godevano.

Era ingiusto. Ero triste, arrabbiata, distrutta, psichicamente indebolita. A scuola i giorni passavano lentamente e tante volte pensai che loro, essendo più forti di me, avevano il potere di distruggermi. Cominciai a convincermi che fosse veramente causa mia. Pensavo di essere una "disturbata", come del resto, la classe mi definiva.. Avevano una così grande influenza su di me che cominciai a non vedere niente di positivo in me, credendo alle bugie dei miei compagni. Ero totalmente distrutta dal loro comportamento, che cominciai a perdere ogni forza, ogni energia.

Nella mia vita non c'era amore, gioia, felicità, ma solamente odio verso gli altri e verso il mondo, odio che bruciava dentro e non si spegneva mai. La sofferenza che provavo, la tristezza, il pianto che caratterizzavano le mie giornate, incisero la mia vita. Era un periodo che non dimenticherò facilmente.

Un giorno, arrivò in classe un nuovo alunno, Marko. Era alto, capelli lunghi biondi e occhi azzurri. Era muscoloso, un tipo tosto.

In poco tempo fece amicizia con i compagni della classe. Divenne anche il ragazzo più amato e carino della scuola. Ogni ragazza voleva averlo. Pensavo che anche lui inizierà a prendermi in giro, come gli altri. Invece, a mia sorpresa, non fu così. Avvenne qualcosa di inimmaginabile. Da sempre sedevo sola ma, da quando arrivò Marko, tutto cambiò, anche la mia vita. Lui mi chiese se poteva mettersi vicino a me. Da quel giorno non fui più sola.

I compagni tentarono di convincerlo a non perdere tempo inutile con me. Marko non badò a ciò che dicevano. Lui parlava con me, diventando un cordiale amico. Alla classe era strano e continuavano a deridermi. Per poco però. Marko cominciò a difendermi e proteggermi. La classe si rassegnò in quanto aveva timore di lui. Mi diceva sempre che non sopportava le ingiustizie e nemmeno la gente che fingeva di essere prepotente mettendo una falsa maschera e nascondendo la realtà. Mi spiegò che voleva aiutarmi a superare ogni difficoltà. Mi sorprese dicendo che lui sapeva aprire l'anima e il cuore alle persone. Mi disse che io avevo qualcosa nell'anima, che lui non era riuscito ancora a scoprire. Concluse dicendo che ero solo una ragazza ferita, alla quale mancava amore e che mi avrebbe aiutato a sconfiggere i miei pensieri e visioni pessimistiche e soprattutto le difficoltà che incontravo.

Disse che io mi meritavo un pò di calore in questo mondo gelido. Infine, si dichiarò pronto ad aiutarmi in qualsiasi momento e perciò, concluse, che potevo fidarmi e confi-

darmi con lui.

Per prima volta in vita mia, dopo tanto tempo, ero felice.

Ogni mattina Marko mi aspettava alla stazione accompagnandomi poi a scuola e finite le lezioni andavamo insieme al bar, lui mi riaccompagnava ed io proseguivo il mio viaggio in autobus a Castellier. Lui era di Parenzo.

L'incontro con Marko cambiò profondamente la mia vita. A scuola venivo felice e fiera di aver conosciuto un amico bravissimo e buonissimo per il quale sentivo che sarebbe rimasto accanto a me in qualsiasi momento, bello o brutto, nel bene e nel male. Marko cercò di cambiare il mio carattere aiutandomi ad aprirmi verso la gente liberandomi dall'odio, dalla tristezza e dalla sofferenza. Dopo un po' di tempo ci riuscì.

Sapeva leggere i miei pensieri, sconvolgendo i miei sentimenti. Lo paragonavo all'anima gemella. Ero felice e cominciai ad avere una visione ottimistica del mondo. Era un ragazzo perfetto, non si lamentava mai, era sensibile, dolce, amichevole e premuroso.

Finimmo anche la scuola elementare ma Marko ed io continuavamo ad incontrarci.

Era un'estate bellissima, indimenticabile, romantica. Sia io che lui avevamo lo scooter cossichè il problema del trasporto non c'erà, però sorgeva quello dei genitori.

Dovevo rispettare le loro ristrette regole. Avevo poco tempo libero in quanto mi facevano lavorare e mi impedivano di frequentare il ragazzo. Perciò feci tutto di nascosto. Marko ed io andavamo assieme al mare.

Un pomeriggio trovò il momento opportuno per parlargli del nostro futuro. Mi affascinò dicendo di essere innamorato di me in quanto mi considerava una ragazza carina, dolce, simpatica, con una buona anima. Disse che a me mancava il vero amore ed era per questo che si era offerto di regalarmi il suo cuore. Non ci ho pensato tanto: ho accettato la sua richiesta, ne ero entusiasta. Guardandolo, mi perdevo nell'immensa dolcezza dei suoi occhi azzurri e capii che il destino aveva voluto farmi trovare l'anima gemella.

Mi strinse sempre più forte e osservando le limpidezza dei miei occhi, sfiorandomi le labbra, mi baciò dolcemente. Niente al mondo è più bello che amare ed essere amati. La mia gioia era immensa. Volevo abbracciare il mondo intero e gridare a squarciaola a tutte le persone la felicità che provavo. Guardando le onde del mare pronte ad ascoltarmi, aspettando del sole che mi illuminava con la sua dolce ricchezza di colori, la leggera brezza che mi accarezzava e abbracciando Marko, volevo che questo momento non finisse mai più. Trovando il mio amore e guardando verso il cielo che baciava la natura, vidi che le stelle mi sorridevano e con la loro luminosità illuminavano il mio cuore, libero da ogni pensiero e racchiuso in un sogno dal quale la realtà non mi sveglierà. Il vento cantava per noi, sfiorandomi i capelli.

Aspettando con il mio lui il ritorno del sole, vidi una stella cadente che donò magia a quel momento così perfetto da far parte dell'eternità. Nulla poteva rubarci questa realtà, lontana da ogni malvagità del mondo pieno di oscurità, in quanto eravamo due anime legate assieme.

Mi disse che, purtroppo lui frequenterà la scuola media a Pola. La tristezza mi penetrò dentro e sentii un vuoto profondo. Io avrei dovuto frequentare la scuola media a Rovigno.

Le nostre strade si sarebbero spezzate. Mi spiegò che per lui era difficile accettare questa realtà perché lui ne sognava un'altra, totalmente differente. Voleva frequentare la scuola media con me, nonostante la lontananza, avremmo continuato a sentirsi, tenendoci in contatto e possibilmente anche a incontrarci.

Una lacrima gli solcò il viso. Anch'io piansi. Ci siamo consolati abbracciandoci. Mi regalò una collana con un ciondolo a forma del cuore, simbolo del nostro amore, sussurandomi di tenerla sempre con me. Ogni qualvolta mi sarei trovata in difficoltà, sarebbe bastato pensare alla mia collana nella quale c'era il riflesso di Marko, sarebbe stata sempre con me aiutandomi a sconfiggere le crudeltà della realtà.

Questo fu il più bel giorno della mia vita. Passammo ancora tanti pomeriggi e serate intere a parlare e a divertirci.

Un giorno aspettai a lungo l'arrivo di Marko. Come sempre, dovevamo incontrarci in spiaggia nel pomeriggio ma lui non c'era. Passò mezz'ora. Non mi mandò nessun messaggio e nemmeno mi chiamò perciò lo feci io, ma inviano. Non mi rispondeva. Stavo già da un'ora seduta nella sabbia soffice, giocando coi granelli e formando un cuore. Cominciai ad arrabbiarmi e annoiarmi. Dopo tante inutili chiamate decisi di andarmene con il mostorino.

C'era traffico e la strada era bloccata. C'era la polizia. Mi fermai per vedere cos'era successo. A causa della moltitudine di gente, non riuscivo a vedere niente. Però, dalle voci, capii che c'era stato un incidente stradale tra un camion ed un motorino.

Mi avvicinai col cuore in gola e vidi sull'asfalto lo scooter di Marko e lui che giaceva a terra insanguinato. Qualcuno gli si avvicinò e lo coprì tutto con un telo.

I miei occhi non potevano, non volevano guardare. Non avevo il coraggio di accettare questa realtà. Non poteva essere così. No. Mi sembrava che il cuore non battesse più. Non riuscivo più a respirare. Tutti i miei sogni, gli ideali, i desideri li vidi lì, distrutti per sempre.

Piangevo. Avevo appena cominciato a vivere, a provare gioia nella mia vita. Lui mi aveva insegnato ad andare avanti, a vivere intensamente ogni momento, ad amare, a lottare e a vincere ogni barriera; a essere forte come il mare che, infrangendosi contro gli scogli, trova sempre la forza di riprovarci.

Ma ora, senza di lui, come farò ad andare avanti? In quel momento ho avuto la sensazione che si fosse spento il cielo, il sole, il giorno e la notte. Vivo come in un sogno: il mare, la luna, il sole. Il suo calore brucia dentro me e so che non smetterà mai di scaldarmi. Non posso e non voglio dimenticarlo.

Smetterò di amarlo soltanto quando un pittore cieco riuscirà a dipingere un petalo di rosa su un pavimento di cristallo di un castello che non è mai esistito.

**VALENTINA PAULIŠIĆ, 4. r.
POHVALJENI RAD**
Srednja talijanska škola Rovinj

Leggenda?

"Uomo, ascolta attentamente!
La storia che ti sto per raccontare è molto importante
È una lunga storia di un viaggio
Una storia che sarà tramandata in eterno
Di generazione in generazione
Che inizia da qui"

"Dall' altra parte di questo cielo c' è una ragazza alata
Anche ora apre le sue ali e continua a volare
Sul vento di un lontano passato, come faceva tanto tempo fa."

Così parlò mia madre. Ed ora eccomi qua ,a cercarla. Ridotto a vagabondare di città in città. Ridotto a fare il burattinaio per strada per guadagnare qualche soldo.
Eppure...sento un` aria strana qua. Un` aria di pace, di serenità. Sarà forse che sono arrivato alla metà? Mi guardo intorno, il vento mi parla, gli alberi mi stanno sussurrando qualcosa. Mi siedo su un muretto vicino al mare. Mi tuffo con i pensieri sulle onde che portano al cielo. E rimango fisso a guardarla come se non ne avessi mai avuto la possibilità. Come deve` esser bello lassù. Ma è possibile che il cielo porti tanto dolore ad una persona? È possibile che dietro a tanta spontaneità , trasparenza si celi l' essere alato?

Per poter comprendere la mia storia credo vi debba raccontarne una ancor più lontana, ancor più assurda, ma dolorosa allo stesso modo.

Mille anni fa, in un palazzo isolato, viveva una ragazza che senza motivo era stata allontanata dal mondo. Dicevano che sua madre fosse una strega, e pure lei era accusata di esserlo. Delle persone buone e con un cuore umano decisero di strapparla alla società che non voleva accettare il destino di questa giovane fanciulla.

L` unico posto dove poteva rifugiarsi erano i suoi pensieri, e Kanna si sentiva affocare. Sognava di volare nel cielo, sognava la libertà. Le impedirono di vedere chiunque, in quanto questa persona poi sarebbe stata soggetta a sciocche polemiche e pregiudizi e , la gente, è disposta ad uccidere, a causa di stupide superstizioni mai provate. L` unica persona con cui Kanna si confidava era una domestica, Rose, l` unica a cui poteva affidare i suoi desideri di libertà, d` amore.

Era stato assunto un nuovo guardiano al palazzo. Ebbero l` opportunità di vedersi per un istante, e fu subito amore. Il giovane s'accorse dello sguardo malinconico e dolorante della fanciulla , ma notò anche i due occhi blu profondi come il cielo. Occhi pieni di speranza, occhi desiderosi di libertà. Nessuno era propenso a concederle di vedere per un`

altra volta il giovane, perciò lui di nascosto riuscì a venire da lei, e si confessarono entrambi il grande sentimento che il legava. Lei, chiaccherona e di una dolcezza sovraumana, confermò il sentimento che lui provò la prima volta che la vide. Un sentimento innocuo, innocente. Come poteva un' amore così portare alla distruzione? Lui era consapevole che stando con lei rischiava la vita, ma non si era sentito mai prima tanto sicuro di ciò che stava facendo. Decise di portarla via, decise di cancellare una buona volta quello sguardo pieno di tristezza. Lei accettò, ad una condizione. Rose doveva venire con loro. Quest' ultima ebbe qualche dubbio prima di prendere la decisione definitiva, il bene che provava verso Kanna, tutti i segreti che ella le aveva confidato fidandosi di lei più di chiunque altro.

I rari sorrisi della ragazza e l' ardente desiderio di vederla felice la spinsero ad accettare questa follia. Era come una sorella minore per lei, la persona più importante, alla quale aveva dedicato tutta se stessa.

Partirono quella notte, e si inoltrarono nel bosco. Dormirono tra gli alberi. Di mattina appena svegli, Kanna rivolse il suo sguardo al colle di fronte a loro, ed il cielo pianse.

Sua madre si era nascosta là sopra, imprigionata tra il freddo e la solitudine. Il popolo l' aveva allontanata. Kanna non se la ricordava, era troppo piccina quando subì la separazione. Dentro di sé però sentiva di volerle bene, dopotutto era sua madre. Erano le sole due persone che realmente potevano comprendersi vivendo una situazione simile. Kanna si pentì per un momento di essere fuggita dalla sua prigione, deludendo la propria madre e mettendo a rischio la propria vita. Cosa avrebbe pensato di una figlia tanto imprudente?

Si misero in cammino per raggiungere il colle. Scorsero in lontananza delle sbarre con una persona che li guardava da dentro. Kanna la riconobbe. „Madre, madre“ gridò. Quanto più si avvicinavano tanto più Kanna si accorgeva dello sguardo serio e ghignante della madre. Le arrivò tanto vicino da riuscire a scorgere la pupilla ma non trovò ciò che si aspettava.

La madre la insultò, la chiamò „mia rovina“ e le disse di andarsene il più lontano possibile ed espresse il desiderio di non rivederla mai più.

Gli altri raggiunsero prontamente Kanna e la staccarono dalla madre appena sentirono ciò che ella stava dicendo al sangue del suo sangue. I cieli piangevano. Tornati in mezzo al bosco Kanna crollò delusa, rivolgendo tutto il suo odio verso se stessa. Fu in quel momento che capì che sua madre l'aveva mandata via per salvare la vita. Nemmeno questo pensiero però la fece sorridere.

Era sera. Rose stava già dormendo mentre i due innamorati si allontanarono un po' per discutere, ma Kanna impazzì e urlando, allontanava il giovane ogni qual volta egli cercava di avvicinarla.

„Vattene via finché sei in tempo, non vedi che la mia è una maledizione e che, per portare felicità alle persone a cui voglio bene, sono costretta a starmene chiusa in una stanza, isolata da tutti.“ Per lui invece non c'era cosa che lo rendesse felice quanto vedersi la sua amata accanto. Rose sopraggiunse in quell' istante.

Kanna non capiva più dove fosse il suo posto al mondo. Ovunque fosse, qualcuno soffriva. Si sentiva un essere superfluo. Piansero tutti e tre abbracciandosi e sforzandosi

di fingersi felici.

La mattina si svegliarono delusi. Sapevano di essere ricercati da una moltitudine di persone, disposte ad uccidere per impedire che la „maledizione“ di Kanna s’abbattesse su di loro. Erano disposti ad uccidere anche le due persone che le stavano a fianco per cancellare ogni ricordo che la riguardasse. Cercò un’altra volta di convincere gli amici ad allontanarsi da lei ma, come previsto, rifiutarono senza alcuna esitazione, pur soffrendo della loro decisione.

La sera si udì un dolce sospiro. Dietro ad esso c’era la morte.

Il giovane era morto, l’amante di Kanna era morto! Qualcuno da lontano lo aveva colpito, lo aveva centrato diritto al cuore. Kanna non pianse più. Non era nemmeno arrabbiata. Era delusa da quella vita. Si librò nell’aria stendendo le sue lunghe ali e spogliandosi dai peccati umani. E mentre volava nel cielo blu, com’erano i suoi occhi, frecce maligne la colpirono da tutte le parti. Sangue uscì dalle sue ali, sangue che sembrava pioggia alata, come se a piangere fossero le stelle. Era sangue che portava una rivoluzione su quella terra, sangue che avrebbe portato un periodo di pace, l’ultimo dono dell’essere alato, un dono del quale solo Rose sapeva la provenienza.

I ricordi delle stelle sono ora passati a me. È mia la missione di salvare l’essere alato. La riconobbi. In piedi sul muretto, una ragazza stese le mani facendo finta di volare, una ragazza che sorrideva alla vista del mare e del cielo, azzurri «come i suoi occhi». Prese la mia mano delicatamente e dolcemente, mi constringe a seguirla nel parco. Mi raccontò la sua storia. compresi che viveva in solitudine, senza amici e senza particolari hobby, a parte quello di osservare ogni minimo particolare della natura. C’era in lei un grande desiderio di affetto. Disse di vedere qualcosa in me che poteva appagare questo suo desiderio. Mi condusse a casa sua, dove viveva con la madre in quanto il padre le aveva abbandonate quando lei era ancora piccina.

Notai che Natsumi (la madre di Misuzu) non si curava molto della figlia, la considerava un «caso disperato». Amante dell’alcool (non poteva farne a meno), completamente ubriaca, si comportò molto male con me, a tal punto che mi disgustò; ormai stanco delle sue chiacchere veneggianti raggiunsi Misuzu in camera sua dove la madre la mandava ogni qual volta le stava tra i piedi. Giocammo a carte e m’accorsi che la ragazza sorrideva sia quando vinceva che quando perdeva. Capii che si comportava così in quanto non aveva mai giocato con nessuno prima d’ora, tranne che con se stessa.

D’un tratto iniziò a piangere, accusò vari dolori alla schiena. La madre entrò precipitosamente nella camera e lì compresi che in fondo si preoccupava per lei. Mi spiegò che ogni qual volta Misuzu cercava di farsi qualche amico, iniziava a piangere e sentire dolori sovrumanici alla schiena. Capii che erano le sue ali che cercavano di stendersi per poter volare libera. Raccontai a Natsumi della leggenda, e si mise a piangere. Comprendeva che sua figlia aveva i giorni contati. Comprendeva che più amore le veniva offerto, più velocemente sarebbe morta. Però Misuzu lo desiderava, era cosciente della propria situazione ma, comunque, voleva affetto, voleva sorridere e sentirsi amata prima di andarsene,

e lottava per sopravvivere il più possibile desiderato amore. Dissi alla madre di smettere con la sua finta ostilità e di stare con Misuzu il più tempo possibile. Ella mi capì, e si decise a diventare una madre affettuosa.

Intanto iniziai ad avere degli incubi tremendi di notte, che non mi facevano più dormire. Di giorno nascondendo il mio nervosismo, avevo imparato ad amare Misuzu. Ne ero innamoratissimo e non volevo lasciarla morire per nessun motivo al mondo. I nostri sentimenti non li esprimevamo con baci, ma con sguardi intensi che parlavano da soli.

Quella sera, lei mi confessò che la sua vicinanza mi stava portando lentamente alla morte, proprio come fu per quel giovane. Espresse l'ardito desiderio che io me ne andassi. Non voleva che la mia vita dipendesse dalla sua. La mattina successiva feci la mia scelta. Me ne dovevo andare, solo così l'avrei resa felice, ecco cosa il giovane aveva sbagliato. Ero depresso e mi sentivo morire dentro, il sentimento che provavo per quella creatura, dolce, amabile, fragile e forte allo stesso tempo, era immenso. Pensai di non riuscire a separarmene ma, per il bene di entrambi, fui costretto a farlo.

Quel pomeriggio con le lacrime agli occhi, strinsi Misuzu forte a me e le diedi un bacio sulle sue labbra sottili e tristi. Ero amareggiato ma, in fondo in fondo, un po' felice di quel che avevo fatto: avevo regalato a quella ragazza i momenti più belli della sua vita, e le avevo ridato una vera madre che ora le dimostrava affetto in tutto e per tutto. Sapevo che Misuzu sarebbe morta presto, era questione di poche settimane o forse pochi giorni.

Avevo fatto qualcosa in più di tutti i tentativi precedenti di salvare l'essere alato, ed ora i ricordi delle stelle sarebbero passati a qualcun altro, qualcuno che avrebbe forse completato quello che io avevo iniziato, qualcuno che avrebbe salvato la ragazza alata e l'avrebbe finalmente liberata dalla sua maledizione.

«Sai...quando sei solo e pensi troppo, la fronte ti si riempie di rughe. Se continui così quella ferita non guarirà mai. Guarda, proprio ora che stava cicatrizzarsi!»

«Il cuore può essere debole e, talvolta, arrendersi, ma ho imparato che nel profondo c'è una luce che non si spegne mai.»

TINA JURAN, cl. II
POHVALJENI RAD
Srednja talijanska škola Rovinj

Minella Kartal, 6. r.
TOŠ-SEI "Bernardo Parentin" Poreč

K A Z A L O

Sofija Keča: PoZiCa..... 5

LITERARNI RADOVI

Zabok

Nikola Hren, Fiškal, ili pak grobar	11
Jadranka Čmarec, Kad od jutra loše krene	13
Snježana Šarčević, Vu lepim čipkanim oblekama.....	14
Petra Domović, Odsjaj Legyre	15
Monika Horvat, Branje i regolanje	22
Ivana Pratnemer, Mobitel ili prijateljstvo?	24
Antonija Furda, Klas pu klas	26
Doroteja Jačmenica-Pušenjak, Maturalac	28
Mario Ceraj, Moje bogatstvo	29
Filip Končić, Vu gosteh	31
Andro Miljan, Srce moje kuca za nju	33
Darja Flegar, Komplikiranje stvari	35
Ivana Srpak, Vrog ga dol	37
Anita Sambol, Jutro	39
Morena Šuk, Kipec	43
Goran Gluhak, Skitnica	45
Valentina Malogorski, Jesen i mi	48
Margareta Benc, Osam minuta putovanja	49
Dubravko Frančina, Svjetlo na kraju tunela	51

Crikvenica

Darija Drageljević, Moja vesela obitelj	59
Anja Šegulja, Svijet bi bio ljepši	60
Iva Sladović, Sve naše želje zapisane na nebu	61
Mirna Kuzmić, Put do zvijezda	62
Eduard Šubat, Moj nono	63
Loredana Pican, Prisnac moje none	64
Patricija Kustić, Južina	65
Martin Brkić, Galeb Mate	66
Marta Petrović, Morska ljepota	67
Klaudija Mandekić, Ča mi to srce govori?	68
Katarina Brnić, Zlatne filigranske žice	69
Anita Radpjević, Dio igre	71

Ivana Vranarić, Snježno veče	73
Marijana Francetić, E-mol iz prošlosti	74
Nebo je plakalo, Julijana Švara	75

Poreč

Stephanie Stelko, Priča o njemu	83
Livia Žužić, Duhovi prošlosti	86
Ana Galfi, Pipo putuje nebotom	90
Kristina Matošević, Plava boja neba	92
Laura Borovac, Ricorrere i sogni	93
Sarah Čitar, Spesso il mondo mi sembra nemico	95
Endi Staraj, La siepe	97
Stephanie Mikatović, Mia madre	98
Andrea Dotto, Ormai non posso vivere senza il mio cellulare	99
Silvija Kodnik, Opomena zapisana 13.10.06.	100
Kristina Korlević, Il mio sogno nel cassetto	104
Vjera Orbanić, Il coraggio di vivere	106
Valentina Paulišić, Marko	108
Tina Juran, Leggenda?	111

LIKOVNI RADOVI

Zabok

Lorena Martinić	9
Katarina Hrastinski	10
Ella Kristina Fiket	12
Ivan Šimag	25
Karla Bartolin	27
Mateja Pelko	30
Vedran Erceg	36
Petar Popijač	42
Svetlana Zajec	47
Irena Balija	53

Crikvenica

Hamzo Bećiri, Ivan Mijatović, Albert Mutiši, Marko Brkan, Denis Brižić	57
Lovro Kordiš	58
Andrea Blažić	61

Anita-Kristina Perasz	63
Barbara Deranja	64
Zlatka Tomić	67
Željka Polonijo	68
Tihana Cvitković	72
Katarina Brnić	77

Poreč

Danijela Ključec	81
Jasna Čančar	82
Melissa Rabar	85
Edvin Močibob	91
Jelena Potočki	92
Albert Lončarić	94
Julijana Erceg	96
Gloria Stipanović	105
Minella Kartal	115

N A K L A D N I K

Pučko otvoreno učilište Zabok

Z A N A K L A D N I K A

Tihomir Vrančić

U R E D N I Š T V O

Sofija Keča, glavna urednica

Igor Vranješ, grafički urednik

Dušanka Mikulec Mikac

Andreja Šagud

G R A F I Č K A P R I P R E M A

Igor Vranješ

T I S A K

Signal Print

N A K L A D A

1000 komada

